**Tento dokument slouží výhradně k informačním účelům a nemá žádný právní účinek. Orgány a instituce Evropské unie nenesou za jeho obsah žádnou odpovědnost. Závazná znění příslušných právních předpisů, včetně jejich právních východisek a odůvodnění, jsou zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie a jsou k dispozici v databázi EUR-Lex. Tato úřední znění jsou přímo dostupná přes odkazy uvedené v tomto dokumentu**

►B

# NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2018/1139

**ze dne 4. července 2018**

**o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91**

**(Text s významem pro EHP)**

(Úř. věst. L 212, 22.8.2018, s. 1)

Ve znění:

| | | Úřední věstník | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Č. | Strana | Datum |
| ►M1 | Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/1087 ze dne 7. dubna 2021 | L 236 | 1 | 5.7.2021 |
| ►M2 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024 | L 1689 | 1 | 12.7.2024 |
| ►M3 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2803 ze dne 23. října 2024 | L 2803 | 1 | 11.11.2024 |
| ►M4 | Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2025/870 ze dne 28. února 2025 | L 870 | 1 | 5.5.2025 |
| ►M5 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2026/1744 ze dne 8. července 2026 | L 1744 | 1 | 24.7.2026 |

▼B

# NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2018/1139

**ze dne 4. července 2018**

**o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91**

**(Text s významem pro EHP)**

## KAPITOLA I

## ZÁSADY

### *Článek 1*

### Předmět a cíle

1. Hlavním cílem tohoto nařízení je dosažení a udržení vysoké a jednotné úrovně bezpečnosti civilního letectví v Unii.

2. Toto nařízení sleduje tyto další cíle:

a) přispívat k širší politice Unie v oblasti letectví a ke zlepšování celkové výkonnosti odvětví civilního letectví;

b) v oblastech, na něž se vztahuje toto nařízení, usnadnit volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu, a zajistit tak rovné podmínky pro všechny účastníky na vnitřním trhu v oblasti letectví, a zlepšit konkurenceschopnost odvětví letectví Unie;

c) přispívat k vysoké a jednotné úrovni ochrany životního prostředí;

d) v oblastech, na něž se vztahuje toto nařízení, usnadnit pohyb zboží, služeb a personálu po celém světě navázáním odpovídající spolupráce se třetími zeměmi a jejich leteckými úřady a podporovat vzájemné uznávání osvědčení a jiných relevantních dokumentů;

e) podporovat nákladovou úspornost, mimo jiné zabráněním zdvojování činností, a podporovat efektivitu procesů regulace, osvědčování a dozoru, jakož i účinné využívání souvisejících zdrojů na unijní a vnitrostátní úrovni;

f) v oblastech, na něž se vztahuje toto nařízení, přispět k dosažení a udržení vysoké a jednotné úrovně ochrany civilního letectví před protiprávními činy;

▼B

g) v oblastech, na něž se vztahuje toto nařízení, pomáhat členským státům při vykonávání jejich práv a plnění jejich závazků podle Chicagské úmluvy zajištěním společného výkladu a jednotného a včasného provádění jejích ustanovení vhodným způsobem;

h) podporovat na celosvětové úrovni postoje Unie ve vztahu ke standardům a pravidlům civilního letectví navázáním vhodné spolupráce se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi;

i) podporovat výzkum a inovace, mimo jiné i v rámci procesů regulace, osvědčování a dozoru;

j) v oblastech, jichž se toto nařízení týká, podporovat technickou a provozní interoperabilitu a sdílení osvědčených administrativních postupů;

k) podporovat důvěru cestujících v bezpečné civilní letectví.

3. Cílů stanovených v odstavcích 1 a 2 se dosáhne mimo jiné prostřednictvím:

a) vypracování, přijetí a jednotného uplatňování všech nezbytných aktů;

b) přijetí opatření ke zlepšení bezpečnostních norem;

c) zajištění toho, aby prohlášení a osvědčení vydaná v souladu s tímto nařízením a akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě byla bez jakýchkoli dalších požadavků platná a aby byla uznávána v celé Unii;

d) vypracování podrobných technických norem za účasti normalizačních a dalších subjektů z odvětví, které se budou používat jako prostředky k zajištění souladu s tímto nařízením a případně s akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě;

e) zřízení nezávislé Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví („agentura“);

f) jednotného uplatňování všech nezbytných aktů příslušnými vnitrostátními orgány a agenturou v rámci jejich příslušných oblastí působnosti;

g) shromažďování, analýzy a výměny informací na podporu věcně podloženého rozhodování;

h) uskutečňování iniciativ zaměřených na zvyšování informovanosti a na propagaci, včetně výcviku, komunikace a šíření relevantních informací.

*Článek 2*

**Oblast působnosti**

1. Toto nařízení se vztahuje na:

a) projektování a výrobu výrobků, letadlových částí a vybavení pro řízení letadel na dálku fyzickou nebo právnickou osobou působící pod dozorem agentury nebo členského státu, a to v rozsahu, v jakém se na tyto činnosti nevztahuje písmeno b);

▼B

b) projektování, výrobu, údržbu a provoz letadel, jakož i jejich motorů, vrtulí, letadlových částí, nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení letadel na dálku, pokud letadlo je nebo bude:

i) zapsáno v leteckém rejstříku členského státu, pokud členský stát nepřenesl své povinnosti podle Chicagské úmluvy na třetí zemi a letadlo není provozováno provozovatelem letadel ze třetí země;

ii) zapsáno v leteckém rejstříku třetí země a provozováno provozovatelem letadel usazeným, se sídlem či bydlištěm nebo hlavním místem podnikání na území, na něž se vztahují Smlouvy;

iii) bezpilotním letadlem, které není zapsáno v leteckém rejstříku v členském státě ani ve třetí zemi a které je provozováno v rámci území, na něž se vztahují Smlouvy, provozovatelem letadel usazeným, se sídlem či bydlištěm nebo s hlavním místem podnikání na tomto území;

c) provoz letadel směrem na území, na které se vztahují Smlouvy, na tomto území nebo směrem z něj uskutečňovaný provozovatelem letadel ze třetí země;

d) projektování, výrobu, údržbu a provoz vybavení letiště souvisejícího s bezpečností používaného nebo zamýšleného pro použití na letištích uvedených v písmenu e) a poskytování služeb pozemního odbavení a služeb řízení provozu na odbavovací ploše na těchto letištích;

e) projektování, údržbu a provoz letišť, včetně vybavení souvisejícího s bezpečností používaného na těchto letištích, která se nacházejí na území, na něž se vztahují Smlouvy, a která:

i) jsou veřejná;

ii) slouží obchodní letecké dopravě; a

iii) mají zpevněnou přístrojovou dráhu o délce 800 metrů nebo více nebo jsou určena výlučně pro vrtulníky s využitím postupů přiblížení nebo odletů podle přístrojů;

f) ochranu okolí letišť uvedených v písmenu e), aniž je dotčeno právo Unie a členských států týkající se životního prostředí a územního plánování;

g) poskytování služeb ATM/ANS ve vzdušném prostoru v rámci jednotného evropského nebe a projektování, výrobu, údržbu a provoz systémů a složek používaných při poskytování těchto služeb ATM/ANS;

▼M3

h) navrhování struktur vzdušného prostoru ve vzdušném prostoru v rámci jednotného evropského nebe, aniž jsou dotčena ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2803 ([1]) a povinnosti členských států s ohledem na vzdušný prostor v rámci jejich jurisdikce.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2803 ze dne 23. října 2024 o provádění jednotného evropského nebe (Úř. věst. L, 2024/2803, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj).

▼B

2. Toto nařízení se vztahuje rovněž na personál a organizace zapojené do činností uvedených v odstavci 1.

3. Toto nařízení se nevztahuje na:

a) letadla a jejich motory, vrtule, letadlové části, nezastavěné vybavení a vybavení pro řízení letadel na dálku, provádějící vojenské, celní, policejní, pátrací, záchranné a hasičské akce, ochranu hranic, akce pobřežní stráže nebo podobné činnosti či služby pod kontrolou a na odpovědnost členského státu, uskutečňované ve veřejném zájmu subjektem nebo jménem subjektu, jemuž byly svěřeny pravomoci orgánu veřejné moci, a na personál a organizace zapojené do činností a služeb prováděných těmito letadly;

b) letiště nebo jejich součásti, jakož i vybavení, personál a organizace, které jsou spravovány a provozovány vojenskými silami;

c) ATM/ANS včetně systémů a složek, personálu a organizací, které jsou poskytovány či zpřístupňovány vojenskými silami;

d) projektování, výrobu, údržbu a provoz letadel, jejichž provoz znamená nízké riziko pro bezpečnost letectví, jak jsou uvedena v příloze I, a na personál a organizace zapojené do těchto činností, pokud letadlu nebylo vydáno osvědčení v souladu s nařízením (ES) č. 216/2008 nebo se nemá za to, že mu toto osvědčení bylo vydáno.

Členské státy zajistí, aby činnosti a služby prováděné letadly podle písmene a), byly vykonávány s náležitým ohledem na bezpečnostní cíle tohoto nařízení. Členské státy rovněž zajistí, aby taková letadla byla v případě potřeby bezpečně oddělena od ostatních letadel.

Aniž jsou dotčeny povinnosti členských států podle Chicagské úmluvy, mohou být letadla, na něž se vztahuje příloha I tohoto nařízení a která jsou zapsána v leteckém rejstříku v jednom z členských států, provozována v jiných členských státech, pokud s tím souhlasí členský stát, na jehož území tento provoz probíhá. V jiných členských státech může probíhat rovněž údržba těchto letadel nebo v nich mohou být rovněž prováděny změny návrhu těchto letadel, pokud jsou tyto změny návrhu a tyto činnosti v oblasti údržby prováděny pod dozorem členského státu, v němž je letadlo zapsáno v leteckém rejstříku, a v souladu s postupy stanovenými vnitrostátním právem daného členského státu.

4. Odchylně od odst. 3 prvního pododstavce písm. d) se toto nařízení a akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty přijaté na jeho základě použijí na projektování, výrobu a údržbu typu letadla spadajícího do oblasti působnosti přílohy I bodu 1 písm. e), f), g), h) nebo i) a na personál a organizace zapojené do těchto činností, jestliže:

a) organizace odpovědná za návrh daného typu letadla požádala agenturu o typové osvědčení v souladu s článkem 11 nebo případně učinila prohlášení agentuře v souladu s čl. 18 odst. 1 písm. a) ohledně uvedeného typu letadla;

▼B

b) tento typ letadla je určen k sériové výrobě; a

c) návrh tohoto typu letadla nebyl v minulosti schválen v souladu s vnitrostátním právem některého členského státu.

Toto nařízení a akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty přijaté na jeho základě se použijí na dotčený typ letadla ode dne, kdy je vydáno typové osvědčení nebo kdy je případně učiněno prohlášení. Ustanovení týkající se posouzení žádosti o typové osvědčení a vydání typového osvědčení ze strany agentury se však použijí ode dne obdržení žádosti.

▼M3

5. Aniž jsou dotčeny požadavky týkající se národní bezpečnosti a obrany a čl. 1 odst. 2 nařízení (EU) 2024/2803, členské státy zajistí, aby:

a) zařízení uvedená v odst. 3 prvním pododstavci písm. b) tohoto článku, která jsou veřejná; a

b) ATM/ANS uvedené v odst. 3 prvním pododstavci písm. c) tohoto článku poskytované letecké dopravě, na niž se vztahuje nařízení (EU) 2024/2803,

zaručovaly míru bezpečnosti a interoperability s civilními systémy, která je stejně účinná jako úroveň vyplývající z uplatňování hlavních požadavků stanovených v přílohách VII a VIII tohoto nařízení.

▼B

6. Členský stát se může rozhodnout, že použije kterýkoli z oddílů I, II, III nebo VII kapitoly III na některé nebo všechny činnosti uvedené v odst. 3 prvním pododstavci písm. a) a na personál a organizace zapojené do těchto činností, pokud se domnívá, že s ohledem na povahu daných činností, personálu a organizací a na účel a obsah dotčených ustanovení, lze tato ustanovení účinně uplatňovat.

Ode dne uvedeného v daném rozhodnutí jsou dotčené činnosti, personál a organizace regulovány výlučně podle ustanovení dotčeného oddílu nebo oddílů a podle ustanovení tohoto nařízení týkajících se uplatňování uvedených oddílů.

Dotčený členský stát své rozhodnutí neprodleně oznámí Komisi a agentuře a poskytne jim veškeré relevantní informace, a to zejména:

a) dotčený oddíl nebo oddíly;

b) dotčené činnosti, personál a organizace;

c) důvody svého rozhodnutí; a

d) den, od kterého se dané rozhodnutí uplatňuje.

▼B

Pokud se Komise po konzultaci s agenturou domnívá, že podmínka uvedená v prvním pododstavci nebyla splněna, přijme prováděcí akty obsahující její rozhodnutí v této věci. Poté, co Komise oznámí tyto prováděcí akty dotčenému členskému státu, daný členský stát neprodleně rozhodne o změně nebo zrušení svého dřívějšího rozhodnutí podle prvního pododstavce tohoto odstavce a informuje o tom Komisi a agenturu.

Aniž je dotčen čtvrtý pododstavec, může se členský stát rovněž kdykoli rozhodnout, že své dřívější rozhodnutí podle prvního pododstavce tohoto odstavce změní nebo zruší. V takovém případě o tom neprodleně informuje Komisi a agenturu.

Agentura všechna rozhodnutí Komise a členských států, která jí byla oznámena podle tohoto odstavce, vloží do databáze uvedené v článku 74.

Komise, agentura a příslušné orgány dotčeného členského státu vzájemně spolupracují za účelem uplatňování tohoto odstavce.

7. Členské státy se mohou rozhodnout, že vyjmou z působnosti tohoto nařízení projektování, údržbu a provoz letiště a vybavení související s bezpečností používané na tomto letišti, jestliže toto letiště neodbaví více než 10 000 cestujících obchodní letecké dopravy ročně a neuskuteční se na něm ročně více než 850 pohybů souvisejících s přepravou nákladu, a za podmínky, že dotčené členské státy zajistí, aby touto výjimkou nebyl ohrožen soulad s hlavními požadavky podle článku 33.

Ode dne uvedeného v daném rozhodnutí o výjimce se na projektování, údržbu a provoz dotčeného letiště, jeho vybavení související s bezpečností a služby pozemního odbavení a služby řízení provozu na odbavovací ploše na daném letišti nepoužije toto nařízení ani akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty přijaté na jeho základě.

Dotčené členské státy své rozhodnutí o výjimce a důvody pro jeho přijetí neprodleně oznámí Komisi a agentuře.

Pokud se Komise po konzultaci s agenturou domnívá, že tato výjimka ze strany členského státu nesplňuje podmínky uvedené v prvním pododstavci, přijme prováděcí akty obsahující její rozhodnutí v této věci. Poté, co Komise oznámí tyto prováděcí akty dotčenému členskému státu, daný členský stát neprodleně změní nebo zruší své rozhodnutí o výjimce a informuje o tom Komisi a agenturu.

Členské státy oznámí Komisi a agentuře rovněž výjimky, které udělily podle čl. 4 odst. 3b nařízení (ES) č. 216/2008.

Členské státy každoročně přezkoumají údaje o provozu na letištích, kterým udělily výjimku podle tohoto odstavce nebo čl. 4 odst. 3b nařízení (ES) č. 216/2008. Pokud se při tomto přezkumu prokázal, že jedno z těchto letišť po dobu tří po sobě jdoucích let odbavilo více než 10 000 cestujících obchodní letecké dopravy ročně nebo se na něm uskutečnilo více než 850 pohybů souvisejících s přepravou nákladu ročně, do dotčený členský stát výjimku pro toto letiště zruší. V takovém případě o tom informuje Komisi a agenturu.

▼B

Agentura vloží všechna rozhodnutí Komise a členských států, která jí byla oznámena podle tohoto odstavce, do databáze uvedené v článku 74.

8. Členský stát se může rozhodnout, že vyjme z působnosti tohoto nařízení činnosti v oblasti projektování, výroby, údržby a provozu týkající se jedné nebo více z těchto kategorií letadel:

a) jiné než bezpilotní letouny, které jsou maximálně dvoumístné, mají měřitelnou kritickou rychlost nebo nejmenší rychlost ustáleného letu při přistávací konfiguraci nepřekračující 45 uzlů kalibrované rychlosti a maximální vzletovou hmotnost (MTOM), jak je zaznamenána členským státem, nejvýše 600 kg v případě letounů, které nejsou určeny k použití na vodě, nebo 650 kg v případě letounů, které jsou určeny k použití na vodě;

b) jiné než bezpilotní vrtulníky, které jsou maximálně dvoumístné a které mají maximální vzletovou hmotnost, jak je zaznamenána členským státem, nejvýše 600 kg v případě vrtulníků, které nejsou určeny k použití na vodě, nebo 650 kg v případě vrtulníků, které jsou určeny k použití na vodě;

c) jiné než bezpilotní kluzáky a jiné než bezpilotní motorové kluzáky (s výjimkou bezpilotních motorových kluzáků), které jsou maximálně dvoumístné a které mají maximální vzletovou hmotnost, jak je zaznamenána členským státem, nejvýše 600 kg.

Členské státy však, pokud jde o kategorie letadel uvedené v prvním pododstavci, nesmí přijmout takové rozhodnutí ohledně letadla, pro něž bylo vydáno osvědčení v souladu s nařízením (ES) č. 216/2008 nebo s tímto nařízením nebo se má za to, že pro ně bylo takové osvědčení vydáno, nebo ohledně něhož bylo učiněno prohlášení v souladu s tímto nařízením.

9. Rozhodnutí o výjimce přijaté členským státem podle odstavce 8 nebrání organizaci s hlavním místem podnikání na území daného členského státu v tom, aby se rozhodla provádět své činnosti v oblasti projektování a výroby týkající se letadel, na něž se dané rozhodnutí vztahuje, v souladu s tímto nařízením a s akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě. Pokud tato organizace takové rozhodnutí přijme, informuje o tom dotčený členský stát. V takovém případě se rozhodnutí členského státu o výjimce přijaté podle odstavce 8 nevztahuje na uvedené činnosti v oblasti projektování a výroby ani na letadla, jež byla v důsledku těchto činností vyprojektována a vyrobena.

10. Aniž jsou dotčeny povinnosti členských států podle Chicagské úmluvy, mohou být letadla, na něž se vztahuje rozhodnutí o výjimce přijaté podle odstavce 8 a která jsou zapsána v leteckém rejstříku v členském státě, jenž dané rozhodnutí přijal, provozována v jiných členských státech, pokud s tím souhlasí členský stát, na jehož území tento provoz probíhá. V jiných členských státech může probíhat rovněž údržba těchto letadel nebo v nich mohou být rovněž prováděny změny návrhu těchto letadel, pokud jsou tyto činnosti v oblasti údržby a tyto změny návrhu prováděny pod dozorem členského státu, v němž je letadlo zapsáno v leteckém rejstříku, a v souladu s postupy stanovenými ve vnitrostátním právu daného členského státu.

▼B

V jakémkoli osvědčení vydaném pro letadla, na něž se vztahuje rozhodnutí o výjimce přijaté podle odstavce 8, se jasně uvede, že dané osvědčení nebylo vydáno podle tohoto nařízení, nýbrž podle vnitrostátního práva členského státu, který osvědčení vydal. Jiné členské státy mohou tato vnitrostátní osvědčení uznávat pouze v případě, že ony samy uznaly odpovídající rozhodnutí podle odstavce 8.

11. Veškerá ustanovení vnitrostátního práva členského státu, který přijal rozhodnutí o výjimce podle odstavce 8 upravující činnosti v oblasti projektování, výroby, údržby a provozu letadel, na něž se dané rozhodnutí vztahuje, jsou přiměřená povaze a riziku dotčené činnosti a zohledňují cíle uvedené v článku 1 a zásady uvedené v článku 4.

Členský stát, který přijal rozhodnutí o výjimce podle odstavce 8, své rozhodnutí neprodleně oznámí Komisi a agentuře a poskytne jim veškeré relevantní informace, a to zejména datum, od něhož se rozhodnutí uplatňuje, a kategorii letadel, jíž se rozhodnutí týká.

Členský stát se může rozhodnout své rozhodnutí o výjimce přijaté podle odstavce 8 změnit nebo zrušit. V takovém případě o tom neprodleně informuje Komisi a agenturu.

Agentura všechna rozhodnutí členských států, která jí byla oznámena podle tohoto odstavce, vloží do databáze uvedené v článku 74.

Rozhodnutí o výjimce přijaté členským státem podle odstavce 8 se vztahuje rovněž na organizace a personál zapojené do činností v oblasti projektování, výroby, údržby a provozu, na něž se dané rozhodnutí vztahuje.

*Článek 3*

**Definice**

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1) „dozorem“ průběžné ověřování příslušným orgánem nebo jeho jménem, že jsou i nadále plněny požadavky tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, na jejichž základě bylo vydáno osvědčení nebo podle nichž bylo vydáno prohlášení;

2) „Chicagskou úmluvou“ Úmluva o mezinárodním civilním letectví, podepsaná v Chicagu dne 7. prosince 1944, a přílohy této úmluvy;

3) „výrobkem“ letadlo, motor nebo vrtule;

4) „letadlovou částí“ jakýkoli prvek výrobku, jak je vymezen typovým návrhem daného výrobku;

▼M3

5) „ATM/ANS“ uspořádání letového provozu definované v čl. 2 bodě 9 nařízení (EU) 2024/2803 a letové navigační služby definované v čl. 2 bodě 5 uvedeného nařízení, jakož i síťové funkce uvedené v článku 37 uvedeného nařízení, a služby sestávající z vytváření, zpracování, formátování a poskytování údajů všeobecnému letovému provozu pro účely letové navigace;

▼B

6) „složkou ATM/ANS“ hmotné předměty, jako je technické vybavení, a nehmotné předměty, jako je programové vybavení, na kterých závisí interoperabilita EATMN;

7) „systémem ATM/ANS“ soubor palubních a pozemních složek, jakož i zařízení v kosmickém prostoru, který poskytuje podporu letovým navigačním službám pro všechny fáze letu;

8) „hlavním plánem ATM“ plán potvrzený rozhodnutím Rady 2009/320/ES ([1]) v souladu s čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 219/2007 ([2]);

9) „osvědčováním“ jakákoli forma uznání v souladu s tímto nařízením na základě příslušného posouzení, že právnická nebo fyzická osoba, výrobek, letadlová část, nezastavěné vybavení, vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, letiště, vybavení letiště související s bezpečností, systém ATM/ANS, složka ATM/ANS nebo zařízení pro výcvik pomocí letové simulace jsou v souladu s příslušnými požadavky tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, formou vydání osvědčení o tomto souladu;

10) „prohlášením“ písemné prohlášení učiněné v souladu s tímto nařízením ve výlučné odpovědnosti právnické nebo fyzické osoby, na niž se vztahuje toto nařízení, které potvrzuje, že jsou splněny příslušné požadavky tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, týkající se právnické nebo fyzické osoby, výrobku, letadlové části, nezastavěného vybavení, vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, vybavení letiště souvisejícího s bezpečností, systému ATM/ANS, složky ATM/ANS nebo zařízení pro výcvik pomocí letové simulace;

11) „kvalifikovaným subjektem“ akreditovaná právnická nebo fyzická osoba, jíž může agentura nebo vnitrostátní příslušný orgán zadat konkrétní certifikační úkol nebo úkol v oblasti dozoru, a to pod jejich kontrolou a v jejich odpovědnosti;

([1]) Rozhodnutí Rady 2009/320/ES ze dne 30. března 2009, kterým se schvaluje evropský hlavní plán uspořádání letového provozu v rámci projektu pro výzkum uspořádání letového provozu jednotného evropského nebe (SESAR) (Úř. věst. L 95, 9.4.2009, s. 41).

([2]) Nařízení Rady (ES) č. 219/2007 ze dne 27. února 2007 o založení společného podniku na vytvoření evropského systému nové generace pro uspořádání letového provozu (SESAR) (Úř. věst. L 64, 2.3.2007, s. 1).

▼B

12) „osvědčením“ osvědčení, schválení, průkaz způsobilosti, oprávnění, atestace nebo jiný doklad vydaný jako výsledek osvědčování osvědčující soulad s příslušnými požadavky;

13) „provozovatelem letadla“ právnická nebo fyzická osoba provozující nebo navrhující k provozování jedno nebo více letadel;

14) „provozovatelem letiště“ právnická nebo fyzická osoba provozující nebo navrhující k provozování jedno nebo více letišť;

15) „zařízením pro výcvik pomocí letové simulace“ jakýkoli druh zařízení, na němž jsou simulovány letové podmínky na zemi, včetně leteckých simulátorů, letových výcvikových zařízení, výcvikových zařízení pro postupy týkající se letu a navigace a výcvikových zařízení pro základní přístroje;

16) „letištěm“ vymezená plocha na zemi nebo na vodě, na pevné konstrukci, pevné konstrukci na moři nebo na plovoucí konstrukci, včetně jakýchkoli budov, zařízení a vybavení, které se na ní nachází, a která je zcela nebo zčásti určena k využití pro přílety, odlety a pohyby letadel po zemi;

17) „vybavením letiště souvisejícím s bezpečností“ jakýkoli nástroj, vybavení, mechanismus aparatura, příslušenství, software nebo doplněk, které jsou používány nebo určeny k tomu, aby napomáhaly bezpečnému provozu letadel na letišti;

18) „odbavovací plochou“ vymezená plocha letiště určená k umístění letadel pro účely nástupu nebo výstupu cestujících, nakládky nebo vykládky zavazadel, pošty nebo nákladu, doplňování paliva, parkování nebo údržby;

19) „službami řízení provozu na odbavovací ploše“ služby poskytované k řízení činností a pohybu letadel a vozidel po odbavovací ploše;

20) „letovými informačními službami“ služby poskytované pro účely poskytování rad a informací užitečných pro bezpečné a efektivní provádění letů;

21) „všeobecným letovým provozem“ veškerý pohyb civilních i státních letadel prováděný ve shodě s postupy Mezinárodní organizace pro civilní letectví („ICAO“);

22) „mezinárodními standardy a doporučenými postupy“ mezinárodní standardy a doporučené postupy přijaté organizací ICAO v souladu s článkem 37 Chicagské úmluvy;

23) „službou pozemního odbavení“ veškeré služby poskytované na letištích, které sestávají z činností souvisejících s bezpečností v oblastech pozemního dozoru, letového dispečinku a kontroly nakládky, odbavování cestujících, odbavování zavazadel, manipulace s nákladem a poštou, manipulace s letadlem na odbavovací ploše, obsluhy letadel, manipulace s pohonnými hmotami a oleji a nakládání cateringu, včetně případů, kdy provozovatelé letadel poskytují tyto služby pozemního odbavení sami sobě (odbavení vlastními silami);

▼B

24) „obchodní leteckou dopravou“ provoz letadel pro přepravu cestujících, nákladu nebo pošty za úplatu nebo jiné hodnotné protiplnění;

25) „výkonností v oblasti bezpečnosti“ výsledky Unie, členského státu nebo určité organizace v oblasti bezpečnosti, jak jsou definovány jejich výkonnostními cíli a ukazateli výkonnosti v oblasti bezpečnosti;

26) „ukazatelem výkonnosti v oblasti bezpečnosti“ parametr používaný ke sledování a posuzování výkonnosti v oblasti bezpečnosti;

27) „výkonnostním cílem v oblasti bezpečnosti“ plánovaný nebo zamýšlený cíl pro splnění ukazatelů výkonnosti v oblasti bezpečnosti za dané období;

28) „letadlem“ zařízení schopné vyvozovat síly nesoucí je v atmosféře z reakcí vzduchu, které nejsou reakcemi vůči zemskému povrchu;

29) „nezastavěným vybavením“ veškeré přístroje, vybavení, mechanismy, aparatury, příslušenství, software nebo doplňky přepravované na palubě letadla provozovatelem letadla, které netvoří součást letadla a které jsou používány nebo určeny k použití při provozu nebo řízení letadla, podporují schopnost přežití osob na palubě, nebo které mohou mít vliv na bezpečný provoz letadla;

30) „bezpilotním letadlem“ jakékoli letadlo provozované nebo projektované pro autonomní provoz nebo pro pilotování na dálku bez pilota na palubě;

31) „dálkově řídícím pilotem“ fyzická osoba odpovědná za bezpečné provádění letu bezpilotního letadla ovládáním jeho letových ovládacích prvků, a to buď manuálně, nebo v případě, že bezpilotní letadlo létá automaticky, tím, že monitoruje jeho letovou dráhu a je neustále schopna kdykoli zasáhnout a letovou dráhu změnit;

32) „vybavením pro řízení bezpilotních letadel na dálku“ jakýkoliv přístroj, vybavení, mechanismus, aparatura, příslušenství, software nebo doplněk, které jsou potřebné pro bezpečný provoz bezpilotního letadla, nejsou letadlovou částí a nejsou přepravovány na palubě daného bezpilotního letadla;

▼M3

33) „vzdušným prostorem jednotného evropského nebe“ vzdušný prostor nad územím, na které se vztahují Smlouvy, jakož i veškerý další vzdušný prostor, kde členské státy uplatňují nařízení (EU) 2024/2803 v souladu s čl. 1 odst. 4 uvedeného nařízení;

34) „příslušným vnitrostátním orgánem“ jeden či více subjektů pověřených členským státem a majících potřebné pravomoci a stanovené povinnosti vykonávat úkoly v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování v souladu s tímto nařízením a akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě.

▼B

*Článek 4*

**Zásady pro přijímání opatření podle tohoto nařízení**

1. Při přijímání opatření podle tohoto nařízení Komise, agentura a členské státy:

a) zohledňují současný stav techniky a osvědčené postupy v oblasti letectví a berou v úvahu celosvětové zkušenosti a vědecko-technický pokrok v příslušných oblastech;

b) vycházejí z nejlepších dostupných informací a analýz;

c) umožňují bezprostřední reakci na zjištěné příčiny leteckých nehod, vážných incidentů a úmyslných narušení bezpečnosti;

d) berou v úvahu vzájemnou závislost mezi různými oblastmi bezpečnosti letectví a mezi bezpečností letectví, kybernetickou bezpečností a jinými technickými oblastmi regulace letectví;

e) tam, kde je to proveditelné, stanoví požadavky a postupy způsobem, který je založen na výkonnosti a je zaměřen na cíle, jichž má být dosaženo, a současně umožňuje různé prostředky k dosažení souladu s těmito cíli založenými na výkonnosti;

f) podporují spolupráci a efektivní využívání zdrojů mezi orgány na úrovni Unie a členských států;

g) přijímají nezávazná opatření včetně opatření na podporu bezpečnosti, je-li to možné;

h) zohledňují mezinárodní práva a povinnosti Unie a členských států v oblasti civilního letectví, včetně těch, které vyplývají z Chicagské úmluvy.

2. Opatření přijímaná podle tohoto nařízení musí odpovídat a být přiměřená povaze a riziku každé konkrétní činnosti, které se týkají. Při přípravě a přijímání takovýchto opatření Komise, agentura a členské státy berou v úvahu u dotčených činností:

a) zda jsou na palubě jiné osoby než letová posádka, a zejména, zda je provoz určen pro veřejnost;

b) do jaké míry by mohly být touto činností ohroženy třetí strany nebo majetek na zemi;

c) složitost, výkonnost a provozní vlastnosti daného letadla;

d) účel letu, druh letadla a druh použitého vzdušného prostoru;

e) druh, rozsah a složitost provozu nebo činnosti, a je-li to relevantní, včetně velikosti a druhu provozu uskutečňovaného odpovědnou organizací nebo osobou;

▼B

f) míru, do jaké jsou osoby nesoucí rizika spojená s daným provozem schopny tato rizika posoudit a kontrolovat;

g) výsledky minulých certifikačních činností a činností v oblasti dozoru.

KAPITOLA II

**ŘÍZENÍ BEZPEČNOSTI LETECTVÍ**

*Článek 5*

**Evropský program pro bezpečnost letectví**

1. Komise po konzultaci s agenturou a členskými státy přijme, zveřejní a podle potřeby aktualizuje dokument popisující fungování evropského systému bezpečnosti letectví, obsahující pravidla, činnosti a postupy používané při řízení bezpečnosti civilního letectví v Unii v souladu s tímto nařízením („Evropský program pro bezpečnost letectví“).

2. Evropský program pro bezpečnost letectví musí obsahovat alespoň prvky týkající se povinností vyplývajících ze státního programu bezpečnosti, jak jsou popsány v mezinárodních standardech a doporučených postupech.

Evropský program pro bezpečnost letectví rovněž popisuje postup při vypracování, přijetí, aktualizaci a provádění Evropského plánu pro bezpečnost letectví uvedeného v článku 6, do nějž jsou úzce zapojeny členské státy a příslušné zúčastněné strany.

*Článek 6*

**Evropský plán pro bezpečnost letectví**

1. Agentura v úzké spolupráci s členskými státy a příslušnými zúčastněnými stranami, jak je uvedeno v čl. 5 odst. 2 druhém pododstavci, vypracuje, přijme, zveřejní a následně alespoň jednou za rok aktualizuje Evropský plán pro bezpečnost letectví. Evropský plán pro bezpečnost letectví na základě posouzení příslušných bezpečnostních informací určuje hlavní bezpečnostní rizika ohrožující evropský systém bezpečnosti letectví a stanoví potřebná opatření ke zmírnění těchto rizik.

2. Agentura v úzké spolupráci s členskými státy a příslušnými zúčastněnými stranami, jak je uvedeno v čl. 5 odst. 2 druhém pododstavci, zdokumentuje ve zvláštním portfoliu bezpečnostních rizik bezpečnostní rizika uvedená v odstavci 1 tohoto článku a sleduje provádění souvisejících opatření k jejich zmírnění příslušnými stranami, a to případně i pomocí ukazatelů výkonnosti stanovených v oblasti bezpečnosti.

3. Evropský plán pro bezpečnost letectví určí s ohledem na cíle stanovené v článku 1 úroveň výkonnosti v oblasti bezpečnosti v Unii. Komise, agentura a členské státy společně usilují o dosažení této úrovně výkonnosti v oblasti bezpečnosti.

▼B

*Článek 7*

**Státní program bezpečnosti**

1. Každý členský stát po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami zavede a udržuje státní program bezpečnosti pro řízení bezpečnosti civilního letectví týkající se leteckých činností v jeho pravomoci („státní program bezpečnosti“). Tento program musí být úměrný rozsahu a složitosti těchto činností a musí být v souladu s Evropským programem pro bezpečnost letectví.

2. Státní program bezpečnosti musí obsahovat alespoň prvky týkající se povinností vyplývajících ze státního programu bezpečnosti uvedené v mezinárodních standardech a doporučených postupech.

3. Státní program bezpečnosti stanoví s ohledem na cíle uvedené v článku 1 a úroveň výkonnosti v oblasti bezpečnosti uvedenou v čl. 6 odst. 3 úroveň výkonnosti v oblasti bezpečnosti, jíž má být dosaženo na vnitrostátní úrovni, pokud jde o činnosti v oblasti letectví v pravomoci dotčeného členského státu.

*Článek 8*

**Státní plán pro bezpečnost letectví**

1. Státní program bezpečnosti zahrnuje státní plán pro bezpečnost letectví nebo je k němu tento plán přiložen. Každý členský stát po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami určí v tomto plánu na základě posouzení relevantních bezpečnostních informací hlavní bezpečnostní rizika ohrožující jeho vnitrostátní systém bezpečnosti civilního letectví a stanoví potřebná opatření ke zmírnění těchto rizik.

2. Státní plán pro bezpečnost letectví musí obsahovat rizika a opatření uvedená v Evropském plánu pro bezpečnost letectví, která jsou relevantní pro daný členský stát. Členský stát informuje agenturu, která rizika a opatření uvedená v Evropském plánu pro bezpečnost letectví nejsou podle jeho názoru pro jeho vnitrostátní systém bezpečnosti letectví relevantní a z jakých důvodů.

KAPITOLA III

**ZÁKLADNÍ POŽADAVKY**

*ODDÍL I*

***Letová způsobilost a ochrana životního prostředí***

*Článek 9*

**Hlavní požadavky**

1. Letadla uvedená v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b), kromě bezpilotních letadel, a jejich motory, vrtule, letadlové části a nezastavěné vybavení musí splňovat hlavní požadavky letové způsobilosti stanovené v příloze II tohoto nařízení.

▼B

2. ►M4 Co se týče hluku a emisí, tato letadla a jejich motory, vrtule, letadlové části a nezastavěné vybavení musí splňovat požadavky na ochranu životního prostředí obsažené v ustanoveních změny 14 svazku I, změny 11 svazku II a změny 2 svazku III přílohy 16 Chicagské úmluvy, platné ke dni 1. ledna 2024. ◄

Hlavní požadavky na slučitelnost se životním prostředím stanovené v příloze III tohoto nařízení se použijí na výrobky, letadlové části a nezastavěné vybavení v rozsahu, v jakém ustanovení Chicagské úmluvy uvedená v prvním pododstavci tohoto odstavce neobsahují požadavky na ochranu životního prostředí.

Organizace zapojené do projektování, výroby a údržby výrobků uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b) musí splňovat požadavky bodu 8 přílohy III tohoto nařízení.

*Článek 10*

**Soulad s požadavky**

1. Co se týká letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. a), kromě bezpilotních letadel, a jejich motorů, vrtulí a letadlových částí, soulad s požadavky článku 9 se zajistí v souladu s články 11 a 12 a čl. 15 odst. 1.

2. Co se týká letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. b) bodě i), kromě bezpilotních letadel, a jejich motorů, vrtulí, letadlových částí a nezastavěného vybavení, soulad s požadavky článku 9 se zajistí v souladu s články 11 až 16.

*Článek 11*

**Návrhy výrobků**

Návrhy výrobků podléhají osvědčování a vydávají se pro ně typová osvědčení. Změny takového návrhu výrobku rovněž podléhají osvědčování a vydávají se pro ně osvědčení o změnách, včetně doplňkových typových osvědčení. Návrhy oprav podléhají osvědčování a vydávají se pro ně schválení.

Pro údaje o provozní způsobilosti související s typovým návrhem se vydává schválení. Toto schválení je součástí typového osvědčení nebo případně typového osvědčení pro zvláštní účely uvedeného v čl. 18 odst. 1 písm. b).

Toto typové osvědčení, osvědčení o změnách, schválení návrhu oprav a schválení údajů o provozní způsobilosti se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokáže, že návrh výrobku vyhovuje certifikační předpisové základně vytvořené v souladu s akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1 písm. b) bodů i) a ii) podle okolností a že návrh výrobku nevykazuje žádné rysy nebo vlastnosti, které by činily provoz výrobku nebezpečným nebo by byly neslučitelné se životním prostředím.

▼B

Toto typové osvědčení, osvědčení o změnách, schválení návrhu oprav a schválení údajů o provozní způsobilosti může být rovněž vydáno bez takové žádosti, a to organizací schválenou podle článku 15, které bylo uděleno právo vydávat tato osvědčení nebo schválení v souladu s aktem v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1 písm. k), jestliže tato organizace rozhodla, že návrh výrobku vyhovuje podmínkám stanoveným v třetím pododstavci tohoto odstavce.

Pro návrh motorů a vrtulí, které byly certifikovány jako součást návrhu letadla v souladu s tímto článkem, není vyžadováno samostatné typové osvědčení.

*Článek 12*

**Návrhy letadlových částí**

Pokud není v aktech v přenesené pravomoci podle článku 19 stanoveno jinak, návrhy letadlových částí podléhají osvědčování a vydávají se pro ně osvědčení.

Toto osvědčení se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že návrh letadlové části vyhovuje certifikační předpisové základně vytvořené v souladu s akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1) písm. b) bodu iii).

Toto osvědčení může být rovněž vydáno bez takové žádosti, a to organizací schválenou podle článku 15, které bylo uděleno právo vydávat tato osvědčení v souladu s akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1) písm. k), jestliže tato organizace rozhodla, že návrh letadlové části vyhovuje certifikační předpisové základně vytvořené v souladu s akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1) písm. b) bodu iii).

Pro návrh letadlových částí, které byly certifikovány jako součást návrhu výrobku v souladu s článkem 11, není vyžadováno samostatné typové osvědčení.

*Článek 13*

**Návrhy nezastavěného vybavení**

Pokud je tak stanoveno v aktech v přenesené pravomoci podle článku 19, návrhy nezastavěného vybavení podléhají osvědčování a vydávají se pro ně osvědčení.

Toto osvědčení se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že návrh nezastavěného vybavení vyhovuje certifikační předpisové základně vytvořené v souladu s akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1) písm. b) bodu iii).

Toto osvědčení může být rovněž vydáno bez takové žádosti, a to organizací schválenou podle článku 15, které bylo uděleno právo vydávat tato osvědčení v souladu s akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1) písm. k), jestliže tato organizace rozhodla, že návrh nezastavěného vybavení vyhovuje certifikační předpisové základně vytvořené v souladu s akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1) písm. b) bodu iii).

▼B

*Článek 14*

**Jednotlivá letadla**

1. Jednotlivá letadla podléhají osvědčování a vydává se pro ně osvědčení letové způsobilosti, případně také osvědčení hlukové způsobilosti, pokud tak stanoví akty v přenesené pravomoci podle článku 19.

Tato osvědčení se vydají na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že letadlo odpovídá návrhu certifikovanému v souladu s článkem 11 a že je ve stavu vhodném pro bezpečný provoz slučitelný se životním prostředím.

2. Osvědčení uvedená v odstavci 1 zůstanou v platnosti, dokud jsou letadlo, jeho motory, vrtule, letadlové části a nezastavěné vybavení udržovány v souladu s prováděcími akty podle článku 17 týkajícími se zachování letové způsobilosti a jsou ve stavu vhodném pro bezpečný provoz slučitelný se životním prostředím.

*Článek 15*

**Organizace**

1. Pokud není v aktech v přenesené pravomoci podle článku 19 stanoveno jinak, organizace odpovědné za projektování a výrobu výrobků, letadlových částí a nezastavěného vybavení podléhají osvědčování a vydává se pro ně schválení. Toto schválení se vydá na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje pravidla stanovená akty v přenesené pravomoci podle článku 19 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 9. Ve schválení se uvedou práva udělená této organizaci a rozsah schválení.

2. Schválení se vyžaduje rovněž u:

a) organizací odpovědných za údržbu a řízení zachování letové způsobilosti výrobků, letadlových částí a nezastavěného vybavení, a

b) organizací zapojených do výcviku personálu odpovědného za uvolnění výrobku, letadlové části nebo nezastavěného vybavení po provedení údržby.

První pododstavec se však nepoužije v případě, kdy podle prováděcích aktů přijatých podle čl. 17 odst. 1 písm. b) a při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, taková schválení nejsou vyžadována.

Schválení uvedená v tomto odstavci se vydají na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 17 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 9.

3. Ve schváleních uvedených v odstavci 2 tohoto článku se uvedou práva udělená dané organizaci. Tato schválení lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 17 odst. 1 písm. b) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat práva.

▼B

4. Platnost schválení podle odstavce 2 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 17 odst. 1 písm. b) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takového schválení.

5. Není-li schválení uvedené v odstavci 2 podle prováděcích aktů přijatých podle čl. 17 odst. 1 písm. b) vyžadováno, mohou prováděcí akty podle článku 17, při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, vyžadovat, aby dotčená organizace učinila prohlášení o své způsobilosti a dostupnosti prostředků pro plnění povinností spojených s činnostmi, které provádí v souladu s těmito prováděcími akty.

*Článek 16*

**Personál**

1. Personál odpovědný za uvolnění výrobku, letadlové části nebo nezastavěného vybavení po provedení údržby musí mít průkaz způsobilosti, s výjimkou případů, v nichž, v souladu s prováděcími akty přijatými podle čl. 17 odst. 1 písm. d) a při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, takové průkazy způsobilosti nejsou vyžadovány.

Tento průkaz způsobilosti se vydá na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 17 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 9.

2. V průkazu způsobilosti uvedeném v odstavci 1 se uvedou práva udělená tomuto personálu. Průkaz způsobilosti lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 17 odst. 1 písm. d) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat práva.

3. Platnost průkazu způsobilosti uvedeného v odstavci 1 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 17 odst. 1 písm. d) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takového průkazu způsobilosti.

*Článek 17*

**Prováděcí akty týkající se letové způsobilosti**

1. Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění hlavních požadavků uvedených v článku 9 přijme Komise pro letadla uvedená v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b), kromě bezpilotních letadel, a jejich motory, vrtule, letadlové části a nezastavěné vybavení na základě zásad stanovených v článku 4 za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

a) pravidel a postupů pro zachování platnosti osvědčení uvedených v článku 14 a čl. 18 odst. 2 prvním pododstavci písm. a);

b) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti schválení uvedených v čl. 15 odst. 2 a pro situace, v nichž nejsou taková schválení vyžadována;

c) pravidel a postupů pro prohlášení uvedená v čl. 15 odst. 5 a pro situace, v nichž jsou taková prohlášení vyžadována;

▼B

d) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti průkazů způsobilosti uvedených v článku 16 a pro situace, v nichž nejsou takové průkazy způsobilosti vyžadovány;

e) práv a povinností držitelů schválení a průkazů způsobilosti vydaných podle čl. 15 odst. 2 a článku 16 a organizací předkládajících prohlášení v souladu s čl. 15 odst. 5;

f) pravidel a postupů pro údržbu výrobků, letadlových částí a nezastavěného vybavení;

g) pravidel a postupů pro řízení zachování letové způsobilosti letadel;

h) dalších požadavků na letovou způsobilost pro výrobky, letadlové části a nezastavěné vybavení, jejichž návrh již byl certifikován, potřebných na podporu zachování letové způsobilosti a zvyšování bezpečnosti.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

2. Při přijímání těchto prováděcích aktů Komise zajistí splnění hlavních požadavků uvedených v článku 9 a náležitě zohlední mezinárodní standardy a doporučené postupy, zejména ty, jež jsou uvedeny v přílohách 1, 6 a 8 Chicagské úmluvy.

▼M2

3. Aniž je dotčen odstavec 2, při přijímání prováděcích aktů podle odstavce 1 týkajících se systémů umělé inteligence, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ([1]), se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*Článek 18*

**Odchylky**

1. Odchylně od článků 9 až 13 podle okolností:

a) může být plnění příslušných hlavních požadavků uvedených v článku 9 týkajících se projektování výrobků, letadlových částí a nezastavěného vybavení posuzováno bez vydání osvědčení, pokud tak stanoví akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1 písm. d) bodu i). V takovém případě akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1 písm. j) vymezí podmínky a postupy pro toto posuzování. Akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1 písm. d) bodu i) mohou stanovit, že organizacím odpovědným za projektování a výrobu daných výrobků, letadlových částí a nezastavěného vybavení je povoleno učinit prohlášení o souladu jejich návrhu s uvedenými hlavními požadavky a podrobnými specifikacemi stanovenými v souladu s akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1 písm. i) k zajištění souladu těchto návrhů s uvedenými hlavními požadavky;

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (akt o umělé inteligenci) (Úř. věst. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/_reg/2024/1689/oj).

▼B

b) jestliže návrh letadla nesplňuje hlavní požadavky uvedené v článku 9, může být vydáno typové osvědčení pro zvláštní účely. V takovém případě se uvedené osvědčení vydá na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že návrh letadla vyhovuje certifikační předpisové základně vytvořené v souladu s aktem v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1 písm. b) bodů i) a ii) a že návrh letadla je s ohledem na zamýšlené použití letadla vyhovující, pokud jde o letovou způsobilost a slučitelnost se životním prostředím.

2. Odchylně od článků 9, 10 a 14 a podle okolností:

a) se v souladu s akty v přenesené pravomoci podle článku 19 vydává osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely pro letadlo, jehož návrh buď podléhá prohlášení podle odst. 1 písm. a), nebo pro nějž bylo vydáno typové osvědčení pro zvláštní účely podle odst. 1 písm. b). V takovém případě se uvedená osvědčení vydají na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že letadlo je v souladu s uvedeným návrhem a že je ve stavu vhodném pro bezpečný provoz slučitelný se životním prostředím;

b) může být v souladu s akty v přenesené pravomoci podle článku 19 vydáno povolení k letu, aby byl umožněn provoz letadla, které nemá platné osvědčení letové způsobilosti nebo platné osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely. V takovém případě se toto povolení k letu vydá na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že letadlo je schopné bezpečně provést základní let.

Povolení k letu může být rovněž vydáno bez takové žádosti, a to organizací schválenou podle článku 15, které bylo uděleno právo vydávat tato povolení k letu v souladu s akty v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1 písm. k) nebo prováděcími akty podle čl. 17 odst. 1 písm. e), jestliže tato organizace rozhodla, že letadlo je schopné bezpečně provést základní let.

Povolení k letu podléhá příslušným omezením stanoveným v aktech v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1 písm. f), a zejména omezením, která sledují ochranu bezpečnosti třetích stran.

*Článek 19*

**Přenesené pravomoci**

1. V souvislosti s letadly uvedenými v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b), kromě bezpilotních letadel, a jejich motory, vrtulemi, letadlovými částmi a nezastavěným vybavením je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se stanoví podrobná pravidla, pokud jde o:

a) podrobné požadavky na ochranu životního prostředí týkající se výrobků, letadlových částí a nezastavěného vybavení v situacích uvedených v čl. 9 odst. 2 druhém pododstavci;

b) podmínky pro stanovení těchto předpisových základen a podmínky toho, jak o nich mají být informováni žadatelé agenturou v souladu s článkem 77:

i) typová certifikační předpisová základna použitelná na určitý výrobek pro účely typové certifikace podle článku 11 a čl. 18 odst. 1 písm. b);

▼B

ii) certifikační předpisová základna použitelná na určitý výrobek pro účely schválení údajů o provozní způsobilosti podle článku 11 včetně:

— minimálních osnov výcviku personálu vydávajícího osvědčení v oblasti údržby;

— minimálních osnov kvalifikace pilotů a referenčních údajů pro objektivní kvalifikaci souvisejících simulátorů;

— případného základního seznamu minimálního vybavení;

— údajů o typu letadla relevantních pro palubní průvodčí;

— dodatečných specifikací pro zajištění souladu s oddílem III;

iii) certifikační předpisová základna použitelná na určitou letadlovou část nebo nezastavěné vybavení, včetně vybavení a přístrojů souvisejících s bezpečností podle čl. 30 odst. 7, pro účely osvědčování podle článků 12 a 13;

c) zvláštní podmínky pro dosažení souladu letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. b) bodě ii) s hlavními požadavky uvedenými v článku 9;

d) podmínky pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení uvedených v článcích 11, 12, 13, a čl. 18 odst. 1 písm. b), včetně:

i) podmínek pro situace, za nichž s ohledem na plnění cílů stanovených v článku 1 a při uvážení povahy a rizika dotčené konkrétní činnosti tato osvědčení jsou, nebo nejsou vyžadována, nebo jsou případně povolena prohlášení;

ii) podmínek týkajících se doby platnosti těchto osvědčení a jejich obnovy, je-li doba jejich platnosti omezena;

e) podmínky pro vydání, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení letové způsobilosti a osvědčení hlukové způsobilosti uvedených v čl. 14 odst. 1, jakož i osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely a osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely podle čl. 18 odst. 2 prvního pododstavce písm. a);

f) podmínky pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení a používání povolení k letu podle čl. 18 odst. 2 prvního pododstavce písm. b);

g) podmínky pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti schválení uvedených v čl. 15 odst. 1 a pro situace, za nichž s ohledem na plnění cílů stanovených v článku 1 a při uvážení povahy a rizika dotčené konkrétní činnosti tato schválení jsou, nebo nejsou vyžadována, nebo jsou podle okolností povolena prohlášení;

h) práva a povinnosti držitelů osvědčení vydaných podle článků 11, 12 a 13, čl. 14 odst. 1, čl. 15 odst. 1, čl. 18 odst. 1 písm. b) a čl. 18 odst. 2 a organizací, které učinily prohlášení v souladu s čl. 18 odst. 1 písm. a) a písmene g) tohoto odstavce;

▼B

i) podmínky pro stanovení podrobných specifikací použitelných na návrhy výrobků, letadlových částí a nezastavěného vybavení, na které se vztahuje prohlášení v souladu s čl. 18 odst. 1 písm. a);

j) podmínky a postupy pro posuzování letové způsobilosti návrhů výrobků, letadlových částí a nezastavěného vybavení a jejich slučitelnosti se životním prostředím v souladu s čl. 18 odst. 1 písm. a), aniž je nutné vydat osvědčení, včetně podmínek a omezení pro provoz;

k) podmínky, za nichž lze organizacím, jimž bylo vydáno schválení v souladu s čl. 15 odst. 1, udělit právo vydávat osvědčení podle článků 11, 12 a 13 a čl. 18 odst. 2 prvního pododstavce písm. b).

2. Aby se v potřebné míře dosáhlo cílů uvedených v článku 1, je v souvislosti s letovou způsobilostí a slučitelností se životním prostředím u letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b), kromě bezpilotních letadel, a jejich motorů, vrtulí, letadlových částí a nezastavěného vybavení Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci postupem podle článku 128, kterými se mění přílohy II a III, je-li to nutné z technických, provozních nebo vědeckých důvodů nebo na základě poznatků o letové způsobilosti nebo slučitelnosti se životním prostředím.

3. Pokud jde o slučitelnost se životním prostředím u letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b), kromě bezpilotních letadel, a jejich motorů, vrtulí, letadlových částí a nezastavěného vybavení, je Komisi svěřena pravomoc přijímat postupem podle článku 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění odkazy na ustanovení Chicagské úmluvy uvedené v čl. 9 odst. 2 prvním pododstavci za účelem jejich aktualizace s ohledem na následné změny těchto ustanovení, které vstoupí v platnost po 4. červenci 2018 a které se stanou použitelnými ve všech členských státech, pokud tyto aktualizace nerozšiřují oblast působnosti tohoto nařízení.

▼M2

4. Při přijímání aktů v přenesené pravomoci podle odstavců 1 a 2 týkajících se systémů umělé inteligence, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení (EU) 2024/1689, se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*ODDÍL II*

***Posádky letadel***

*Článek 20*

**Hlavní požadavky**

Piloti a palubní průvodčí zapojení do provozu letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. b), kromě bezpilotních letadel, a zařízení pro výcvik pomocí letové simulace a osoby a organizace podílející se na výcviku, zkouškách, přezkušování a lékařských prohlídkách těchto pilotů a palubních průvodčích musí splňovat hlavní požadavky stanovené v příloze IV.

▼B

*Článek 21*

**Piloti**

1. Piloti musí být držiteli průkazu způsobilosti pilota a příslušného osvědčení zdravotní způsobilosti pilota pro vykonávanou činnost, kromě případů, kdy v souladu s prováděcími akty přijatými podle čl. 23 odst. 1 písm. c) bodu i) a při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, nejsou takové průkazy nebo osvědčení zdravotní způsobilosti vyžadovány.

2. Průkaz způsobilosti pilota uvedený v odstavci 1 tohoto článku se vydá na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 23 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 20.

3. Osvědčení zdravotní způsobilosti pilota uvedené v odstavci 1 tohoto článku se vydá na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 23 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 20.

4. V průkazu způsobilosti pilota a osvědčení zdravotní způsobilosti pilota uvedených v odstavci 1 tohoto článku se uvedou práva udělená pilotovi.

Průkaz způsobilosti pilota a osvědčení zdravotní způsobilosti pilota lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 23 odst. 1 písm. c) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat práva.

5. Platnost průkazu způsobilosti pilota a osvědčení zdravotní způsobilosti pilota uvedených v odstavci 1 tohoto článku může být omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání nebo zachování platnosti takového průkazu nebo osvědčení zdravotní způsobilosti, v souladu s prováděcími akty podle čl. 23 odst. 1 písm. c).

6. Výcvik a zkušenosti získané v letadlech, na která se toto nařízení nevztahuje, mohou být uznány pro účely získání průkazu způsobilosti pilota podle odstavce 1 tohoto článku v souladu s prováděcími akty podle čl. 23 odst. 1 písm. c) bodu iv).

*Článek 22*

**Palubní průvodčí**

1. Palubní průvodčí zapojení do provozu v obchodní letecké dopravě musí být držiteli osvědčení.

2. Při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 23 odst. 2 písm. a) od palubních průvodčích zapojených do provozu jiného než obchodní letecké dopravy rovněž požadováno, aby byli držiteli osvědčení.

▼B

3. Osvědčení uvedená v odstavcích 1 a 2 tohoto článku se vydávají na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 23 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 20.

4. V osvědčeních uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku se uvedou práva udělená těmto palubním průvodčím. Osvědčení lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 23 odst. 2 písm. a) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat práva.

5. Platnost osvědčení uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 23 odst. 2 písm. a) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takového osvědčení.

6. Před výkonem svých práv a následně v pravidelných intervalech musí palubní průvodčí podstoupit posouzení zdravotní způsobilosti s cílem zajistit plnění hlavních požadavků uvedených v článku 20 týkajících se zdravotní způsobilosti v souladu s prováděcími akty podle čl. 23 odst. 2 písm. b).

*Článek 23*

**Prováděcí akty týkající se pilotů a palubních průvodčích**

1. Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění hlavních požadavků uvedených v článku 20 přijme Komise pro piloty zapojené do provozu letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. b), kromě bezpilotních letadel, na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

a) různých kategorií průkazů způsobilosti pilotů a osvědčení zdravotní způsobilosti pilotů uvedených v článku 21, jakož i různých kvalifikací pro takové průkazy způsobilosti pilotů odpovídajících různým druhům vykonávaných činností;

b) práv a povinností držitelů průkazů způsobilosti pilota, kvalifikací a osvědčení zdravotní způsobilosti pilota;

c) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti průkazů způsobilosti pilota, kvalifikací a osvědčení zdravotní způsobilosti pilota, včetně:

   i) pravidel a postupů pro situace, za nichž takové průkazy, kvalifikace a osvědčení zdravotní způsobilosti nejsou vyžadovány;

   ii) pravidel a postupů pro převod vnitrostátních průkazů způsobilosti pilota a vnitrostátních osvědčení zdravotní způsobilosti pilota na průkazy způsobilosti pilota a na osvědčení zdravotní způsobilosti pilota uvedené v čl. 21 odst. 1;

   iii) pravidel a postupů pro převod vnitrostátních průkazů způsobilosti palubního technika na průkazy způsobilosti pilota uvedené v čl. 21 odst. 1;

▼B

iv) pravidel a postupů pro uznávání výcviku a zkušeností získaných v letadlech, na která se toto nařízení nevztahuje, pro účely získání průkazů způsobilosti pilota podle čl. 21 odst. 1.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

Při přijímání těchto prováděcích aktů zajistí Komise plnění hlavních požadavků uvedených v článku 20 tohoto nařízení a řádně zohlední mezinárodní standardy a doporučené postupy, zejména ty, jež jsou uvedeny v příloze 1 Chicagské úmluvy.

Tyto prováděcí akty obsahují podle okolností ustanovení pro vydávání všech druhů průkazů způsobilosti pilota a kvalifikací požadovaných podle přílohy 1 Chicagské úmluvy. Tyto prováděcí akty mohou zahrnovat i ustanovení pro vydávání jiných druhů průkazů způsobilosti pilota a kvalifikací.

2. Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění hlavních požadavků uvedených v článku 20 přijme Komise pro palubní průvodčí zapojené do provozu letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. b), kromě bezpilotních letadel, na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

a) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení palubních průvodčích, jakož i pravidel a postupů pro situace, v nichž jsou taková osvědčení vyžadována pro palubní průvodčí zapojené do jiného provozu než obchodní letecké dopravy;

b) pravidel a postupů pro posouzení zdravotní způsobilosti palubních průvodčích podle článku 22;

c) práv a povinností držitelů osvědčení palubních průvodčích podle článku 22.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

*Článek 24*

**Organizace pro výcvik a letecká zdravotní střediska**

1. Letecká zdravotní střediska musí mít schválení.

2. Organizace provádějící výcvik pilotů a palubních průvodčích musí mít schválení, kromě situací, kdy v souladu s prováděcími akty podle čl. 27 odst. 1 písm. a), při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, taková schválení nejsou vyžadována.

3. Schválení uvedená v odstavcích 1 a 2 tohoto článku se vydávají na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 27 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 20.

▼B

4. Ve schváleních uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku se uvedou práva udělená dané organizaci. Tato schválení lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 27 odst. 1 písm. a) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat práva.

5. Platnost schválení uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 27 odst. 1 písm. a) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takového schválení.

6. Není-li pro organizace provádějící výcvik pilotů nebo palubních průvodčích podle prováděcích aktů přijatých podle čl. 27 odst. 1 písm. a) vyžadováno schválení uvedené v odstavci 2 tohoto článku, mohou prováděcí akty podle čl. 27 odst. 1 písm. b) vyžadovat, při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, aby dotčená organizace učinila prohlášení o své způsobilosti a dostupnosti prostředků pro plnění povinností spojených s činnostmi, které provádí v souladu s uvedenými prováděcími akty.

*Článek 25*

**Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace**

1. Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace využívané pro výcvik pilotů musí mít osvědčení, kromě situací, kdy v souladu s prováděcími akty podle čl. 27 odst. 1 písm. a), při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, tato osvědčení nejsou vyžadována.

2. Osvědčení uvedené v odstavci 1 tohoto článku se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že žadatel a zařízení vyhovují prováděcím aktům přijatým podle článku 27 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 20.

3. V osvědčení uvedeném v odstavci 1 tohoto článku se uvedou funkce zařízení. Osvědčení lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 27 odst. 1 písm. a) pozměnit s cílem zohlednit změny těchto funkcí.

4. Platnost osvědčení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 27 odst. 1 písm. a) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel nebo zařízení již není v souladu s pravidly a postupy pro vydání a zachování platnosti takového osvědčení.

5. Pokud tak stanoví prováděcí akty podle článku 27, je od organizace odpovědné za provoz zařízení pro výcvik pomocí letové simulace vyžadováno, aby učinila prohlášení o souladu zařízení s hlavními požadavky uvedenými v článku 20 a s podrobnými specifikacemi stanovenými v prováděcích aktech podle čl. 27 odst. 1 písm. b).

▼B

*Článek 26*

**Instruktoři a examinátoři**

1. Osoby odpovědné za poskytování letového výcviku, výcviku pomocí letové simulace nebo za posuzování dovedností pilotů, jakož i letečtí lékaři musí být držiteli osvědčení, s výjimkou situací, kdy v souladu s prováděcími akty podle článku 27 odst. 1 písm. a), při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, taková osvědčení nejsou vyžadována.

2. Při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 27 odst. 1 písm. a) osobám odpovědným za poskytování výcviku palubních průvodčích nebo za posuzování dovedností palubních průvodčích uložena povinnost být držiteli osvědčení.

3. Osvědčení uvedená v odstavcích 1 a 2 tohoto článku se vydávají na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 27 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 20.

4. V osvědčeních uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku se uvedou udělená práva.

Tato osvědčení lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 27 odst. 1 písm. a) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat práva.

5. Platnost osvědčení uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 27 odst. 1 písm. a) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takových osvědčení.

*Článek 27*

**Prováděcí akty týkající se výcviku, zkoušek, přezkušování a lékařských prohlídek**

1. Za účelem zajištění jednotného uplatňování a plnění hlavních požadavků uvedených v článku 20 pro zařízení pro výcvik pomocí letové simulace a pro osoby a organizace podílející se na výcviku, zkouškách, přezkušování a lékařských prohlídkách pilotů a palubních průvodčích přijme Komise na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů stanovených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

a) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti schválení a osvědčení uvedených v článcích 24, 25 a 26, včetně pravidel a postupů pro situace, v nichž taková schválení a osvědčení jsou, nebo nejsou vyžadována;

▼B

b) pravidel a postupů pro prohlášení činěná organizacemi provádějícími výcvik pilotů a palubních průvodčích uvedenými v čl. 24 odst. 6 a provozovateli zařízení pro výcvik pomocí letové simulace uvedenými v čl. 25 odst. 5 pravidel a postupů pro situace, v nichž jsou taková prohlášení vyžadována;

c) práv a povinností držitelů schválení a osvědčení uvedených v článcích 24, 25 a 26 a organizací předkládajících prohlášení v souladu s čl. 24 odst. 6 a čl. 25 odst. 5.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

2. Při přijímání těchto prováděcích aktů Komise zajistí splnění hlavních požadavků uvedených v článku 20 a náležitě zohlední mezinárodní standardy a doporučené postupy, zejména ty, jež jsou uvedeny v přílohách 1 a 6 Chicagské úmluvy.

▼M5

3. Aniž je dotčen odstavec 2, při přijímání prováděcích aktů podle odstavce 1 týkajících se systémů umělé inteligence (AI), které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ([1]), se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*Článek 28*

**Přenesené pravomoci**

1. Aby se v potřebné míře dosáhlo cílů uvedených v článku 1, je v případě pilotů a palubních průvodčích zapojených do provozu letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. b), kromě bezpilotních letadel, a zařízení pro výcvik pomocí letové simulace a osob a organizací podílejících se na výcviku, zkouškách, přezkušování a lékařských prohlídkách těchto pilotů a palubních průvodčích Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha IV, je-li to nutné z technických či provozních důvodů nebo vzhledem k vědeckému vývoji nebo bezpečnostním poznatkům týkajícím se posádky letadla.

2. Pravidla podle odstavce 1 podle okolností obsahují ustanovení o vydávání všech druhů průkazů způsobilosti pilota a kvalifikací požadovaných podle Chicagské úmluvy. Tato pravidla mohou obsahovat i ustanovení o vydávání jiných druhů průkazů způsobilosti a kvalifikací.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (akt o umělé inteligenci) (Úř. věst. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

▼B

*ODDÍL III*

***Letecký provoz***

*Článek 29*

**Hlavní požadavky**

Provoz letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. b), kromě bezpilotních letadel, musí být v souladu s hlavními požadavky stanovenými v příloze V a podle okolností v přílohách VII a VIII.

*Článek 30*

**Provozovatelé letadel**

1. Za účelem zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 29 tohoto nařízení a při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4 tohoto nařízení, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, může být od provozovatelů letadel usazených, se sídlem či bydlištěm nebo s hlavním místem podnikání na území, na něž se vztahují Smlouvy, v souladu s prováděcími akty podle čl. 31 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) a c) vyžadováno, aby:

a) učinili prohlášení o své způsobilosti a dostupnosti prostředků pro plnění povinností spojených s provozem letadel v souladu s těmito prováděcími akty, nebo

b) byli držiteli osvědčení.

2. Osvědčení uvedené v odstavci 1 tohoto článku se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 31 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 29.

3. V osvědčení uvedeném v odstavci 1 tohoto článku se uvedou práva udělená provozovateli letadla. Osvědčení lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 31 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat práva.

4. Platnost osvědčení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 31 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takového osvědčení.

5. Při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, mohou být provozovatelé letadel uvedení v odstavci 1 tohoto článku, v souladu s prováděcími akty podle článku 31, povinni:

a) splňovat zvláštní požadavky při uzavírání dohod o společném označování linek nebo dohod o pronájmu;

▼B

b) splňovat zvláštní požadavky, pokud provozují letadlo zapsané v leteckém rejstříku ve třetí zemi;

c) vytvořit seznam minimálního vybavení (MEL) nebo rovnocenný dokument stanovující pokyny pro provoz letadla za určitých podmínek, v případě, že určité přístroje, položky vybavení nebo funkce na začátku letu nefungují.

6. Členské státy zajistí, aby provoz letadel směrem na území, na které se vztahují Smlouvy, na tomto území nebo směrem z něj provozovatelem letadla usazeným, se sídlem či bydlištěm nebo s hlavním místem podnikání mimo toto území, ale na území, na kterém členské státy vykonávají úlohy a plní povinnosti státu provozovatele podle Chicagské úmluvy, jakož i personál a organizace zapojené do tohoto provozu splňovaly úroveň bezpečnosti, která je rovnocenná úrovni bezpečnosti stanovené tímto nařízením.

7. Pokud tak stanoví prováděcí akty podle čl. 31 odst. 1 prvního pododstavce písm. g), musí mít letadla nezbytné vybavení a přístroje související s bezpečností, které jsou, je-li to vyžadováno, certifikovány v souladu s aktem v přenesené pravomoci podle čl. 19 odst. 1 písm. b) bodu iii), včetně některých nebo všech těchto položek:

a) letových zapisovačů;

b) prostředků ke sledování polohy letadla;

c) prostředků k včasnému získání záznamů z letových zapisovačů v případě letadel v tísni prostřednictvím využití elektronické komunikace v reálném čase nebo jiných vhodných technických řešení.

*Článek 31*

**Prováděcí akty týkající se letového provozu**

1. Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění hlavních požadavků uvedených v článku 29 přijme Komise pro provoz letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. b), kromě bezpilotních letadel, na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

a) zvláštních pravidel a postupů pro provoz letadel v souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 29;

b) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení uvedených v čl. 30 odst. 1 písm. b) a pravidel a postupů pro situace, v nichž jsou taková osvědčení vyžadována;

c) pravidel a postupů pro prohlášení provozovatele letadla uvedené v čl. 30 odst. 1 písm. a) a pravidel a postupů pro situace, v nichž jsou taková prohlášení vyžadována;

▼B

d) práv a povinností držitelů osvědčení uvedených v čl. 30 odst. 1 písm. b) a provozovatelů letadel předkládajících prohlášení podle čl. 30 odst. 1 písm. a);

e) dalších požadavků potřebných k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 29, které se vztahují na provozovatele letadel usazené, se sídlem či bydlištěm nebo s hlavním místem podnikání na území, na které se vztahují Smlouvy, pokud tito provozovatelé uzavřou dohody o společném označování linek či dohody o pronájmu nebo pokud provozují letadlo, které je zapsáno v leteckém rejstříku ve třetí zemi;

f) pravidel a postupů pro provozovatele letadel uvedené v čl. 30 odst. 1, pokud jde o stanovení seznamu minimálního vybavení (MEL) nebo rovnocenného dokumentu, a pravidel a postupů pro situace, v nichž je takový dokument vyžadován;

g) pravidel a postupů, podle nichž má být letadlo vybaveno nezbytným vybavením a přístroji souvisejícími s bezpečností, včetně letových zapisovačů nebo prostředků uvedených v čl. 30 odst. 7, a pravidel a postupů pro uchovávání, ochranu, využívání a případně bezpečné předávání dotčených údajů.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

2. Při přijímání uvedených prováděcích aktů Komise zajistí splnění hlavních požadavků uvedených v článku 29 tohoto nařízení a náležitě zohlední mezinárodní standardy a doporučené postupy, zejména ty, jež jsou uvedeny v příloze 6 Chicagské úmluvy.

▼M5

3. Aniž je dotčen odstavec 2, při přijímání prováděcích aktů podle odstavce 1 týkajících se systémů AI, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení (EU) 2024/1689, se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*Článek 32*

**Přenesené pravomoci**

1. V souvislosti s provozem letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. b), kromě bezpilotních letadel, je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se stanoví podrobná pravidla, pokud jde o:

a) podmínky, které mají splnit provozovatelé uvedení v čl. 30 odst. 1 a členové jejich posádek, pokud jde o omezení doby letové služby a doby služby, a požadavky na dobu odpočinku členů posádky;

▼B

b) podmínky a postupy potřebné k zajištění splnění hlavních požadavků podle článku 29 týkající se schvalování individuálních plánů specifikací doby letu příslušnými vnitrostátními orgány a vydávání stanovisek agentury k těmto plánům podle čl. 76 odst. 7.

2. Aby se v potřebné míře dosáhlo cílů uvedených v článku 1, je v souvislosti s provozem letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. b), kromě bezpilotních letadel, Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha V a podle okolností přílohy VII a VIII, je-li to nutné z technických či provozních důvodů nebo vzhledem k vědeckému vývoji nebo bezpečnostním poznatkům týkajícím se leteckého provozu.

▼M5

3. Při přijímání aktů v přenesené pravomoci podle odstavce 1 týkajících se systémů AI, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení (EU) 2024/1689, se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*ODDÍL IV*

***Letiště***

*Článek 33*

**Hlavní požadavky**

Letiště, vybavení letišť související s bezpečností, provoz letišť a poskytování služeb pozemního odbavení a služeb řízení provozu na odbavovací ploše na letištích podle čl. 2 odst. 1 písm. e) musí být v souladu s hlavními požadavky stanovenými v příloze VII a podle okolností v příloze VIII.

*Článek 34*

**Osvědčování letišť**

1. Každé letiště musí mít osvědčení. Toto osvědčení se vztahuje na letiště a jeho vybavení související s bezpečností, ledaže se na dané vybavení související s bezpečností vztahuje prohlášení učiněné podle čl. 35 odst. 1 písm. a) nebo osvědčení vydané podle čl. 35 odst. 1 písm. b).

2. Osvědčení uvedené v odstavci 1 tohoto článku se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že letiště:

a) vyhovuje prováděcím aktům podle článku 36 a certifikační předpisové základně stanovené v odstavci 5 tohoto článku; a

b) nemá žádný rys ani vlastnost, v jejichž důsledku by byl jeho provoz nebezpečný.

▼B

3. Osvědčení uvedené v odstavci 1 tohoto článku lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 36 odst. 1 písm. c) pozměnit, tak aby byly zahrnuty změny letiště nebo jeho vybavení souvisejícího s bezpečností.

4. Platnost osvědčení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 36 odst. 1 písm. c) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud letiště nebo jeho vybavení související s bezpečností již není v souladu s pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takového osvědčení.

5. Certifikační předpisová základna pro letiště sestává z:

a) příslušných certifikačních specifikací pro daný typ letišť;

b) ustanovení příslušných certifikačních specifikací, pro která byla přijata rovnocenná úroveň bezpečnosti;

c) zvláštních podrobných technických specifikací, které jsou nezbytné, pokud jsou v důsledku konstrukčních rysů daného letiště nebo zkušeností s jeho provozem některé certifikační specifikace uvedené v písmenu a) tohoto odstavce nepřiměřené nebo nevhodné k zajištění splnění hlavních požadavků uvedených v článku 33.

*Článek 35*

**Vybavení letiště související s bezpečností**

1. Při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, mohou prováděcí akty podle článku 36 od organizací zapojených do projektování, výroby a údržby vybavení letiště souvisejícího s bezpečností, které se používá nebo je určeno k použití na letištích, na něž se vztahuje toto nařízení, vyžadovat, aby:

a) předložily prohlášení, že toto vybavení vyhovuje podrobným specifikacím stanoveným v souladu s prováděcími akty podle článku 36; nebo

b) byly držiteli osvědčení ve vztahu k tomuto vybavení letiště souvisejícímu s bezpečností.

2. Osvědčení uvedené v odst. 1 písm. b) tohoto článku se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že vybavení vyhovuje podrobným specifikacím stanoveným v souladu s prováděcími akty přijatými podle článku 36 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 33.

3. V osvědčení uvedeném v odst. 1 písm. b) tohoto článku se uvedou funkce vybavení. Toto osvědčení lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 36 odst. 1 písm. d) pozměnit s cílem zohlednit změny těchto funkcí.

▼B

4. Platnost osvědčení uvedeného v odst. 1 písm. b) tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 36 odst. 1 písm. d) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud vybavení již není v souladu s pravidly a postupy pro vydání a zachování platnosti takového osvědčení, v souladu s prováděcími akty podle čl. 36 odst. 1 písm. d).

*Článek 36*

**Prováděcí akty týkající se letišť a vybavení letiště souvisejícího s bezpečností**

1. Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění hlavních požadavků uvedených v článku 33 přijme Komise pro letiště a vybavení letiště související s bezpečností na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

a) pravidel a postupů pro stanovení certifikační předpisové základny vztahující se na letiště na základě čl. 34 odst. 5 a pravidel a postupů pro oznamování této základny žadateli pro účely osvědčování v souladu s čl. 34 odst. 1;

b) pravidel a postupů pro stanovení podrobných specifikací vztahujících na vybavení letiště související s bezpečností a pravidel a postupů pro jejich oznamování žadateli pro účely osvědčování v souladu s čl. 35 odst. 1;

c) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení pro letiště podle článku 34, včetně provozních omezení týkajících se specifických konstrukčních rysů letiště;

d) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení pro vybavení letiště související s bezpečností podle čl. 35 odst. 1 a pravidel a postupů pro situace, v nichž jsou taková osvědčení vyžadována;

e) pravidel a postupů pro stanovení podrobných specifikací vztahujících se na vybavení letiště související s bezpečností, na něž se vztahuje prohlášení podle čl. 35 odst. 1;

f) pravidel a postupů pro prohlášení podle čl. 35 odst. 1, pokud jde o vybavení letiště související s bezpečností, a pravidel a postupů pro situace, v nichž jsou taková prohlášení vyžadována;

g) práv a povinností držitelů osvědčení uvedených v článku 34 a čl. 35 odst. 1 a organizací předkládajících prohlášení v souladu s čl. 35 odst. 1;

h) pravidel a postupů pro uznávání a převod vnitrostátních osvědčení pro letiště vydaných na základě vnitrostátních právních předpisů na osvědčení pro letiště uvedená v článku 34 tohoto nařízení, včetně opatření, která již daný členský stát schválil na základě oznámených rozdílů oproti příloze 14 Chicagské úmluvy.

▼B

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

2. Při přijímání těchto prováděcích aktů Komise zajistí splnění hlavních požadavků uvedených v článku 33 tohoto nařízení a náležitě zohlední mezinárodní standardy a doporučené postupy, zejména ty, jež jsou obsaženy v příloze 14 Chicagské úmluvy.

▼M5

3. Aniž je dotčen odstavec 2, při přijímání prováděcích aktů podle odstavce 1 týkajících se systémů AI, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení (EU) 2024/1689, se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*Článek 37*

**Organizace**

1. Organizace odpovědné za provoz letišť podléhají osvědčování a vydává se pro ně osvědčení. Toto osvědčení se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje akty v přenesené pravomoci přijaté podle článku 39 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 33.

V osvědčení se uvedou práva udělená organizaci, které je osvědčení vydáno, a rozsah osvědčení.

2. Organizace odpovědné za poskytování služeb pozemního odbavení a služeb řízení provozu na odbavovací ploše na letištích spadajících do působnosti tohoto nařízení předkládají prohlášení o své způsobilosti a dostupnosti prostředků ke splnění povinností spojených se službami poskytovanými v souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 33.

*Článek 38*

**Ochrana okolí letišť**

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby byla letiště nacházející se na jejich území zabezpečena před činnostmi a výstavbou v jejich okolí, které by mohly představovat nepřijatelná rizika pro letadla, jež tato letiště využívají.

2. Organizace uvedené v čl. 37 odst. 1 sledují činnost a výstavbu, které by mohly představovat nepřijatelná rizika pro bezpečnost letectví v okolí letiště, za jehož činnost jsou odpovědné. Přijmou nezbytná opatření ke zmírnění těchto rizik, pokud je to v jejich silách, a v opačném případě na tato rizika upozorní příslušné orgány členského státu, kde se letiště nachází.

▼B

3. Za účelem zajištění jednotného uplatňování tohoto článku Komise přijme na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení. Tyto prováděcí akty se přijímají postupem podle čl. 127 odst. 3.

*Článek 39*

**Přenesené pravomoci**

1. V souvislosti s provozováním letišť, poskytováním služeb pozemního odbavení a služeb řízení provozu na odbavovací ploše letiště je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se stanoví podrobná pravidla, pokud jde o:

a) zvláštní podmínky pro provoz letišť v souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 33;

b) podmínky pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení uvedených v čl. 37 odst. 1;

c) práva a povinnosti držitelů osvědčení uvedených v čl. 37 odst. 1;

d) podmínky a postupy pro činění prohlášení organizacemi poskytujícími služby pozemního odbavení a organizacemi poskytujícími služby řízení provozu na odbavovací ploše podle čl. 37 odst. 2, včetně uznávání těchto prohlášení provozovateli bez dalšího ověřování;

e) práva a povinnosti organizací poskytujících služby pozemního odbavení a organizací poskytujících služby řízení provozu na odbavovací ploše, které předložily prohlášení podle čl. 37 odst. 2.

2. Aby bylo v potřebné míře dosaženo cílů uvedených v článku 1, je v souvislosti s letišti, vybavením letišť souvisejícím s bezpečností, provozem letišť a službami pozemního odbavení a službami řízení provozu na odbavovací ploše Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha VII a podle okolností příloha VIII, je-li to nezbytné z technických, provozních nebo vědeckých důvodů nebo na základě bezpečnostních poznatků týkajících se letišť.

▼M5

3. Při přijímání aktů v přenesené pravomoci podle odstavce 1 týkajících se systémů AI, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení (EU) 2024/1689, se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*ODDÍL V*

***Uspořádání letového provozu a letové navigační služby (ATM/ANS)***

*Článek 40*

**Hlavní požadavky**

1. Poskytování služeb ATM/ANS uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. g) musí být v souladu s hlavními požadavky stanovenými v příloze VIII a podle okolností v příloze VII.

▼B

2. Letadla provozovaná ve vzdušném prostoru jednotného evropského nebe, kromě letadel využívaných k činnostem podle čl. 2 odst. 3 písm. a), musí splňovat hlavní požadavky stanovené v bodě 1 přílohy VIII.

*Článek 41*

**Poskytovatelé služeb ATM/ANS**

1. Poskytovatelé služeb ATM/ANS musí být držiteli osvědčení.

2. Osvědčení uvedené v odstavci 1 tohoto článku se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 43 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 40.

3. V osvědčení uvedeném v odstavci 1 tohoto článku se uvedou udělená práva. Toto osvědčení lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 43 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat udělená práva.

▼M3

3a. Osvědčení uvedené v odstavci 1 tohoto článku může podléhat objektivně odůvodněným, nediskriminačním, přiměřeným a transparentním podmínkám. Tyto podmínky se mohou podle potřeby týkat:

a) oddělení nebo omezení při provozování služeb, které se nevztahují k poskytování letových navigačních služeb;

b) smluv, dohod nebo jiných ujednání mezi poskytovatelem ATM/ANS a třetí osobou týkajících se poskytnutých služeb;

c) poskytování informací, které jsou opodstatněně požadované pro ověření požadavků pro osvědčení stanovené v tomto článku; a

d) veškerých jiných právních podmínek, které nejsou specifické pro letové navigační služby, jako například podmínky vztahující se k pozastavení nebo odebrání osvědčení.

▼B

4. Platnost osvědčení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 43 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takového osvědčení.

5. Odchylně od odstavce 1 tohoto článku se v souladu s prováděcími akty podle článku 43 mohou členské státy rozhodnout, že poskytovatelé letových informačních služeb mohou předkládat prohlášení o své způsobilosti a dostupnosti prostředků pro plnění povinností souvisejících se službami poskytovanými v souladu s hlavními požadavky podle článku 40. V takovém případě dotčený členský stát o svém rozhodnutí uvědomí Komisi, agenturu a ostatní členské státy.

6. Odchylně od odstavce 1 mohou členské státy poskytovatelům služeb ATM/ANS udělit výjimky z povinnosti být držiteli osvědčení, jestliže jsou splněny všechny tyto podmínky:

a) hlavní místo podnikání poskytovatele se nachází mimo území, za něž jsou členské státy odpovědné podle Chicagské úmluvy;

▼B

b) poskytování služeb ATM/ANS daným poskytovatelem se týká letového provozu malého objemu v omezeném úseku vzdušného prostoru, za který je členský stát, jenž výjimku uděluje, odpovědný a ve kterém daný úsek vzdušného prostoru zároveň hraničí se vzdušným prostorem, za nějž je odpovědná třetí země;

c) splnění požadavku prokázat soulad s pravidly uvedenými v odstavci 1 by od poskytovatele vyžadovalo neúměrné úsilí s ohledem na povahu a riziko konkrétní činnosti, kterou v daném vzdušném prostoru provozuje;

d) dotčený členský stát stanovil pro poskytování služeb ATM/ANS ze strany daného poskytovatele pravidla a postupy, které v souladu s mezinárodními standardy a doporučenými postupy a při zohlednění specifických okolností dotčeného případu zajistí přijatelnou úroveň bezpečnosti a soulad s hlavními požadavky uvedenými v článku 40, a zavedl vhodné a účinné prostředky a dohody pro účely dozoru a vynucování, aby se zajistilo dodržování daných pravidel a postupů;

e) rozsah výjimky je jasně vymezený a výjimka zůstává omezena na to, co je nezbytně nutné, podléhá, pokud je doba její platnosti delší než pět let, pravidelnému přezkumu v přiměřených intervalech a je uplatňována nediskriminačně.

Jestliže má členský stát v úmyslu takovou výjimku udělit, oznámí svůj záměr Komisi a agentuře a uvede všechny relevantní informace.

Komise po konzultaci s agenturou přijme prováděcí akt, jímž rozhodne, zda jsou splněny podmínky uvedené v prvním pododstavci tohoto odstavce. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 127 odst. 2. Tyto prováděcí akty se zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* a agentura je uloží do databáze uvedené v článku 74.

Dotčený členský stát výjimku udělí, pouze pokud prováděcí akty uvedené ve třetím pododstavci obsahují kladné rozhodnutí. Pokud členský stát zejména prostřednictvím pravidelného přezkumu uvedeného v prvním pododstavci písm. e) zjistí, že podmínky uvedené v prvním pododstavci již nejsou splněny, výjimku zruší. Členský stát bezodkladně informuje Komisi a agenturu o udělení jakékoli výjimky a o výsledku uvedených přezkumů, pokud byly provedeny, a o případných zrušených výjimkách.

*Článek 42*

**Organizace zabývající se projektováním, výrobou nebo údržbou systémů ATM/ANS a složek ATM/ANS**

1. Při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, může být od organizací zapojených do projektování, výroby nebo údržby systémů ATM/ANS a složek ATM/ANS v souladu s prováděcími akty podle článku 43 vyžadováno, aby:

a) učinily prohlášení o své způsobilosti a dostupnosti prostředků pro plnění povinností spojených s činnostmi prováděnými v souladu s těmito prováděcími akty; nebo

b) byly držiteli osvědčení.

▼B

2. Osvědčení uvedené v odst. 1 písm. b) tohoto článku se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje pravidla stanovená prováděcími akty přijatými podle článku 43 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 40.

3. V osvědčení uvedeném v odst. 1 písm. b) tohoto článku se uvedou udělená práva. Osvědčení lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 43 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat práva.

4. Platnost osvědčení uvedeného v odst. 1 písm. b) tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 43 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takového osvědčení.

▼M3

*Článek 43*

**Prováděcí akty týkající se poskytovatelů služeb ATM/ANS a organizací zapojených do projektování, výroby nebo údržby systémů ATM/ANS a složek ATM/ANS**

1. Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění hlavních požadavků uvedených v článku 40 přijme Komise pro poskytování služeb ATM/ANS uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. g) na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

a) zvláštních pravidel a postupů pro poskytování služeb ATM/ANS v souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 40, včetně stanovení a provádění plánu pro nepředvídané události v souladu s přílohou VIII bodem 5.1 písm. f);

b) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení uvedených v čl. 41 odst. 1;

bb) podmínek uvedených v čl. 41 odst. 3a;

c) pravidel a postupů pro prohlášení poskytovatelů letových informačních služeb uvedených v čl. 41 odst. 5 a pravidel a postupů pro situace, v nichž jsou taková prohlášení povolena;

d) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení uvedených v čl. 42 odst. 1 písm. b) a pravidel a postupů pro situace, v nichž jsou taková osvědčení vyžadována;

e) pravidel a postupů pro prohlášení organizací uvedená v čl. 42 odst. 1 písm. a) a pravidel a postupů pro situace, v nichž jsou taková prohlášení vyžadována;

f) práv a povinností držitelů osvědčení uvedených v čl. 41 odst. 1 a v čl. 42 odst. 1 písm. b) a organizací předkládajících prohlášení v souladu s čl. 41 odst. 5 a čl. 42 odst. 1 písm. a).

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

▼M3

2. Pravidla uvedená v odstavci 1 náležitě zohlední evropský hlavní plán ATM.

3. Při přijímání těchto prováděcích aktů Komise zajistí soulad s hlavními požadavky uvedenými v článku 40 tohoto nařízení a náležitě zohlední mezinárodní standardy a doporučené postupy, zejména ty, jež jsou uvedeny v přílohách 2 až 4, 10, 11 a 15 Chicagské úmluvy.

▼M2

4. Při přijímání prováděcích aktů podle odstavce 1 týkajících se systémů umělé inteligence, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení (EU) 2024/1689, se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*Článek 44*

**Prováděcí akty týkající se využívání vzdušného prostoru a navrhování struktur vzdušného prostoru**

1. Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění hlavních požadavků uvedených v článku 40 přijme Komise pro poskytování služeb ATM/ANS podle čl. 2 odst. 1 písm. g) a pro navrhování struktur vzdušného prostoru na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

a) provozních pravidel týkajících se využívání vzdušného prostoru, letových přístrojů a systémů ATM/ANS a složek ATM/ANS, které jsou pro využívání vzdušného prostoru nezbytné;

b) pravidel a postupů pro navrhování struktur vzdušného prostoru za účelem zajištění souladu s článkem 46.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

2. Pravidla uvedená v odstavci 1 náležitě zohlední hlavní plán ATM.

3. Při přijímání těchto prováděcích aktů Komise zajistí splnění hlavních požadavků uvedených v článku 40 tohoto nařízení a náležitě zohlední mezinárodní standardy a doporučené postupy, zejména ty, jež jsou uvedeny v přílohách 2, 3, 10, 11 a 15 Chicagské úmluvy.

*Článek 45*

**Systémy ATM/ANS a složky ATM/ANS**

1. Pokud tak stanoví akty v přenesené pravomoci podle článku 47, jsou poskytovatelé služeb ATM/ANS uvedení v článku 41 povinni předložit prohlášení, že systémy ATM/ANS a složky ATM/ANS, které mají být uvedeny do provozu těmito poskytovateli služeb, odpovídají podrobným specifikacím stanoveným v souladu s akty v přenesené pravomoci přijatými podle článku 47 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 40.

2. Pokud tak stanoví akty v přenesené pravomoci přijaté podle článku 47, podléhají systémy ATM/ANS a složky ATM/ANS osvědčování a vydává se pro ně osvědčení.

▼B

Toto osvědčení se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že tyto systémy a složky odpovídají podrobným specifikacím stanoveným v souladu s akty v přenesené pravomoci přijatými podle článku 47 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 40.

Odchylně od prvního pododstavce, pokud tak stanoví akty v přenesené pravomoci podle článku 47, mohou organizace zabývající se projektováním, výrobou nebo údržbou systémů ATM/ANS a složek ATM/ANS předkládat prohlášení, že tyto systémy a složky odpovídají podrobným specifikacím stanoveným v souladu s akty v přenesené pravomoci podle článku 47 přijatými k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 40 a že jsou tyto systémy a složky vhodné pro použití.

*Článek 46*

**Navrhování struktur vzdušného prostoru**

Členské státy v souladu s podrobnými pravidly přijatými Komisí podle čl. 44 odst. 1 písm. b) zajistí, aby struktury vzdušného prostoru byly před svým zavedením a využíváním letadly řádně navrženy, zhodnoceny a ověřeny.

*Článek 47*

**Přenesené pravomoci**

1. V souvislosti se systémy ATM/ANS a složkami ATM/ANS je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se stanoví podrobná pravidla, pokud jde o:

a) podmínky pro stanovení podrobných specifikací použitelných na systémy ATM/ANS a složky ATM/ANS pro účely osvědčování v souladu s čl. 45 odst. 2 a pro oznamování těchto specifikací žadateli;

b) podmínky pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení uvedených v čl. 45 odst. 2 a podmínky pro situace, za nichž jsou s ohledem na plnění cílů stanovených v článku 1 a při zohlednění povahy a rizika dotčené konkrétní činnosti tato osvědčení vyžadována, nebo jsou případně povolena prohlášení;

c) práva a povinnosti držitelů osvědčení uvedených v čl. 45 odst. 2;

d) práva a povinnosti organizací předkládajících prohlášení v souladu s čl. 45 odst. 1 a 2;

e) podmínky a postupy pro prohlášení činěná poskytovateli služeb ATM/ANS v souladu s čl. 45 odst. 1 a podmínky a postupy pro situace, v nichž jsou s ohledem na dosažení cílů stanovených v článku 1 a při zohlednění povahy a rizika konkrétní dotčené činnosti taková prohlášení vyžadována;

f) podmínky pro stanovení podrobných specifikací použitelných na systémy ATM/ANS a složky ATM/ANS podléhající prohlášení v souladu s čl. 45 odst. 1 a 2.

▼B

2. Aby bylo v potřebné míře dosaženo cílů uvedených v článku 1, je Komisi v souvislosti s poskytováním služeb ATM/ANS svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha VIII a podle okolností příloha VII, je-li to nutné z technických, provozních nebo vědeckých důvodů nebo na základě bezpečnostních poznatků týkajících se ATM/ANS.

▼M2

3. Při přijímání aktů v přenesené pravomoci podle odstavců 1 a 2 týkajících se systémů umělé inteligence, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení (EU) 2024/1689, se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*ODDÍL VI*

***Řídící letového provozu***

*Článek 48*

**Hlavní požadavky**

Řídící letového provozu zapojení do poskytování služeb ATM/ANS uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. g), jakož i osoby, organizace a zařízení pro výcvik pomocí letové simulace podílející se na výcviku, zkouškách, přezkušování nebo lékařských prohlídkách těchto řídících letového provozu musí vyhovovat hlavním požadavkům stanoveným v příloze VIII.

*Článek 49*

**Řídící letového provozu**

1. Řídící letového provozu musí být držiteli průkazu způsobilosti řídícího letového provozu a příslušného osvědčení zdravotní způsobilosti řídícího letového provozu pro službu, kterou mají poskytovat.

2. Průkaz způsobilosti řídícího letového provozu uvedený v odstavci 1 tohoto článku se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 50 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 48.

3. Osvědčení zdravotní způsobilosti řídícího letového provozu uvedené v odstavci 1 tohoto článku se vydává na základě žádosti, pokud řídící letového provozu prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 50 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 48.

4. V průkazu způsobilosti řídícího letového provozu a osvědčení zdravotní způsobilosti řídícího letového provozu uvedených v odstavci 1 tohoto článku se uvedou práva, která jsou mu udělena. Průkaz způsobilosti řídícího letového provozu a osvědčení zdravotní způsobilosti řídícího letového provozu lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 50 odst. 1 prvního pododstavce písm. c) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat práva.

5. Platnost průkazu způsobilosti řídícího letového provozu a osvědčení zdravotní způsobilosti řídícího letového provozu uvedených v odstavci 1 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 50 odst. 1 prvního pododstavce písm. c) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takového průkazu nebo osvědčení zdravotní způsobilosti.

▼B

*Článek 50*

**Prováděcí akty týkající se řídících letového provozu**

1. Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění hlavních požadavků uvedených v článku 48 Komise přijme pro řídící letového provozu na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

a) jednotlivých kategorií, kvalifikací a doložek pro průkazy způsobilosti řídícího letového provozu podle článku 49;

b) práv a povinností držitelů průkazů způsobilosti řídícího letového provozu, kvalifikací a doložek pro průkazy a osvědčení zdravotní způsobilosti podle článku 49;

c) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti průkazů způsobilosti, kvalifikací a doložek pro průkazy způsobilosti řídícího letového provozu a osvědčení zdravotní způsobilosti podle článku 49, včetně pravidel a postupů pro převod vnitrostátních průkazů způsobilosti řídícího letového provozu a vnitrostátních osvědčení zdravotní způsobilosti na průkazy způsobilosti řídícího letového provozu a osvědčení zdravotní způsobilosti podle článku 49;

d) pravidel a postupů pro řídící letového provozu, pokud jde o omezení doby služby a požadavky na dobu odpočinku; tyto pravidla a postupy mají zajistit vysokou úroveň bezpečnosti díky ochraně proti účinkům únavy a zároveň má být umožněna dostatečná pružnost pro plánování.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

2. Při přijímání těchto prováděcích aktů Komise zajistí splnění hlavních požadavků uvedených v článku 48 tohoto nařízení a náležitě zohlední mezinárodní standardy a doporučené postupy, zejména ty, jež jsou uvedeny v příloze 1 Chicagské úmluvy.

▼M5

3. Aniž je dotčen odstavec 2, při přijímání prováděcích aktů podle odstavce 1 týkajících se systémů AI, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení (EU) 2024/1689, se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*Článek 51*

**Organizace pro výcvik řídících letového provozu a letecká zdravotní střediska**

1. Organizace pro výcvik řídících letového provozu a letecká zdravotní střediska musí mít schválení.

2. Schválení uvedené v odstavci 1 tohoto článku se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 53 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 48.

▼B

3. Ve schválení uvedeném v odstavci 1 tohoto článku se uvedou práva udělená dané organizaci. Schválení lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 53 odst. 1 prvního pododstavce písm. a) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat udělená práva.

4. Platnost schválení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 53 odst. 1 prvního pododstavce písm. a) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takového schválení.

*Článek 52*

**Instruktoři, hodnotitelé a letečtí lékaři**

1. Osoby odpovědné za poskytování praktického výcviku, za posuzování praktických dovedností řídících letového provozu a letečtí lékaři musí být držiteli osvědčení.

2. Osvědčení uvedené v odstavci 1 tohoto článku se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje prováděcí akty přijaté podle článku 53 k zajištění souladu s hlavními požadavky uvedenými v článku 48.

3. V osvědčení uvedeném v odstavci 1 tohoto článku se uvedou udělená práva. Osvědčení lze v souladu s prováděcími akty podle čl. 53 odst. 1 písm. a) pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat udělená práva.

4. Platnost osvědčení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku může být v souladu s prováděcími akty podle čl. 53 odst. 1 prvního pododstavce písm. a) omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje pravidla a postupy pro vydání a zachování platnosti takového osvědčení.

*Článek 53*

**Prováděcí akty týkající se výcviku, zkoušek, přezkušování a lékařských prohlídek**

1. Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění hlavních požadavků uvedených v článku 48 Komise přijme pro osoby a organizace podílející se na výcviku, zkouškách, přezkušování a lékařských prohlídkách řídících letového provozu na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů stanovených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

a) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti schválení a osvědčení uvedených v článcích 51 a 52;

b) práv a povinností držitelů schválení a osvědčení uvedených v článcích 51 a 52.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3

▼B

2. Při přijímání těchto prováděcích aktů zajistí Komise plnění hlavních požadavků uvedených v článku 48 tohoto nařízení a náležitě zohlední mezinárodní standardy a doporučené postupy, zejména ty, jež jsou uvedeny v příloze 1 Chicagské úmluvy.

▼M5

3. Aniž je dotčen odstavec 2, při přijímání prováděcích aktů podle odstavce 1 týkajících se systémů AI, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení (EU) 2024/1689, se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*Článek 54*

**Přenesené pravomoci**

Aby bylo v potřebné míře dosaženo cílů uvedených v článku 1, je v případě řídících letového provozu, osob a organizací podílejících se na výcviku, zkouškách, přezkušování nebo lékařských prohlídkách řídících letového provozu, stejně jako v případě zařízení pro výcvik pomocí letové simulace, Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, jimiž se mění příloha VIII, je-li to nutné z technických, provozních nebo vědeckých důvodů nebo na základě bezpečnostních poznatků týkajících se organizací poskytujících výcvik a řídících letového provozu.

*ODDÍL VII*

***Bezpilotní letadla***

*Článek 55*

**Hlavní požadavky na bezpilotní letadla**

Projektování, výroba, údržba a provoz letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b), pokud jde o bezpilotní letadla, a jejich motorů, vrtulí, letadlových částí, nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, jakož i personál, včetně dálkově řídících pilotů, a organizace podílející se na těchto činnostech musí splňovat hlavní požadavky uvedené v příloze IX, a pokud tak stanoví akty v přenesené pravomoci podle článku 58 a prováděcí akty podle článku 57, hlavní požadavky uvedené v přílohách II, IV a V.

*Článek 56*

**Shoda bezpilotních letadel**

1. Při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, provozních vlastností dotčených bezpilotních letadel a charakteru oblasti provozu, může být požadováno osvědčení pro projektování, výrobu, údržbu a provoz bezpilotních letadel a jejich motorů, vrtulí, letadlových částí, nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, jakož i pro personál, včetně dálkově řídících pilotů, a organizace podílející se na těchto činnostech, a to v souladu s akty v přenesené pravomoci podle článku 58 a prováděcími akty podle článku 57.

▼B

2. Osvědčení uvedené v odstavci 1 tohoto článku se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal, že dodržuje akty v přenesené pravomoci podle článku 58 a prováděcí akty podle článku 57.

3. V osvědčení uvedeném v odstavci 1 tohoto článku se uvedou bezpečnostní omezení, provozní podmínky a práva. Osvědčení lze pozměnit s cílem rozšířit nebo odebrat omezení, podmínky a práva, v souladu s akty v přenesené pravomoci podle článku 58 a prováděcími akty podle článku 57.

4. Platnost osvědčení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku může být v souladu s akty v přenesené pravomoci podle článku 58 a prováděcími akty podle článku 57 omezena, pozastavena nebo zrušena, pokud držitel již nedodržuje podmínky, pravidla a postupy pro vydání nebo zachování platnosti takového osvědčení.

5. Při zohlednění cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4, a zejména povahy a rizika dotčené činnosti, provozních vlastností dotčených bezpilotních letadel a charakteru oblasti provozu, mohou akty v přenesené pravomoci podle článku 58 a prováděcí akty podle článku 57 požadovat pro projektování, výrobu, údržbu a provoz bezpilotních letadel a jejich motorů, vrtulí, letadlových částí, nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, jakož i pro personál, včetně dálkově řídících pilotů, a organizace podílející se na těchto činnostech, prohlášení potvrzující soulad s těmito akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty.

6. Pokud je možné cílů a zásad stanovených v článcích 1 a 4 dosáhnout bez použití kapitol IV a V tohoto nařízení mohou akty v přenesené pravomoci přijaté podle čl. 58 odst. 1 písm. c) stanovit, že uvedené kapitoly se nepoužijí na hlavní požadavky uvedené v článku 55 ani na odpovídající podrobná pravidla stanovená v souladu s článkem 58. V takových případech uvedené hlavní požadavky a uvedená podrobná pravidla představují „harmonizační právní předpisy Společenství“ ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ([1]) a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 768/2008/ES ([2]).

7. Členské státy zajistí, aby informace o registraci bezpilotních letadel a provozovatelů bezpilotních letadel, na něž se vztahuje požadavek na registraci v souladu s prováděcími akty podle článku 57 a bodu 4 přílohy IX, byly uchovávány v digitálních harmonizovaných a interoperabilních vnitrostátních registračních systémech. Členské státy mají k těmto informacím přístup prostřednictvím databáze uvedené v článku 74 a tyto informace si v jejím rámci vyměňují.

8. Tímto oddílem není dotčena možnost členských států stanovit vnitrostátní pravidla, kterými by pro provoz bezpilotních letadel stanovily určité podmínky, z důvodů nespadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení, včetně veřejné bezpečnosti či ochrany soukromí a osobních údajů v souladu s právem Unie.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93 (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 30).

([2]) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 768/2008/ES ze dne 9. července 2008 o společném rámci pro uvádění výrobků na trh a o zrušení rozhodnutí Rady 93/465/EHS (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 82).

▼B

*Článek 57*

**Prováděcí akty týkající se bezpilotních letadel**

Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění hlavních požadavků uvedených v článku 55 Komise přijme pro provoz letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b), pokud jde o bezpilotní letadla, jakož i pro personál, včetně dálkově řídících pilotů, a organizace podílející se na těchto činnostech na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

a) zvláštních pravidel a postupů pro provoz bezpilotních letadel, jakož i pro personál, včetně dálkově řídících pilotů, a organizace podílející se na tomto provozu;

b) pravidel a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení nebo pro činění prohlášení pro provoz bezpilotních letadel, jakož i pro personál, včetně dálkově řídících pilotů, a organizace podílející se na těchto činnostech a pravidel a postupů pro situace, v nichž jsou taková osvědčení nebo prohlášení vyžadována; pravidla a postupy pro vydávání těchto osvědčení a pro činění těchto prohlášení mohou vycházet z podrobných požadavků uvedených v oddílech I, II a III nebo z nich sestávat;

c) práv a povinností držitelů osvědčení a fyzických a právnických osob předkládajících prohlášení;

d) pravidel a postupů pro registraci a značení bezpilotních letadel a pro registraci provozovatelů bezpilotních letadel uvedených v oddíle 4 přílohy IX;

e) pravidel a postupů pro zřízení digitálních interoperabilních a harmonizovaných vnitrostátních registračních systémů uvedených v čl. 56 odst. 7;

f) pravidel a postupů pro převod vnitrostátních osvědčení na osvědčení vyžadovaná podle čl. 56 odst. 1.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

▼M2

Při přijímání těchto prováděcích aktů týkajících se systémů umělé inteligence, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení (EU) 2024/1689, se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*Článek 58*

**Přenesené pravomoci**

1. Pro projektování, výrobu a údržbu letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b), pokud jde o bezpilotní letadla, a jejich motorů, vrtulí, letadlových částí nezastavěného vybavení pro řízení letadel na dálku, jakož i pro personál, včetně dálkově řídících pilotů, a organizace podílející se na těchto činnostech je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými stanoví podrobná pravidla ohledně:

▼B

a) zvláštních podmínek pro projektování, výrobu a údržbu bezpilotních letadel a jejich motorů, vrtulí, letadlových částí, nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení letadel na dálku, jakož i pro personál, včetně dálkově řídících pilotů, a organizace podílející se na těchto činnostech, nezbytných k zajištění splnění hlavních požadavků uvedených v článku 55, což může zahrnovat podmínky, za nichž musí být bezpilotní letadla vybavena nezbytnými prvky a funkcemi souvisejícími zejména s omezeními maximální provozní vzdálenosti a výšky, sdělováním polohy, omezením vstupu do zeměpisných zón, zabráněním srážkám, stabilizací letu a automatizovaným přistáváním;

b) podmínek a postupů pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení nebo pro předložení prohlášení pro projektování, výrobu a údržbu bezpilotních letadel, jejich motorů, vrtulí, letadlových částí, nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, jakož i pro personál, včetně dálkově řídících pilotů, a organizace podílející se na těchto činnostech, uvedených v čl. 56 odst. 1 a 5 a podmínek a postupů pro situace, v nichž jsou tato osvědčení nebo prohlášení vyžadována; podmínky a postupy pro vydávání těchto osvědčení a pro činění těchto prohlášení mohou vycházet z podrobných požadavků uvedených v oddílech I, II a III této kapitoly nebo z nich sestávat;

c) podmínek, za kterých se na požadavky týkající se projektování, výroby a údržby bezpilotních letadel a jejich motorů, vrtulí, letadlových částí, nezastavěného vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku pro účely čl. 56 odst. 6 nevztahují kapitoly IV a V;

d) práv a povinností držitelů osvědčení a fyzických a právnických osob předkládajících prohlášení;

e) podmínek pro převod vnitrostátních osvědčení na osvědčení vyžadovaná podle čl. 56 odst. 1.

2. Aby bylo v potřebné míře dosaženo cílů uvedených v článku 1, je v souvislosti s projektováním, výrobou, údržbou a provozem letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b), pokud jde o bezpilotní letadla, a jejich motorů, vrtulí, letadlových částí, nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, jakož i s personálem, včetně dálkově řídících pilotů, a organizacemi podílejícími se na těchto činnostech Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění příloha IX a podle okolností příloha III, je-li to nutné z technických, provozních nebo vědeckých důvodů nebo na základě bezpečnostních poznatků týkajících se leteckého provozu.

▼M2

3. Při přijímání aktů v přenesené pravomoci podle odstavců 1 a 2 týkajících se systémů umělé inteligence, které představují bezpečnostní komponenty ve smyslu nařízení (EU) 2024/1689, se zohledňují požadavky uvedené v kapitole III oddíle 2 uvedeného nařízení.

▼B

*ODDÍL VIII*

***Letadla používaná provozovatelem ze třetí země ve směru do Unie, v rámci Unie nebo ve směru z Unie***

*Článek 59*

**Příslušná pravidla**

Aniž je dotčen bod 1 přílohy VIII a pravidla přijatá na základě čl. 44 odst. 1 písm. a), letadla uvedená v čl. 2 odst. 1 písm. c), jakož i jejich posádky a jejich provoz splňují příslušné standardy ICAO.

Pokud takové standardy neexistují, musí tato letadla, jejich posádky i jejich provoz splňovat:

a) pokud jde o jiná než bezpilotní letadla, hlavní požadavky uvedené v přílohách II, IV a V;

b) pokud jde o bezpilotní letadla, hlavní požadavky stanovené v příloze IX, a pokud tak stanoví akty v přenesené pravomoci podle článku 61, hlavní požadavky uvedené v přílohách II, IV a V.

Druhý pododstavec se však nepoužije, pokud jsou tyto hlavní požadavky v rozporu s právy třetích zemí vyplývajícími z mezinárodních úmluv.

*Článek 60*

**Soulad s požadavky**

1. Provoz letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. c) pro obchodní leteckou dopravu podléhá osvědčování a vydává se pro něj oprávnění.

Toto oprávnění se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal svou způsobilost a dostupnost prostředků ke splnění povinností souvisejících s provozem uvedených letadel v souladu s požadavky uvedenými v článku 59. V oprávnění se uvedou práva udělená provozovateli a rozsah provozu.

2. Pokud tak stanoví akty v přenesené pravomoci podle článku 61, provoz letadel uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. c) jiný než pro obchodní leteckou dopravu podléhá osvědčování a vydává se pro něj oprávnění.

Toto oprávnění se vydává na základě žádosti, pokud žadatel prokázal svou způsobilost a dostupnost prostředků ke splnění povinností souvisejících s provozem uvedených letadel v souladu s požadavky uvedenými v článku 59.

V oprávnění se uvedou práva udělená provozovateli a rozsah provozu.

▼B

Odchylně od prvního pododstavce tohoto odstavce, pokud tak stanoví akty v přenesené pravomoci podle článku 61, mohou provozovatelé letadel podle čl. 2 odst. 1 písm. c) provozující jinou než obchodní leteckou dopravu předkládat prohlášení o své způsobilosti a dostupnosti prostředků ke splnění povinností souvisejících s provozem těchto letadel v souladu s požadavky uvedenými v článku 59.

3. S výjimkou provozu bezpilotních letadel se oprávnění a prohlášení uvedená v odstavcích 1 a 2 nevyžadují pro provoz letadel, která nad územím, na něž se vztahují Smlouvy, pouze přelétávají.

*Článek 61*

**Přenesené pravomoci**

1. V souvislosti s letadly uvedenými v čl. 2 odst. 1 písm. c), jakož i jejich posádkami a jejich provozem, je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými stanoví podrobná pravidla, pokud jde o:

a) oprávnění letadel, pro něž neexistují žádná standardní osvědčení ICAO o letové způsobilosti, nebo oprávnění pilotů, kteří nejsou držiteli standardního průkazu způsobilosti ICAO, k provozu ve směru do území, na které se vztahují Smlouvy, v rámci tohoto území nebo ve směru z něj;

b) zvláštní podmínky pro provoz letadel v souladu s článkem 59;

c) alternativní podmínky pro případy, kdy soulad se standardy a požadavky uvedenými v článku 59 není možný nebo je jeho dosažení spojeno s neúměrným úsilím provozovatele, přičemž je zajištěno dosažení cílů daných norem a požadavků;

d) podmínky pro vydání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení platnosti oprávnění uvedených v článku 60 a podmínky pro situace, za nichž s ohledem na plnění cílů uvedených v článku 1 a při uvážení povahy a rizika dotčené konkrétní činnosti jsou tato oprávnění vyžadována, nebo jsou případně povolena prohlášení. Tyto podmínky zohledňují osvědčení vydaná státem zápisu do rejstříku, státem provozovatele a v případě bezpilotních letadel státem, v němž je umístěno vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, a není jimi dotčeno nařízení (ES) č. 2111/2005 a prováděcí akty přijaté na jeho základě;

e) práva a povinnosti držitelů oprávnění podle čl. 60 odst. 1 a 2, a případně provozovatelů letadel, kteří učinili prohlášení v souladu s čl. 60 odst. 2.

2. Při přijímání pravidel uvedených v odstavci 1 Komise zejména zajistí, aby:

a) byly podle okolností využívány doporučené postupy a poradenské dokumenty ICAO;

▼B

b) žádné požadavky nepřekračovaly požadavky tohoto nařízení na letadla uvedená v čl. 2 odst. 1 písm. b) bodě i) a na posádky a provozovatele takových letadel;

c) byl proces získávání oprávnění podle čl. 60 odst. 1 a 2 jednoduchý, přiměřený, účinný a nákladově úsporný, a aby umožňoval prokazování shody způsobem úměrným složitosti provozu a rizikům spojeným s tímto provozem. Komise zejména zajistí, aby byl brán ohled na:

i) výsledky všeobecného programu ICAO pro audit dozoru nad bezpečností provozu;

ii) informace získané v rámci programů prohlídek na odbavovací ploše zavedených v souladu s akty v přenesené pravomoci podle čl. 62 odst. 13 a prováděcími akty podle čl. 62 odst. 14;

iii) jiné ověřené informace o bezpečnostních aspektech ve vztahu k dotčenému provozovateli;

iv) osvědčení vydaná v souladu s právními předpisy třetích zemí;

d) byly zohledněny aspekty týkající se ATM/ANS.

## KAPITOLA IV

## SPOLEČNÝ SYSTÉM OSVĚDČOVÁNÍ, DOZORU A VYNUCOVÁNÍ

### *Článek 62*

### Osvědčování, dozor a vynucování

1. Komise, agentura a členské státy spolupracují v rámci jednotného evropského systému bezpečnosti letectví s cílem zajistit soulad s tímto nařízením a s akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě.

2. K zajištění souladu s tímto nařízením a s akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě agentura a příslušné vnitrostátní orgány členských států:

a) přijímají a posuzují předložené žádosti a případně vydávají nebo obnovují osvědčení a přijímají prohlášení předložená v souladu s kapitolou III;

b) vykonávají dozor nad držiteli osvědčení, fyzickými a právnickými osobami, které učinily prohlášení, a nad výrobky, letadlovými částmi, vybavením, systémy ATM/ANS a složkami ATM/ANS, zařízeními pro výcvik pomocí letové simulace a letišti, na které se vztahuje toto nařízení;

▼B

c) provádějí nezbytná šetření, kontroly, včetně prohlídek na odbavovací ploše, audity a další monitorovací činnost za účelem zjištění možných porušení požadavků stanovených v tomto nařízení a v aktech v přenesené pravomoci a v prováděcích aktech přijatých na jeho základě právnickými nebo fyzickými osobami, na které se vztahuje toto nařízení;

d) přijímají veškerá nezbytná donucovací opatření, včetně změny, omezení, pozastavení nebo zrušení jimi vydaných osvědčení, zákazu letu letadel a ukládání sankcí, s cílem ukončit zjištěná porušení;

e) v zájmu bezpečnosti zakazují, omezují nebo stanoví podmínky pro činnosti uvedené v kapitole III;

f) zajišťují odpovídající úroveň kvalifikace svého personálu podílejícího se na osvědčování, dozoru a vynucování, včetně poskytováním odpovídajícího výcviku.

▼M3

2a. Aniž je dotčen čl. 5 odst. 1 druhý pododstavec nařízení (EU) 2024/2803, pro účely plnění svých úkolů v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování v souvislosti s hlavními požadavky uvedenými v příloze VIII bodě 7 tohoto nařízení, vycházejí příslušné orgány při provádění úkolů uvedených v čl. 7 odst. 3 tohoto nařízení z posouzení učiněných vnitrostátním dozorovým orgánem uvedeným v článku 4 tohoto nařízení.

▼B

3. Členské státy zajistí, aby jejich příslušné vnitrostátní orgány byly při přijímání technických rozhodnutí o osvědčování, dozoru a vynucování nezávislé a své úkoly plnily nestranně a transparentně a byly odpovídajícím způsobem organizovány, personálně zajištěny a řízeny. Členské státy také zajistí, aby jejich příslušné vnitrostátní orgány měly k účinnému a včasnému plnění úkolů, které jim toto nařízení ukládá, potřebné zdroje a schopnosti.

4. Pravomoci v souvislosti s úkoly týkajícími se osvědčování, dozoru a vynucování uvedené v odstavci 2 se stanoví v souladu s tímto odstavcem.

Agentura má v souvislosti s těmito úkoly pravomoci, pokud jí byly svěřeny na základě článků 77 až 82 a pokud jí byly svěřeny podle článků 64 a 65.

Pokud však členský stát udělí v souladu s čl. 41 odst. 6 výjimku, čl. 80 odst. 1 písm. a) se již nepoužije a dotčený členský stát bude odpovědný za dozor a vynucování, pokud jde o dotčeného poskytovatele služeb ATM/ANS, jak je stanoveno v dané výjimce.

Příslušný vnitrostátní orgán členského státu, v němž se nachází letiště, má pravomoci v souvislosti s úkoly týkajícími se osvědčení pro letiště podle čl. 34 odst. 1 a osvědčení pro provozovatele letiště podle čl. 37 odst. 1.

Příslušný vnitrostátní orgán má rovněž pravomoci v souvislosti s úkoly v oblasti dozoru a vynucování, pokud jde o organizace odpovědné za poskytování služeb pozemního odbavení nebo služeb řízení provozu na odbavovací ploše na tomto letišti.

▼B

Ve všech dalších případech má v souvislosti s těmito úkoly pravomoci příslušný vnitrostátní orgán členského státu, v němž má hlavní místo podnikání fyzická nebo právnická osoba, která podává žádost o osvědčení nebo předkládá prohlášení, nebo v případě, že tato osoba žádné hlavní místo podnikání nemá, příslušný vnitrostátní orgán členského státu, v němž má tato osoba sídlo či bydliště nebo v němž je usazena, pokud účinné plnění úkolů souvisejících s certifikací, dozorem a vynucováním nevyžaduje jejich přidělení příslušnému vnitrostátnímu orgánu jiného členského státu v souladu s podrobnými pravidly přijatými podle odst. 14 písm. d).

Pokud tak však stanoví prováděcí akty podle odstavce 15:

a) odpovídají za vydávání osvědčení zdravotní způsobilosti pilota podle čl. 21 odst. 1 a osvědčení zdravotní způsobilosti řídícího letového provozu podle čl. 49 odst. 1 letečtí lékaři, letecká zdravotní střediska a praktičtí lékaři;

b) odpovídají za vydávání osvědčení palubních průvodčích podle článku 22 organizace provádějící výcvik palubních průvodčích, kterým bylo uděleno schválení podle článku 24, a provozovatelé letadel, kterým bylo vydáno osvědčení podle článku 30.

5. Členské státy mohou rozhodnout, že odchylně od odstavce 4 jejich příslušné vnitrostátní orgány sdílejí pravomoci nad úkoly souvisejícími s osvědčováním, dozorem a vynucováním ve vztahu k provozovateli letadla zapojenému do obchodní letecké dopravy, jsou-li splněny obě tyto podmínky:

a) takové sdílené pravomoci byly stanoveny v dohodě uzavřené mezi těmito členskými státy před 1. lednem 1992;

b) tyto členské státy zajistily, že jejich příslušné vnitrostátní orgány tyto úkoly účinně provádí v souladu s tímto nařízením a s akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě.

Dotčené členské státy do dne 12. března 2019 oznámí Komisi a agentuře své rozhodnutí o sdílených pravomocích a poskytnou jim veškeré příslušné informace, zejména dohodu uvedenou v písmeni a) a opatření přijatá k zajištění toho, aby tyto úkoly byly účinně prováděny v souladu s písmenem b).

Pokud se Komise po konzultaci s agenturou domnívá, že podmínky uvedené v prvním pododstavci nebyly splněny, přijme Komise prováděcí akt obsahující její rozhodnutí v této věci. Poté, co je uvedený prováděcí akt oznámen dotčeným členským státům tyto členské stát neprodleně pozmění nebo zruší své rozhodnutí o sdílených pravomocích a informují o tom Komisi a agenturu.

Agentura všechna rozhodnutí Komise a členských států, která jí byla oznámena podle tohoto odstavce, vloží do databáze uvedené v článku 74.

6. Dozor, který provádí agentura a příslušné vnitrostátní orgány, je nepřetržitý a vychází z priorit stanovených s ohledem na rizika pro civilní letectví.

7. Při provádění prohlídek na odbavovací ploše podle odst. 2 písm. c) agentura spolupracuje s příslušným vnitrostátním orgánem členského státu, na jehož území se prohlídka na odbavovací ploše provádí.

▼B

8. Agentura spravuje a používá nástroje a postupy nezbytné pro shromažďování, výměnu a analýzu informací týkajících se bezpečnosti získaných v rámci prohlídek na odbavovací ploše podle odst. 2 písm. c).

9. Pro usnadnění účinného plnění jejich úkolů souvisejících s osvědčováním, dozorem a vynucováním si Komise, agentura a příslušné vnitrostátní orgány vyměňují relevantní informace, včetně informací o možných nebo zjištěných porušeních.

10. Agentura podporuje obecné porozumění požadavkům obsaženým v tomto nařízení a prováděcích aktech a aktech v přenesené pravomoci přijatých na jeho základě a jejich společné uplatňování mimo jiné i prostřednictvím tvorby poradenského materiálu uvedeného v čl. 76 odst. 3 po konzultaci s příslušnými vnitrostátními orgány.

11. Každá právnická nebo fyzická osoba, na kterou se vztahuje toto nařízení, může agenturu upozornit na jakékoli údajné rozdíly v uplatňování pravidel mezi členskými státy. V případě, že tyto rozdíly vážně ztěžují činnost těchto subjektů nebo jinak způsobují vážné problémy, agentura a příslušné orgány dotčených členských států spolupracují v zájmu řešení a v případě potřeby bezodkladného odstranění těchto rozdílů. Pokud nelze rozdíly odstranit, agentura postoupí záležitost Komisi.

12. Agentura a příslušné vnitrostátní orgány přijmou potřebná a účinná opatření za účelem zvýšení a podpory povědomí o bezpečnosti civilního letectví a šíření bezpečnostních informací důležitých z hlediska předcházení nehodám a incidentům.

13. Ve vztahu k úkolům agentury souvisejícím s osvědčováním, dozorem a vynucováním podle tohoto nařízení je Komise zmocněna přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými stanoví podrobná pravidla, pokud jde o:

a) podmínky pro provádění osvědčování a šetření, kontrol, auditů a další monitorovací činnosti potřebné k zajištění účinného dozoru ze strany agentury nad fyzickými a právnickými osobami, výrobky, letadlovými částmi, vybavením, systémy ATM/ANS a složkami ATM/ANS, zařízeními pro výcvik pomocí letové simulace a letišti, na které se vztahuje toto nařízení;

b) podmínky pro provádění prohlídek na odbavovací ploše ze strany agentury a vydávání zákazů letu letadla v případě, že letadlo, jeho provozovatel nebo posádka letadla nesplňují požadavky tohoto nařízení nebo aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě;

c) podmínky, za nichž mohou být činnosti upravené v kapitole III zakázány, omezeny nebo podřízeny určitým podmínkám v zájmu bezpečnosti;

d) podmínky pro vydávání a šíření povinných informací a doporučení agenturou v souladu s čl. 76 odst. 6 za účelem zajištění bezpečnosti činností, na něž se vztahuje kapitola III;

▼B

e) podmínky pro vydávání a šíření závazných informací agenturou v souladu s článkem 77, aby bylo zajištěno zachování letové způsobilosti výrobků, letadlových částí a nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení letadel na dálku a jejich slučitelnost se životním prostředím, a podmínky pro schvalování alternativních způsobů prokazování souladu odlišných od těchto povinných informací;

f) podmínky a postupy pro akreditaci kvalifikovaného subjektu pro účely článku 69 ze strany agentury.

14. Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění odstavců 2 až 9 tohoto článku, pokud jde o úkoly příslušných vnitrostátních orgánů související s osvědčováním, dozorem a vynucováním podle tohoto nařízení, Komise přijme na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

▼M3

a) pravidel a postupů pro provádění osvědčování a šetření, kontrol, auditů a další monitorovací činnosti potřebné k zajištění účinného dozoru ze strany příslušného vnitrostátního orgánu nad fyzickými právnickými osobami, výrobky, letadlovými částmi, vybavením, systémy ATM/ANS a složkami ATM/ANS, zařízeními pro výcvik pomocí letové simulace a letišti, na které se vztahuje toto nařízení, a pravidel a postupů pro posouzení a dozor nad tím, zda poskytovatelé ATM/ANS plní základní požadavky uvedené v příloze VIII bodě 7 tohoto nařízení, a to ze strany příslušného vnitrostátního orgánu uvedeného v článku 4 nařízení (EU) 2024/2803, aniž je dotčen čl. 5 odst. 1 uvedeného nařízení;

▼B

b) pravidel a postupů pro provádění prohlídek na odbavovací ploše ze strany příslušného vnitrostátního orgánu a vydávání zákazů letu letadla v případě, že letadlo, jeho provozovatel nebo posádka letadla nesplňují požadavky tohoto nařízení nebo aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě;

c) pravidel a postupů, podle nichž mohou být činnosti upravené v kapitole III zakázány, omezeny nebo určitým způsobem podmíněny v zájmu bezpečnosti;

d) ve vztahu k odstavci 4, pravidel a postupů pro rozdělení pravomocí mezi příslušnými vnitrostátními orgány v zájmu zajištění účinného plnění úkolů v souvislosti s osvědčováním, dozorem a vynucováním;

e) pravidel a postupů pro akreditaci způsobilého subjektu pro účely článku 69 u příslušného vnitrostátního orgánu.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

15. Za účelem zajištění jednotného provádění a plnění odstavců 2 až 9 tohoto článku, pokud jde o úkoly agentury a příslušných vnitrostátních orgánů související s osvědčováním, dozorem a vynucováním podle tohoto nařízení, Komise přijme na základě zásad stanovených v článku 4 a za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 prováděcí akty, kterými stanoví podrobná ustanovení ohledně:

▼B

a) pravidel a postupů pro shromažďování, výměnu a šíření relevantních informací mezi Komisí, agenturou a příslušnými vnitrostátními orgány za účelem účinného plnění jejich úkolů v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování, včetně informací o možných nebo zjištěných porušeních;

b) pravidel a postupů pro kvalifikaci personálu agentury a příslušných vnitrostátních orgánů podílejících se na úkolech v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování a organizací podílejících se na jejich výcviku;

c) pravidel a postupů pro systémy správy a řízení agentury a příslušných vnitrostátních orgánů v souvislosti s plněním úkolů v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování;

d) ve vztahu k odstavci 4 tohoto článku, pravidel a postupů pro stanovení odpovědnosti leteckých lékařů a leteckých zdravotních středisek pro účely vydávání osvědčení zdravotní způsobilosti pilota a osvědčení zdravotní způsobilosti řídícího letového provozu, stejně jako podmínek, za nichž je tato odpovědnost svěřena praktickým lékařům, a to s ohledem na zajištění účinného plnění úkolů souvisejících s vydáváním osvědčení zdravotní způsobilosti pilota a osvědčení zdravotní způsobilosti řídícího letového provozu;

e) ve vztahu k odstavci 4 tohoto článku, pravidel a postupů pro stanovení odpovědnosti organizací provádějících výcvik palubních průvodčích a provozovatelů letadel pro účely vydávání osvědčení palubních průvodčích s cílem zajistit účinné plnění úkolů souvisejících s osvědčováním palubních průvodčích.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

*Článek 63*

**Sbor evropských leteckých inspektorů**

1. Agentura ve spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány vytvoří mechanismus pro dobrovolné sdružování a sdílení inspektorů a dalšího personálu s odbornými znalostmi potřebnými pro plnění úkolů v oblasti osvědčování a dozoru podle tohoto nařízení.

Za tímto účelem agentura ve spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány stanoví požadované profily kvalifikace a zkušeností, na jejichž základě tyto orgány a agentura jmenují podle dostupnosti kandidáty na účast v mechanismu sdružování a sdílení pro funkci evropských leteckých inspektorů.

2. O pomoc sboru evropských leteckých inspektorů při výkonu dozoru a osvědčování může požádat agentura a každý příslušný vnitrostátní orgán. Agentura koordinuje odpovědi na tyto žádosti a pro daný účel po konzultaci s příslušnými vnitrostátními orgány vypracuje odpovídající postupy.

▼B

3. Evropští letečtí inspektoři vykonávají činnosti v oblasti osvědčování a dozoru pod kontrolou, na základě pokynů a na odpovědnost agentury nebo příslušného orgánu členského státu, který si jejich pomoc vyžádal.

4. Náklady na pomoc poskytnutou evropskými leteckými inspektory hradí orgán, který si pomoc vyžádal.

Tento orgán může rozhodnout o financování této pomoci prostřednictvím poplatků fakturovaných a vybraných na základě pravidel stanovených podle odst. 6 písm. c) od právnické nebo fyzické osoby, jíž se činnosti v oblasti osvědčování a dozoru prováděné těmito evropskými leteckými inspektory týkají.

V takovém případě převede dotčený orgán vybranou částku orgánu, který pomoc poskytl.

5. Veškerá prohlášení, záznamy a zprávy evropských leteckých inspektorů vykonávajících své činnosti v souladu s tímto článkem jsou ve všech aspektech považovány za rovnocenné prohlášením, záznamům a zprávám vnitrostátních inspektorů a mohou být použity jako důkazy ve správním nebo soudním řízení.

6. V souvislosti s mechanismem pro sdružování a sdílení uvedeným v odstavci 1 tohoto článku může Komise přijmout prováděcí akty, kterými stanoví podrobná pravidla, pokud jde o:

a) pravidla a postupy, v souladu s nimiž agentura a příslušné vnitrostátní orgány prostřednictvím tohoto mechanismu o pomoc požádají, získají ji nebo ji poskytují;

b) pravidla a postupy pro oprávnění a podrobná pravidla, jimiž se řídí evropští letečtí inspektoři při poskytování této pomoci;

c) pravidla a postupy pro stanovení a vybírání poplatků uvedených v odstavci 4 tohoto článku.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

*Článek 64*

**Přenesení pravomoci na žádost členských států**

1. Členský stát může agenturu požádat, aby vykonávala úkoly související s osvědčováním, dozorem a vynucováním podle čl. 62 odst. 2 v souvislosti s kterýmikoli nebo veškerými fyzickými a právnickými osobami, letadly, vybavením letiště souvisejícím s bezpečností, systémy ATM/ANS a složkami ATM/ANS, zařízeními pro výcvik pomocí letové simulace a letišti, za něž je dotčený členský stát odpovědný podle tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě.

Jakmile agentura takovou žádost přijme, stane se příslušným orgánem odpovídajícím za úkoly, které tato žádost zahrnuje, a žádající členský stát již za tyto úkoly neodpovídá.

▼B

Za plnění těchto úkolů odpovídá agentura v souladu s kapitolou IV a V.

2. Členský stát může požádat jiný členský stát, aby vykonával úkoly související s osvědčováním, dozorem a vynucováním podle čl. 62 odst. 2 v souvislosti s kterýmikoli nebo veškerými fyzickými a právnickými osobami, letadly, vybavením letiště souvisejícím s bezpečností, systémy ATM/ANS a složkami ATM/ANS, zařízeními pro výcvik pomocí letové simulace a letišti, za něž je dotčený členský stát odpovědný podle tohoto nařízení a podle aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě.

Jakmile členský stát takovou žádost přijme, stává se odpovědným za úkoly, které tato žádost zahrnuje, a žádající členský stát již za tyto úkoly neodpovídá.

Na plnění úkolů přenesených v souladu s tímto odstavcem se vztahují kapitoly II a IV a články 131 a 132, jakož i příslušná ustanovení vnitrostátních právních předpisů členského státu, který žádost přijal.

3. Pokud jde o vynucování, odpovídá členský stát, který žádost přijal, nebo agentura pouze za záležitosti související s postupy vedoucími k přijetí rozhodnutí příslušným vnitrostátním orgánem dotčeného členského státu nebo agenturou a za úkoly v oblasti osvědčování a dozoru, které na něj nebo na ni byly přeneseny v souladu s tímto článkem, jakož i za uplatňování těchto rozhodnutí. U všech ostatních záležitostí týkajících se vynucování zůstanou pravomoci v souvislosti s úkoly stanovenými v tomto nařízení a v aktech v přenesené pravomoci a v prováděcích aktech přijatých na jeho základě nedotčeny.

4. Agentura nebo případně členský stát přijme žádost podle odstavců 1 nebo 2 pouze v případě, že agentura nebo příslušný vnitrostátní orgán dotčeného členského státu usoudí, že disponuje nezbytnými zdroji a může účinným způsobem vykonávat příslušné úkoly.

5. Pokud má některý členský stát v úmyslu uplatnit odstavec 1 nebo 2, uzavře s agenturou, případně s jiným členským státem, podrobnou dohodu ohledně přenesení pravomocí v souvislosti s dotčenými úkoly. Před dokončením jsou tato podrobná ujednání předložena ke konzultaci fyzickým a právnickým osobám, kterých se přenesení týká, a v případě přenesení podle odstavce 2 agentuře. Tato podrobná dohoda alespoň jasně vymezí úkoly, které jsou předmětem přenesení, a zahrnuje právní, praktická a správní ujednání nezbytná pro zajištění řádného přenesení, účinného a nepřetržitého pokračování plnění dotčených úkolů v souladu s tímto nařízením a akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě, jakož i hladké pokračování činností prováděných dotčenými fyzickými a právnickými osobami. Podrobná dohoda musí obsahovat rovněž ustanovení ohledně předání příslušných technických záznamů a dokumentace.

Agentura, případně dotčený členský stát nebo dotčené členské státy, zajistí, aby přenesení pravomocí v souvislosti s danými úkoly probíhalo v souladu s touto podrobnou dohodou.

▼B

6. Agentura prostřednictvím databáze zřízené podle článku 74 zpřístupní seznam členských států, které uplatnily odstavce 1 a 2 tohoto článku. Z tohoto seznamu musí být jasně zřejmé přenesené úkoly a příslušný úřad odpovědný za úkoly po jejich přenesení.

Při provádění kontrol a další monitorovací činnosti podle článku 85 agentura zohlední přenesení pravomocí v souvislosti s danými úkoly.

7. Přenesením pravomocí podle tohoto článku nejsou dotčena práva a povinnosti členských států podle Chicagské úmluvy.

Pokud členský stát v souladu s tímto článkem přenese pravomoci v souvislosti s úkoly, které pro něj vyplývají z Chicagské úmluvy, vyrozumí organizaci ICAO o skutečnosti, že agentura nebo jiný členský stát vykonává jeho jménem funkce a úkoly, jež mu byly podle Chicagské úmluvy svěřeny.

8. Členský stát, který podle odstavců 1 a 2 přenesl své pravomoci v souvislosti s danými úkoly na agenturu nebo jiný členský stát, se může kdykoli rozhodnout, že toto přenesení zruší. V takovém případě se obdobně použijí odstavce 4, 5 a 6 a odst. 7 druhý pododstavec.

*Článek 65*

**Přenesení pravomocí na žádost organizací působících ve více než jednom členském státě**

1. Organizace může požádat, aby agentura jednala jako příslušný vnitrostátní orgán odpovědný za úkoly související s osvědčováním, dozorem a vynucováním pro tuto organizaci, a to odchylně od čl. 62 odst. 4, jestliže je tato organizace držitelem osvědčení nebo je způsobilá podat žádost o osvědčení v souladu s kapitolou III k příslušnému vnitrostátnímu orgánu jednoho z členských států, přičemž podstatná část zařízení a personálu, na které se toto osvědčení vztahuje, je umístěna v jednom nebo více členských státech nebo organizace takové umístění plánuje.

Tuto žádost mohou rovněž podat dvě organizace nebo více organizací, které jsou součástí jediné obchodní skupiny, z nichž každá má své hlavní místo podnikání v jiném členském státě a je držitelem osvědčení nebo je způsobilá podat žádost o osvědčení v souladu s kapitolou III pro stejný typ činnosti v oblasti letectví.

2. Žádost podle odstavce 1 podají příslušné organizace agentuře a příslušným vnitrostátním orgánům členských států, v nichž mají své hlavní místo podnikání.

Po obdržení takové žádosti se agentura a příslušné vnitrostátní orgány bez zbytečného odkladu vzájemně konzultují a v případě potřeby požádají organizace, které žádost podaly, o dodatečné informace. V rámci těchto konzultací agentura a příslušné vnitrostátní orgány v případě dohody o přenesení zváží využití inspektorů a dalšího personálu, kteří jsou k dispozici příslušným vnitrostátním orgánům.

▼B

Pokud agentura nebo dotčený příslušný vnitrostátní orgán v návaznosti na tyto konzultace usoudí, že by žádost mohla mít nežádoucí dopad na jejich schopnost účinně provádět úkoly spočívající v osvědčování, dozoru a vynucování podle tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, nebo by jinak mohla nepříznivě ovlivnit účinné fungování tohoto orgánu, informuje nejpozději do 180 dní ode dne obdržení této žádosti příslušné organizace o tom, proč se domnívá, že by žádost mohla mít negativní dopad, a poskytne odůvodnění. Takovou písemnou informaci je rovněž povinen oznámit druhé straně. V takovém případě je žádost považována za zamítnutou.

3. V případě, že žádost nebyla podle odstavce 2 zamítnuta, uzavře agentura a dotčené příslušné vnitrostátní orgány podrobnou dohodu ohledně přenesení pravomocí v souvislosti s danými úkoly. Před dokončením této podrobné dohody jsou konzultovány organizace, které požádaly agenturu, aby jednala jako jejich příslušný orgán. Z této podrobné dohody musí být jasně zřejmé úkoly, které jsou předmětem přenesení, a tato dohoda musí obsahovat právní, praktická a správní ujednání nezbytná pro zajištění řádného přenesení, účinného a nepřetržitého pokračování plnění dotčených úkolů v souladu s tímto nařízením a akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě, jakož i hladkého pokračování činností prováděných dotčenými organizacemi. Podrobná dohoda musí rovněž obsahovat ustanovení ohledně předání příslušných technických záznamů a dokumentace.

Agentura, případně dotčený členský stát nebo dotčené členské státy, zajistí, aby přenesení pravomocí v souvislosti s danými úkoly probíhalo v souladu s touto podrobnou dohodou. V rámci provádění této dohody použije agentura v co největší možné míře inspektory a další personál, který je v členských státech k dispozici.

4. Po uzavření podrobné dohody podle odstavce 3 se agentura stane příslušným orgánem odpovídajícím za úkoly, které jsou předmětem žádosti, a dotčený členský stát nebo dotčené členské státy již za tyto úkoly neodpovídají. Na plnění přenesených úkolů agenturou se vztahují kapitoly IV a V.

5. Ustanovení čl. 64 odst. 3, 6 a 7 se obdobně použijí na veškeré přenesení pravomocí v souvislosti s úkoly podle tohoto článku.

6. Organizace, ve vztahu k nimž agentura jedná jako příslušný vnitrostátní orgán ve smyslu tohoto článku, mohou požádat, aby členské státy, v nichž mají své hlavní místo podnikání, opět převzaly pravomoci v souvislosti s úkoly týkajícími se osvědčování, dozoru a vynucování ve vztahu k těmto organizacím. V takovém případě se obdobně použije čl. 64 odst. 4 až 7.

*Článek 66*

**Mechanismus na podporu dozoru**

1. Pokud byly splněny všechny tyto podmínky:

▼B

a) z výsledků kontrol a další monitorovací činnosti prováděné agenturou v souladu s článkem 85 vyplývá závažná a trvalá neschopnost některého členského státu účinně plnit některé nebo všechny jeho úkoly v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování podle tohoto nařízení,

b) Komise požádala dotčený členský stát o odstranění nedostatků zjištěných podle písmene a),

c) členský stát nedostatky uspokojivým způsobem neodstranil, přičemž výsledný stav představuje ohrožení bezpečnosti civilního letectví,

dotčený členský stát a agentura na žádost Komise společně zřídí dočasný program technické pomoci s cílem napravit zjištěné nedostatky a pomoci dotčenému členskému státu obnovit do konce fáze podpory jeho schopnost plnit úkoly v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování, na které se vztahuje toto nařízení. Tento program technické pomoci zahrnuje zejména časový harmonogram programu, plánování a provádění úkolů v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování v případech, v nichž byly zjištěny nedostatky, odbornou přípravu a kvalifikaci příslušných inspektorů a personálu a organizaci práce příslušného vnitrostátního orgánu dotčeného členského státu, pokud má přímý vliv na zjištěné nedostatky.

2. Dotčené členské státy odpovídají za provádění programu technické pomoci za účelem nápravy zjištěných nedostatků. Za tímto účelem dotčené členské státy spolupracují s agenturou při provádění programu technické pomoci, mimo jiné vydáváním veškerých nezbytných pokynů příslušnému vnitrostátnímu orgánu a poskytováním veškerých hmotných prostředků nezbytných pro úspěšný průběh programu pomoci.

V průběhu programu technické pomoci odpovídá příslušný členský stát i nadále za úkoly v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování v souladu s čl. 62 odst. 2. Agentura nese vlastní náklady na poskytování pomoci dotčenému členskému státu.

Při provádění programu technické pomoci dotčený členský stát na základě povahy nedostatků případně využije sbor evropských leteckých inspektorů zřízený podle článku 63, kvalifikovaných subjektů podle článku 69 a možností výcviku stanovené v článku 92.

3. Agentura poskytne Komisi a ostatním členským státům aktuální informace o pokroku dosaženém v provádění programu technické pomoci.

4. Příslušný členský stát vyvine veškeré možné úsilí, aby obnovil svoji schopnost provádět úkoly v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování podle tohoto nařízení. Pokud dotčený členský státu uzná, že program technické podpory nelze provést tak, jak byl naplánován, informuje o tom Komisi, a buď přenese své pravomoci v souvislosti s úkoly v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování na agenturu nebo jiný členský stát v souladu s článkem 64, nebo přijme jiná opatření k řešení nedostatků. Rozsah přenesení se omezí na to, co je skutečně nezbytné pro řešení zjištěných nedostatků. Agentura vloží do databáze zřízené podle článku 74 informace o úkolech, které byly přeneseny, a tyto informace zveřejní.

▼B

5. Tímto článkem není dotčeno uplatňování jiných opatření, včetně článku 67 tohoto nařízení a nařízení (ES) č. 2111/2005.

*Článek 67*

**Platnost a uznávání osvědčení a prohlášení**

1. Osvědčení vydaná agenturou nebo příslušnými vnitrostátními orgány a prohlášení předložená fyzickými a právnickými osobami podle tohoto nařízení a podle aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě podléhají výlučně pravidlům, podmínkám a postupům stanoveným v tomto nařízení a vnitrostátním správním požadavkům a jsou platná a jsou uznávána ve všech členských státech bez dalších požadavků nebo hodnocení.

2. Jestliže Komise dojde k závěru, že právnická nebo fyzická osoba, pro kterou bylo vydáno osvědčení nebo která předložila prohlášení, již nesplňuje příslušné požadavky tohoto nařízení nebo aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, uloží na základě doporučení agentury členskému státu odpovědnému za dozor nad uvedenou osobou, aby přijal odpovídající nápravná a ochranná opatření, jako je například omezení nebo pozastavení platnosti osvědčení. Komise přijme prováděcí akt obsahující uvedené rozhodnutí. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 127 odst. 2. Na základě závažných, naléhavých a řádně odůvodněných důvodů souvisejících s bezpečností letectví přijme Komise postupem podle čl. 127 odst. 4 okamžitě použitelné prováděcí akty.

Odchylně od odstavce 1 nejsou dotčená osvědčení a prohlášení ode dne, kdy uvedený prováděcí akt nabývá účinku, nadále platná ani nejsou uznávána ve všech členských státech.

3. Pokud Komise dojde k závěru, že členský stát uvedený v odstavci 2 přijal odpovídající nápravná a ochranná opatření, rozhodne na základě doporučení agentury, že dotčené osvědčení nebo prohlášení je opět platné a uznávané ve všech členských státech v souladu s odstavcem 1.

Komise přijme prováděcí akt obsahující uvedené rozhodnutí. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 127 odst. 2. Na základě závažných, naléhavých a řádně odůvodněných důvodů souvisejících s bezpečností letectví přijme Komise postupem podle čl. 127 odst. 4 okamžitě použitelné prováděcí akty.

4. Tímto článkem není dotčeno nařízení (ES) č. 2111/2005.

▼B

*Článek 68*

**Uznávání osvědčení vydaných třetí zemí**

1. Agentura a příslušné vnitrostátní orgány mohou buď vydat osvědčení podle tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, a to na základě osvědčení vydaného v souladu s právními předpisy třetí země, nebo přijmout osvědčení a další příslušné doklady potvrzující soulad s pravidly civilního letectví vydané podle právních předpisů třetí země, jestliže tuto možnost stanoví:

a) mezinárodní dohody o uznávání osvědčení uzavřených mezi Unií a třetí zemí;

b) akty v přenesené pravomoci přijaté podle odstavce 3, nebo

c) dohoda týkající se uznávání osvědčení uzavřená mezi členským státem a třetí zemí před vstupem nařízení (ES) č. 1592/2002 v platnost a oznámená Komisi a ostatním členským státům v souladu s čl. 9 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 1592/2002 nebo čl. 12 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 216/2008, pokud neexistuje žádná mezinárodní dohoda ani odpovídající akt v přenesené pravomoci podle písmen a) a b) tohoto odstavce a aniž je dotčen čl. 140 odst. 6 tohoto nařízení.

2. Pro získání a udržování důvěry v regulační systémy třetích zemí je agentura oprávněna provádět nezbytná technická posouzení a hodnocení právních předpisů třetích zemí a zahraničních leteckých úřadů. Pro účely provádění takových posouzení a hodnocení může agentura uzavřít pracovní dohodu v souladu s čl. 90 odst. 2.

3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se stanoví podrobná pravidla, pokud jde o uznávání osvědčení a dalších dokladů prokazujících dodržování pravidel v oblasti civilního letectví vydaných podle právních předpisů třetí země a zajišťujících úroveň bezpečnosti, která je rovnocenná úrovni bezpečnosti stanovené v tomto nařízení, včetně podmínek a postupů pro získání a udržení nezbytné důvěry v regulační systémy třetích zemí.

*Článek 69*

**Kvalifikované subjekty**

1. Agentura a příslušné vnitrostátní orgány mohou plněním úkolů souvisejících s osvědčováním a dozorem podle tohoto nařízení pověřit kvalifikované subjekty, které získaly akreditaci v souladu s akty v přenesené pravomoci podle čl. 62 odst. 13 písm. f) nebo prováděcími akty podle čl. 62 odst. 14 prvního pododstavce písm. e), dokládající splnění kritérií stanovených v příloze VI.

Aniž je dotčen odstavec 4, agentura a příslušné vnitrostátní orgány, které využívají kvalifikované subjekty, vytvoří systém akreditací a posuzování, zda kvalifikované subjekty splňují uvedená kritéria, a to jak v okamžiku akreditace, tak soustavně i později.

▼B

Kvalifikovaný subjekt získává akreditaci buď jednotlivě od agentury nebo příslušného vnitrostátního orgánu, nebo společně od dvou či více příslušných vnitrostátních orgánů nebo od agentury a jednoho či více příslušných vnitrostátních orgánů.

2. Agentura nebo příslušný vnitrostátní orgán či příslušné vnitrostátní orgány změní, omezí, pozastaví nebo zruší akreditaci kvalifikovaného subjektu, kterou vydaly, pokud tento subjekt přestal splňovat kritéria stanovená v příloze VI.

3. Agentura či příslušný vnitrostátní orgán nebo příslušné vnitrostátní orgány udělující akreditaci kvalifikovanému subjektu mohou tomuto subjektu udělit právo vydávat, obnovovat, měnit, omezovat, pozastavovat a zrušovat osvědčení nebo přijímat prohlášení jménem agentury nebo příslušného vnitrostátního orgánu. Toto právo je zahrnuto do akreditace.

4. Agentura a příslušné vnitrostátní úřady uznávají bez dalších technických požadavků nebo hodnocení akreditace kvalifikovaných subjektů udělené agenturou a dalšími příslušnými vnitrostátními orgány v souladu s odstavcem 1.

Agentura a příslušné vnitrostátní orgány však nejsou povinny používat akreditace udělené jiným příslušným vnitrostátním orgánem nebo agenturou v plném rozsahu ani využívat v plném rozsahu práva udělená tomuto kvalifikovanému subjektu jiným příslušným vnitrostátním orgánem nebo agenturou podle odstavce 3.

5. Agentura a příslušné vnitrostátní orgány si vyměňují informace o udělených, omezených, pozastavených a zrušených akreditacích, včetně informací o rozsahu akreditace a udělených právech. Agentura tyto informace zpřístupní prostřednictvím databáze uvedené v článku 74.

*Článek 70*

**Ochranná ustanovení**

1. Toto nařízení a akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty přijaté na jeho základě nebrání členskému státu, aby neprodleně reagoval na problém týkající se bezpečnosti civilního letectví, jestliže jsou splněny všechny tyto podmínky:

a) problém zahrnuje vážné riziko pro bezpečnost letectví a jeho řešení vyžaduje bezodkladný zásah dotčeného členského státu;

b) není možné, aby členský stát problém odpovídajícím způsobem vyřešil v souladu s tímto nařízením a s akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě;

c) přijaté opatření je úměrné závažnosti problému.

V takovém případě je členský stát povinen prostřednictvím databáze zřízené podle článku 74 ihned oznámit Komisi, agentuře a ostatním členským státům přijatá opatření, dobu jejich trvání a důvody jejich přijetí.

▼B

2. Jakmile agentura obdrží oznámení uvedené v odstavci 1 tohoto článku, bez zbytečného prodlení posoudí, zda byly splněny podmínky podle odstavce 1 tohoto článku. Výsledky tohoto posouzení vloží agentura do databáze zřízené podle článku 74.

Jestliže se agentura domnívá, že tyto podmínky byly splněny, bez zbytečného prodlení posoudí, zda může problém zjištěný členským státem vyřešit tím, že přijme rozhodnutí uvedená v čl. 76 odst. 4 prvním pododstavci, takže opatření přijatá členským státem již nebudou zapotřebí. Jestliže agentura dospěje k závěru, že lze problém vyřešit tímto způsobem, přijme za tímto účelem odpovídající rozhodnutí a informuje o něm členské státy prostřednictvím databáze zřízené podle článku 74. Dospěje-li k závěru, že problém tímto způsobem vyřešit nelze, doporučí Komisi, aby provedla změnu jakýchkoli aktů v přenesené pravomoci nebo prováděcích aktů přijatých na základě tohoto nařízení tak, jak to s ohledem na uplatňování odstavce 1 tohoto článku považuje za nezbytné.

Jestliže se agentura domnívá, že tyto podmínky nebyly splněny, vydá Komisi bez zbytečného prodlení doporučení ohledně výsledků uvedeného posouzení. Agentura toto doporučení vloží do databáze zřízené podle článku 74.

3. Komise vyhodnotí, s přihlédnutím k doporučení agentury podle odst. 2 třetího pododstavce, zda byly splněny podmínky uvedené v odstavci 1.

4. Pokud Komise dospěje k závěru, že uvedené podmínky splněny nebyly, nebo pokud se její závěr liší od výsledku posouzení provedeného agenturou, přijme bez zbytečného odkladu prováděcí akt obsahující její rozhodnutí a vysvětlující zjištění. Tyto prováděcí akty se zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* a vloží do databáze zřízené podle článku 74.

Po oznámení prováděcího aktu potvrzujícího, že tyto podmínky nebyly splněny, dotčený členský stát opatření přijatá v souladu s odstavcem 1 okamžitě zruší.

*Článek 71*

**Ustanovení o pružnosti**

1. Členské státy mohou kterékoli fyzické nebo právnické osobě, na kterou se vztahuje toto nařízení, udělit výjimku z požadavků týkajících se této osoby podle kapitoly III, s výjimkou hlavních požadavků stanovených v uvedené kapitole, nebo podle aktů v přenesené pravomoci nebo prováděcích aktů přijatých na základě uvedené kapitoly, a to v případě naléhavých a nepředvídaných situací postihujících dané osoby, nebo v případě naléhavých provozních potřeb dané osoby, jestliže jsou splněny všechny tyto podmínky:

a) tyto situace nebo potřeby nelze podle příslušných požadavků odpovídajícím způsobem vyřešit;

b) je zajištěna bezpečnost, ochrana životního prostředí a splnění příslušných hlavních požadavků, je-li to nutné i prostřednictvím opatření ke zmírnění dopadů;

▼B

c) členský stát co nejvíce zmírnil možné narušení tržních podmínek v důsledku udělení výjimky; a

d) výjimka je rozsahem i časově omezená na to, co je naprosto nezbytné, a je uplatňována nediskriminačně.

V takovém případě dotčený členský stát prostřednictvím databáze zřízené podle článku 74 udělenou výjimku, dobu jejího trvání a důvody jejího udělení a případná nezbytná opatření ke zmírnění dopadů okamžitě oznámí Komisi, agentuře a ostatním členským státům.

2. Jestliže byla výjimka uvedená v odstavci 1 tohoto článku udělena na dobu, která přesahuje osm po sobě následujících měsíců, nebo jestliže členský stát udělil tutéž výjimku opakovaně a její celková doba trvání přesahuje osm měsíců, agentura posoudí, zda byly splněny podmínky podle odstavce 1 tohoto článku, a do tří měsíců od obdržení posledního oznámení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku vydá doporučení Komisi ohledně výsledku uvedeného posouzení. Agentura toto doporučení vloží do databáze zřízené podle článku 74.

V takovém případě Komise při zohlednění uvedeného doporučení posoudí, zda byly uvedené podmínky splněny. Pokud Komise dospěje k závěru, že uvedené podmínky splněny nebyly, nebo pokud se její závěr liší od výsledku posouzení provedeného agenturou, přijme do tří měsíců od obdržení doporučení prováděcí akt obsahující její rozhodnutí v této věci. Tyto prováděcí akty se zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* a agentura je vloží do databáze zřízené podle článku 74.

Po oznámení prováděcího aktu potvrzujícího, že tyto podmínky nebyly splněny, dotčený členský stát výjimku udělenou podle odstavce 1 tohoto článku okamžitě zruší.

3. Jestliže členský stát dojde k závěru, že splnění hlavních požadavků stanovených v přílohách je možné prokázat jinými prostředky, než jsou prostředky uvedené v aktech v přenesené pravomoci a prováděcích aktech přijatých na základě tohoto nařízení, a že tyto prostředky představují významnou výhodu pro bezpečnost civilního letectví nebo pro efektivitu pro osoby, na které se vztahuje toto nařízení, či pro dotčené úřady, může prostřednictvím databáze zřízené podle článku 74 předložit Komisi a agentuře odůvodněnou žádost o změnu dotčených aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů tak, aby umožňovaly použití těchto jiných prostředků.

V takovém případě agentura bez zbytečného odkladu vydá doporučení Komisi o tom, zda žádost členského státu splňuje podmínky podle prvního pododstavce. Pokud je to z důvodu uplatňování tohoto odstavce nezbytné, Komise bez prodlení a s přihlédnutím k danému doporučení zváží změnu dotčeného aktu v přenesené pravomoci nebo prováděcího aktu.

▼B

*Článek 72*

**Shromažďování, výměna a analýza informací**

1. Komise, agentura a příslušné vnitrostátní orgány si vyměňují veškeré dostupné informace související s uplatňováním tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, které jsou relevantní pro ostatní strany z hlediska plnění jejich úkolů podle tohoto nařízení. Příslušné orgány členských států pověřené vyšetřováním nehod a incidentů v civilním letectví nebo analýzou událostí mají rovněž právo na přístup k uvedeným informacím pro účely plnění svých úkolů. Tyto informace mohou být rovněž předávány zúčastněným stranám v souladu s prováděcími akty podle odstavce 5.

2. Aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 996/2010 a (EU) č. 376/2014, koordinuje agentura na úrovni Unie shromažďování, výměnu a analýzu informací týkajících se záležitostí, které spadají do oblasti působnosti tohoto nařízení, včetně provozních letových údajů. Za tímto účelem může agentura uzavírat s fyzickými a právnickými osobami, na které se toto nařízení vztahuje, nebo se sdruženími těchto osob, dohody o shromažďování, výměně a analýze informací. Při shromažďování, výměně a analýze informací a uzavírání a provádění takových dohod agentura co nejvíce omezí administrativní zátěž dotčených osob a zajistí vhodnou ochranu těchto informací, včetně veškerých osobních údajů v nich obsažených v souladu s odstavcem 6 tohoto článku, s čl. 73 odst. 1 a články 123 a 132 tohoto nařízení.

3. Agentura je na základě žádosti Komisi nápomocna při správě evropské centrální evidence uvedené v článku 8 nařízení (EU) č. 376/2014.

4. Na žádost Komise provádí agentura analýzu naléhavých nebo důležitých otázek, které spadají do oblasti působnosti tohoto nařízení. Příslušné vnitrostátní orgány spolupracují, tam kde je to relevantní, s agenturou za účelem provádění těchto analýz.

5. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví podrobná pravidla ohledně výměny informací podle odstavce 1 tohoto článku mezi Komisí, agenturou a příslušnými vnitrostátními orgány a předávání těchto informací zúčastněným stranám. Tyto prováděcí akty se přijímají postupem podle čl. 127 odst. 3.

Podrobná pravidla podle prvního pododstavce tohoto odstavce zohlední potřebu:

a) poskytnout fyzickým a právnickým osobám, na které se vztahuje toto nařízení, informace, které potřebují k zajištění splnění cílů uvedených v článku 1 a jejich prosazování;

▼B

b) omezit šíření a využití informací na to, co je nezbytně nutné pro dosažení cílů uvedených v článku 1;

c) zabránit zpřístupnění informací nebo jejich používání k určování viny či odpovědnosti, aniž je dotčeno příslušné vnitrostátní trestní právo.

6. Komise, agentura a příslušné vnitrostátní orgány, jakož i fyzické a právnické osoby a sdružení těchto osob uvedené v odstavci 2 tohoto článku přijmou v souladu právem s Unie a vnitrostátními právními předpisy nezbytná opatření k zajištění odpovídající důvěrnosti informací, které podle tohoto článku obdrží. Tímto ustanovením nejsou dotčeny případné přísnější požadavky na zachování důvěrnosti stanovené v nařízení (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 nebo v jiných právních předpisech Unie.

7. Za účelem informování široké veřejnosti o celkové úrovni bezpečnosti civilního letectví v Unii zveřejňuje agentura každoročně a také v případě zvláštních okolností, bezpečnostní zprávu. Tato zpráva obsahuje analýzu celkové situace v oblasti bezpečnosti, je psána jednoduchým a srozumitelným jazykem a uvádí, zda nedošlo ke zvýšení bezpečnostních rizik.

*Článek 73*

**Ochrana zdroje informací**

1. Pokud byly příslušnému vnitrostátnímu orgánu poskytnuty informace uvedené v čl. 72 odst. 1 a 2, zdroj těchto informací je chráněn v souladu s příslušnými právními předpisy Unie a členských států o ochraně zdroje informací týkajících se bezpečnosti civilního letectví. Pokud tyto informace poskytla Komisi nebo agentuře fyzická osoba, zdroj těchto informací se neuvádí a osobní údaje tohoto zdroje se nezaznamenávají spolu s poskytnutou informací.

2. Aniž jsou dotčena příslušná ustanovení vnitrostátního trestního práva, nebudou členské státy pokud možno zahajovat řízení za neúmyslná nebo nedbalostní porušení právních předpisů, na něž byly upozorněny pouze prostřednictvím informací o daném porušení poskytnutých na základě tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě.

První pododstavec se nepoužije v případech svévolného jednání nebo v případech, kdy došlo ke zjevnému, zásadnímu a závažnému přehlížení očividného rizika a závažnému nesplnění profesní povinnosti věnovat situaci takovou péči, jíž je za daných okolností zjevně zapotřebí, čímž je způsobena předvídatelná škoda na zdraví či na majetku nebo je závažným způsobem snížena úroveň bezpečnosti civilního letectví.

3. Členské státy mohou ponechat v platnosti nebo přijmout opatření k posílení ochrany zdrojů informací uvedených v odstavci 1.

4. Zaměstnanci a najatý personál, kteří poskytnou informace při uplatňování tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, nesmí být svým zaměstnavatelem nebo organizací, které poskytují služby, z tohoto důvodu žádným způsobem postihováni

▼B

První pododstavec se nepoužije v případech svévolného jednání nebo v případech, kdy došlo ke zjevnému, zásadnímu a závažnému přehlížení očividného rizika a závažnému nesplnění profesní povinnosti věnovat situaci takovou péči, jíž je za daných okolností zjevně zapotřebí, čímž je způsobena předvídatelná škoda na zdraví či na majetku nebo je závažným způsobem snížena úroveň bezpečnosti civilního letectví.

5. Tento článek nebrání členským státům, Komisi a agentuře v přijímání jakýchkoli opatření nezbytných k zachování nebo zlepšení bezpečnosti civilního letectví.

6. Tímto článkem nejsou dotčena pravidla o ochraně zdrojů informací stanovená v nařízení (EU) č. 996/2010 a (EU) č. 376/2014.

*Článek 74*

**Databáze informací**

1. Agentura ve spolupráci s Komisí a příslušnými vnitrostátními orgány zřídí a spravuje databázi informací nezbytných k zajištění účinné spolupráce mezi agenturou a příslušnými vnitrostátními orgány při výkonu úkolů souvisejících s osvědčováním, dozorem a vynucováním podle tohoto nařízení.

Databáze obsahuje informace o:

a) osvědčeních vydaných a prohlášeních přijatých agenturou a příslušnými vnitrostátními orgány podle kapitoly III a článků 64, 65 a 77 až 82;

b) osvědčeních vydaných a prohlášeních přijatých kvalifikovanými subjekty jménem agentury a příslušných vnitrostátních orgánů podle čl. 69 odst. 3;

c) akreditacích udělených agenturou a příslušnými vnitrostátními orgány kvalifikovaným subjektům podle článku 69, včetně informací o rozsahu akreditace a udělených právech;

d) opatřeních přijatých členskými státy na základě čl. 2 odst. 6 a 7 a o odpovídajících rozhodnutích Komise;

e) rozhodnutích členských států přijatých na základě čl. 2 odst. 8;

f) rozhodnutích členských států přijatých na základě čl. 41 odst. 5;

g) pravomocích přenesených členskými státy na agenturu nebo jiný členský stát podle článků 64 a 65, včetně podrobností o jednotlivých přenesených pravomocích;

h) rozhodnutích Komise přijatých podle článku 67;

i) oznámeních příslušných vnitrostátních orgánů týkajících se individuálních plánů specifikací doby letu předložených agentuře na základě aktů v přenesené pravomoci přijatých podle čl. 32 odst. 1 písm. b) a odpovídajících stanoviscích agentury vydaných podle čl. 76 odst. 7;

▼B

j) oznámeních členských států týkajících se opatření podniknutých v bezprostřední reakci na problém související s bezpečností civilního letectví a týkající se udělování výjimek a o odpovídajících doporučeních agentury a rozhodnutích Komise podle čl. 70 odst. 1 a čl. 71 odst. 1;

k) žádostech členských států týkajících se jiných způsobů, jak splnit hlavní požadavky, a o odpovídajících doporučeních agentury na základě čl. 71 odst. 3;

l) oznámeních agentury a odpovídajících rozhodnutích Komise podle čl. 76 odst. 4;

m) údajích, které jsou dostupné příslušným vnitrostátním orgánům a souvisejí s činnostmi letadel zapojených do provozu jiného, než je obchodní letecká doprava;

n) údajích souvisejících s prováděním mezinárodních standardů a doporučených postupů uvedených v čl. 90 odst. 4;

o) rozhodnutích členských států a Komise, která byla oznámena podle čl. 62 odst. 5, včetně informací o úkolech, které jsou prováděny společně;

p) výjimkách udělených členskými státy na základě čl. 41 odst. 6 a o odpovídajících rozhodnutích Komise;

q) opatřeních agentury ohledně letů nad oblastmi konfliktů uplatňovaných v souladu s čl. 88 odst. 3;

r) dalších údajích, které mohou být nezbytné pro zajištění účinné spolupráce mezi agenturou a příslušnými vnitrostátními orgány ohledně plnění jejich úkolů souvisejících s osvědčováním, dozorem a vynucováním podle tohoto nařízení.

2. Příslušné vnitrostátní orgány, letečtí lékaři a letecká zdravotní střediska si rovněž prostřednictvím databáze vyměňují informace týkající se zdravotní způsobilosti pilotů. Veškeré informace obsahující osobní údaje, včetně zdravotních údajů, se omezují na nezbytné minimum pro zajištění účinné osvědčování a dozoru nad piloty podle článku 21.

3. Veškeré osobní údaje, včetně zdravotních údajů, se v databázi uchovávají po dobu ne delší, než je nezbytné pro účely, ke kterým byly údaje shromážděny nebo ke kterým jsou dále zpracovávány.

4. Členské státy a agentura zajistí, aby subjekty údajů, jejichž osobní údaje jsou v databázi zpracovávány, byly o této skutečnosti předem informovány.

5. Členské státy a agentura mohou omezit rozsah práv subjektu údajů na zpřístupnění, opravu a výmaz osobních údajů uvedených v databázi v míře striktně nezbytné pro ochranu bezpečnosti civilního letectví podle článku 23 nařízení (EU) 2016/679 a článku 20 nařízení (ES) č. 45/2001.

▼B

6. Aniž je dotčen odstavec 7, mají Komise, agentura, příslušné vnitrostátní orgány a všechny příslušné orgány členských států pověřené vyšetřováním nehod a incidentů v civilním letectví v rámci plnění svých úkolů zabezpečený online přístup ke všem informacím v databázi.

Komise a agentura mohou případně sdělovat určité informace uvedené v databázi, kromě informací uvedených v odstavci 2, zúčastněným stranám nebo je mohou zveřejnit.

Agentura v každém případě zpřístupní veřejnosti informace týkající se:

a) veškerých vydaných osvědčení a prohlášení obdržených podle čl. 2 odst. 4;

b) veškerých rozhodnutí členských států nebo Komise, která jí byla oznámena podle čl. 2 odst. 6 a 7;

c) veškerých rozhodnutí členských států, která jí byla oznámena podle čl. 2 odst. 11 druhého pododstavce.

7. Informace obsažené v databázi jsou chráněny proti neoprávněnému přístupu pomocí vhodných nástrojů a protokolů. Zpřístupnění a zveřejňování informací uvedených v odstavci 2 je omezeno na osoby odpovědné za osvědčování a dozor nad zdravotní způsobilostí pilotů v rámci plnění jejich úkolů podle tohoto nařízení. Omezený přístup k těmto informacím může být umožněn i jiným oprávněným osobám pro účely zajištění řádného fungování databáze, konkrétně její technické údržby. Osoby oprávněné k přístupu k informacím zahrnujícím osobní údaje předem projdou školením ohledně příslušných právních předpisů na ochranu osobních údajů a souvisejících ochranných opatření.

8. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví nezbytná pravidla pro fungování a správu databáze a podrobné požadavky týkající se:

a) technických aspektů vytvoření a správy databáze;

b) klasifikace informací, které mají být předávány Komisi, agentuře a příslušným vnitrostátním orgánům pro začlenění do databáze, včetně formy a způsobů předávání těchto informací;

c) pravidelných a standardizovaných aktualizací informací obsažených v databázi;

d) podrobných pravidel pro šíření a zveřejňování určitých informací obsažených v databázi v souladu s odstavcem 6 tohoto článku;

e) klasifikace informací týkajících se zdravotní způsobilosti pilotů, které mají být předávány příslušným vnitrostátním orgánům, leteckým lékařům a leteckým zdravotním střediskům pro zařazení do databáze, včetně formy a způsobů předávání těchto informací;

▼B

f) podrobných pravidel pro ochranu informací obsažených v databázi před neoprávněným přístupem, omezení přístupu k informacím a ochrany osobních údajů obsažených v databázi v souladu s příslušnými právními předpisy Unie v oblasti ochrany osobních údajů, konkrétně proti náhodnému či protiprávnímu zničení, ztrátě, pozměnění nebo vyzrazení;

g) maximální doby, po kterou je povoleno uchovávat osobní údaje uložené v databázi, včetně informací týkajících se zdravotní způsobilosti pilotů, které jsou osobními údaji;

h) podrobných podmínek, za nichž mohou členské státy nebo agentura pro účely odstavce 5 tohoto článku omezit práva subjektu údajů na přístup, opravu a výmaz osobních údajů obsažených v databázi.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

KAPITOLA V

**AGENTURA EVROPSKÉ UNIE PRO BEZPEČNOST LETECTVÍ**

*ODDÍL I*

***Úkoly***

*Článek 75*

**Zřízení a funkce agentury**

1. Zřizuje se Agentura Evropské unie pro bezpečnost letectví.

2. Pro účely zajištění řádného fungování a rozvoje civilního letectví v Unii v souladu s cíli stanovenými v článku 1 agentura:

a) plní veškeré úkoly ve všech záležitostech spadajících do působnosti tohoto nařízení a zaujímá k nim stanoviska;

b) je nápomocna Komisi při přípravě opatření, která mají být přijata podle tohoto nařízení. Zahrnují-li tato opatření technická pravidla, nesmí Komise změnit jejich obsah bez předchozí koordinace s agenturou;

c) poskytuje Komisi nezbytnou technickou, vědeckou a administrativní podporu k plnění jejích úkolů;

d) přijímá nezbytná opatření v rámci pravomocí, které jsou jí svěřeny tímto nařízením nebo jinými právními předpisy Unie;

e) provádí kontroly, další monitorovací činnost a šetření nutné k plnění jejích úkolů podle tohoto nařízení nebo vyžádané Komisí;

▼B

f) v oblasti své působnosti vykonává jménem členských států funkce a úkoly, které pro ně vyplývají z použitelných mezinárodních úmluv, zejména Chicagské úmluvy;

g) pomáhá příslušným vnitrostátním orgánům při plnění jejich úkolů zejména tím, že zajišťuje fórum pro výměnu informací a odborných poznatků;

h) na základě žádosti Komise se v záležitostech, na které se vztahuje toto nařízení, podílí na stanovování, měření, oznamování a analýze ukazatelů výkonnosti, stanoví-li právo Unie systémy výkonnosti týkající se civilního letectví;

i) prosazuje na mezinárodní úrovni normy a pravidla Unie v oblasti letectví navazováním vhodné spolupráce s příslušnými orgány třetích zemí a mezinárodními organizacemi;

j) spolupracuje s dalšími orgány, institucemi a jinými subjekty Unie v oblastech, v nichž jejich činnosti souvisí s technickými aspekty civilního letectví.

*Článek 76*

**Opatření agentury**

1. V souladu se zásadami stanovenými v článku 4 je agentura na základě žádosti nápomocna Komisi při přípravě návrhů změn tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, jež mají být přijaty na základě tohoto nařízení. Dokumenty, které agentura Komisi za tímto účelem předkládá, mají podobu stanovisek.

2. Agentura vydává a předkládá Komisi doporučení týkající se uplatňování článků 70 a 71.

3. Agentura v souladu s článkem 115 a s příslušnými akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na základě tohoto nařízení vydává certifikační specifikace a další podrobné specifikace, přijatelné způsoby prokazování souladu a poradenský materiál pro uplatňování tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě.

4. Agentura přijímá odpovídající rozhodnutí za účelem uplatňování odstavce 6 tohoto článku, článků 77 až 83, 85 a 126, a pokud jí byly přiděleny úkoly, podle článků 64 a 65.

Agentura může udělovat výjimky jakýmkoli právnickým či fyzickým osobám, jimž vydala osvědčení, a to za okolností a podmínek stanovených v čl. 71 odst. 1.

V takovém případě agentura Komisi a členským státům prostřednictvím databáze zřízené podle článku 74 okamžitě oznámí udělené výjimky, důvody pro jejich udělení a případně uplatněná nezbytná zmírňující opatření.

▼B

V případě výjimky udělené na dobu přesahující osm po sobě následujících měsíců, nebo jestliže agentura udělila tutéž výjimku opakovaně a její celková doba trvání přesahuje osm měsíců, Komise posoudí, zda byly podmínky uvedené v čl. 71 odst. 1 splněny. Pokud Komise dospěje k závěru, že podmínky splněny nebyly, přijme prováděcí akt obsahující její rozhodnutí v této věci. Tyto prováděcí akty se zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* a agentura je vloží do databáze zřízené podle článku 74.

Agentura výjimku po oznámení uvedeného prováděcího aktu okamžitě zruší.

5. Agentura zveřejňuje zprávy o kontrolách a další monitorovací činnosti prováděné na základě článku 85.

6. Agentura reaguje bez zbytečného odkladu na jakýkoli naléhavý problém v oblasti bezpečnosti, který spadá do působnosti tohoto nařízení:

a) stanovením nápravných opatření, která přijmou fyzické a právnické osoby, ve vztahu k nimž jedná jako příslušný orgán, a sdělením souvisejících informací těmto osobám, včetně pokynů či doporučení, pokud to vyžaduje ochrana cílů stanovených v článku 1; agentura může rovněž vydat bezpečnostní věstníky obsahující nezávazné informace nebo doporučení určená dalším fyzickým a právnickým osobám zapojeným do činností v oblasti letectví;

b) stanovením bezpečnostních cílů, jichž má být dosaženo, a doporučením nápravných opatření, která přijmou příslušné vnitrostátní orgány, a sdělením souvisejících informací těmto příslušným vnitrostátním orgánům, pokud to vyžaduje ochrana cílů stanovených v článku 1.

Pokud jde o písmeno b), informují příslušné vnitrostátní orgány agenturu bez zbytečného odkladu o opatřeních přijatých v zájmu dosažení bezpečnostních cílů určených agenturou. Kromě toho, pokud se problém týká více než jednoho členského státu, příslušné vnitrostátní orgány spolupracují s agenturou, aby zajistily, že opatření nezbytná k dosažení těchto bezpečnostních cílů jsou přijímána koordinovaným způsobem.

7. Agentura vydává stanoviska k individuálním plánům specifikací doby letu navrhovaným členskými státy na základě aktů v přenesené pravomoci přijatých podle čl. 32 odst. 1 písm. b), které se odchylují od certifikačních specifikací přijatých agenturou.

*Článek 77*

**Osvědčování letové způsobilosti a ochrany životního prostředí**

1. S ohledem na výrobky, letadlové části, nezastavěné vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. a) a v čl. 2 odst. 1 písm. b) bodě i), je-li to na místě a je tak uvedeno v Chicagské úmluvě nebo v jejích přílohách, vykonává agentura jménem členských států funkce a úkoly státu projekce, výroby nebo zápisu do leteckého rejstříku, souvisejí-li tyto funkce a úkoly s osvědčováním návrhu a s povinnými informacemi týkajícími se zachování letové způsobilosti. Za tímto účelem agentura zejména:

▼B

a) pro každý návrh výrobku a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, pro nějž se podle článku 11 nebo čl. 56 odst. 1 předkládá žádost o typové osvědčení, typové osvědčení pro zvláštní účely, o změnu typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely, včetně doplňkového typového osvědčení, schválení návrhu oprav, nebo schválení údajů o provozní způsobilosti, určí a oznámí žadateli certifikační předpisovou základnu;

b) pro každý návrh letadlové části nebo nezastavěného vybavení, pro nějž se podle článků 12 a 13 nebo čl. 56 odst. 1 předkládá žádost o osvědčení, určí a oznámí žadateli certifikační předpisovou základnu;

c) pro každé letadlo, pro které se podle čl. 18 odst. 2 prvního pododstavce písm. b) nebo čl. 56 odst. 1 předkládá žádost o povolení k letu, vydá povolení pro odpovídající letové podmínky související s návrhem;

d) vytvoří a zpřístupní specifikace letové způsobilosti a slučitelnosti se životním prostředím pro návrh výrobků, letadlových částí a nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, na které se vztahuje prohlášení podle čl. 18 odst. 1 písm. a) nebo čl. 56 odst. 5;

e) odpovídá za úkoly souvisejících s osvědčováním, dozorem a vynucováním podle čl. 62 odst. 2 pro typová osvědčení, typová osvědčení pro zvláštní účely, osvědčení změn, včetně doplňkových typových osvědčení, schválení návrhu oprav a schválení údajů o provozní způsobilosti pro projektování výrobků podle článku 11, čl. 18 odst. 1 písm. b) nebo čl. 56 odst. 1;

f) odpovídá za úkoly související s osvědčováním, dozorem a vynucováním v souladu s čl. 62 odst. 2 pro osvědčení návrhů letadlových částí, nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku v souladu s články 12 a 13 a čl. 56 odst. 1;

g) vydává příslušné přehledy údajů o návrzích výrobků v souvislosti se životním prostředím, k nimž vydává osvědčení podle článku 11 a čl. 56 odst. 1;

h) zajišťuje funkce pro zachování letové způsobilosti související s návrhy výrobků, návrhy letadlových částí, nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, pro něž vydala osvědčení a v souvislosti s nimiž vykonává dozor, včetně bezodkladné reakce na problémy v oblasti bezpečnosti nebo ochrany před protiprávními činy a vydávání a šíření použitelných závazných informací.

2. Agentura má pravomoci v souvislosti s úkoly týkajícími se osvědčování, dozoru a vynucování v souladu s čl. 62 odst. 2, pokud jde o:

a) schvalování organizací odpovědných za projektování výrobků, letadlových částí, nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku podle čl. 15 odst. 1, čl. 19 odst. 1 písm. g) a čl. 56 odst. 1 a 5, jakož i prohlášení těchto organizací;

▼B

b) schvalování organizací odpovědných za výrobu, údržbu a řízení zachování letové způsobilosti výrobků, letadlových částí, nezastavěného vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku a organizací podílejících se na výcviku personálu odpovědného za uvolnění výrobku, letadlové části nebo nezastavěného vybavení nebo vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku po provedení údržby podle článku 15, čl. 19 odst. 1 písm. g) a čl. 56 odst. 1 a 5, jakož i prohlášení těchto organizací, jestliže mají uvedené organizace hlavní místo podnikání mimo území, za která jsou podle Chicagské úmluvy odpovědné členské státy.

3. Agentura má pravomoci v souvislosti s úkoly týkajícími se dozoru a vynucování podle čl. 62 odst. 2, pokud jde o prohlášení, která organizace předkládají v souladu s čl. 18 odst. 1 písm. a) a čl. 56 odst. 5 a s ohledem na soulad výrobku, letadlové části, nezastavěného vybavení nebo vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku s podrobnými technickými specifikacemi.

*Článek 78*

**Osvědčování posádek letadel**

1. Agentura má pravomoci v souvislosti s úkoly týkajícími se osvědčování, dozoru a vynucování podle čl. 62 odst. 2, pokud jde o schvalování organizací provádějících výcvik pilotů, organizací provádějících výcvik palubních průvodčích a leteckých zdravotních středisek uvedených v článku 24 a čl. 56 odst. 1 a 5, a jimi činěných prohlášení, jestliže mají tyto organizace a střediska hlavní místo podnikání mimo území, za která jsou podle Chicagské úmluvy odpovědné členské státy.

2. Agentura má pravomoci v souvislosti s úkoly týkajícími se osvědčování, dozoru a vynucování podle čl. 62 odst. 2, pokud jde o osvědčení a prohlášení pro zařízení pro výcvik pomocí letové simulace v souladu s článkem 25 a čl. 56 odst. 1 a 5 v obou těchto případech:

a) zařízení je provozováno organizací, jejíž hlavní místo podnikání se nachází mimo území, za něž jsou podle Chicagské úmluvy odpovědné členské státy;

b) zařízení je umístěno mimo území, za něž jsou podle Chicagské úmluvy odpovědné členské státy.

*Článek 79*

**Osvědčování vybavení letiště souvisejícího s bezpečností**

Pokud jde o vybavení letiště související s bezpečností uvedené v článku 35, agentura:

a) stanoví podrobné specifikace použitelné na vybavení letiště související s bezpečností, na které se vztahuje osvědčování v souladu s článkem 35, a oznámí je žadateli;

b) zřídí a zpřístupní podrobné specifikace pro vybavení letiště související s bezpečností, na které se vztahuje prohlášení podle článku 35;

▼B

c) v souladu s čl. 62 odst. 2 má pravomoci v souvislosti s úkoly v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování, pokud jde o osvědčení a prohlášení týkající se vybavení letiště souvisejícího s bezpečností v souladu s článkem 35.

*Článek 80*

**ATM/ANS**

1. Agentura má pravomoci v souvislosti s úkoly týkajícími se osvědčování, dozoru a vynucování v souladu s čl. 62 odst. 2, pokud jde o:

a) osvědčení pro poskytovatele služeb ATM/ANS uvedené v článku 41, jestliže mají tito poskytovatelé hlavní místo podnikání mimo území, za která jsou podle Chicagské úmluvy odpovědné členské státy, a jsou odpovědní za poskytování služeb ATM/ANS ve vzdušném prostoru nad územím, na něž se vztahují Smlouvy;

b) osvědčení pro poskytovatele služeb ATM/ANS uvedené v článku 41, pokud poskytují celoevropské služby ATM/ANS;

c) osvědčení pro organizace uvedené v článku 42 a prohlášení předložená těmito organizacemi, jestliže se podílejí na projektování, výrobě nebo údržbě systémů ATM/ANS a složek ATM/ANS, používaných pro poskytování služeb uvedených v písmeni b) tohoto odstavce, včetně případů, kdy přispívají k provádění výzkumu uspořádání letového provozu jednotného evropského nebe (SESAR);

d) prohlášení poskytovatelů služeb ATM/ANS, pro které agentura vydala osvědčení v souladu s písmeny a) a b) tohoto odstavce týkající se systémů ATM/ANS a složek ATM/ANS uváděných do provozu těmito poskytovateli v souladu s čl. 45 odst. 1.

2. Pokud jde o systémy ATM/ANS a složky ATM/ANS podle článku 45, včetně případů, kdy přispívají k provádění SESAR, agentura, určí-li tak akty v přenesené pravomoci přijaté podle článku 47:

a) stanoví podrobné specifikace systémů ATM/ANS a složek ATM/ANS, na které se vztahuje osvědčování v souladu s čl. 45 odst. 2, a oznámí je žadateli;

b) stanoví a zpřístupní podrobné specifikace použitelné pro systémy ATM/ANS a složky ATM/ANS, na něž se vztahuje prohlášení podle čl. 45 odst. 2;

c) odpovídá za úkoly související s osvědčováním, dozorem a vynucováním podle čl. 62 odst. 2, pokud jde o osvědčení a prohlášení ohledně systémů ATM/ANS a složek ATM/ANS v souladu s čl. 45 odst. 2.

▼B

*Článek 81*

**Osvědčování organizací pro výcvik řídících letového provozu**

Agentura má pravomoci v souvislosti s úkoly týkajícími se osvědčování, dozoru a vynucování v souladu s čl. 62 odst. 2, pokud jde o osvědčení pro organizace pro výcvik řídících letového provozu uvedené v článku 51, jestliže mají tyto organizace hlavní místo podnikání mimo území, za která jsou podle Chicagské úmluvy odpovědné členské státy, a je-li to na místě, pro jejich personál.

*Článek 82*

**Dozor nad provozovateli letadel ze třetích zemí a nad mezinárodní bezpečností**

1. Agentura má pravomoci v souvislosti s úkoly týkajícími se osvědčování, dozoru a vynucování v souladu s čl. 62 odst. 2, pokud jde o oprávnění a prohlášení pro provoz letadel a za provozovatele letadel podle článku 60, ledaže určitý členský stát plní ve vztahu k těmto provozovatelům letadel funkce a povinnosti státu provozovatele.

2. Agentura má pravomoci v souvislosti s úkoly týkajícími se osvědčování, dozoru a vynucování v souladu s čl. 62 odst. 2, pokud jde o oprávnění pro letadla a piloty uvedená v čl. 61 odst. 1 písm. a).

3. Agentura je na základě žádosti nápomocna Komisi při provádění nařízení (ES) č. 2111/2005 tím, že provádí veškerá nezbytná bezpečnostní posouzení provozovatelů ze třetích zemí a orgánů odpovědných za dozor, včetně inspekcí na místě. Výsledky těchto posouzení poskytuje spolu s odpovídajícími doporučeními Komisi.

*Článek 83*

**Šetření prováděná agenturou**

1. Agentura sama nebo prostřednictvím příslušných vnitrostátních orgánů či kvalifikovaných subjektů provádí nezbytná šetření v rámci plnění úkolů souvisejících s osvědčováním, dozorem a vynucováním v souladu s čl. 62 odst. 2.

2. Pro účely provádění šetření uvedených v odstavci 1 je agentura zmocněna:

a) vyžadovat od právnických nebo fyzických osob, jimž vydala osvědčení nebo které jí předložily prohlášení, veškeré nezbytné informace;

b) požadovat od uvedených osob ústní vysvětlení k veškerým skutečnostem, dokumentům, předmětům, postupům nebo jiným záležitostem významným z hlediska určení toho, zda daná osoba dodržuje toto nařízení a akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty přijaté na jeho základě;

▼B

c) vstupovat do příslušných prostor, na pozemky a do dopravních prostředků patřících uvedeným osobám;

d) nahlížet do každého příslušného dokumentu, záznamu nebo údajů, které jsou v držení uvedených osob nebo k nimž mají uvedené osoby přístup, a pořizovat z nich kopie či výtahy, bez ohledu na to, na jakých nosičích jsou tyto informace uloženy.

Je-li to nutné za účelem stanovení, zda určitá osoba, které vydala osvědčení nebo která jí předložila prohlášení, dodržuje toto nařízení a akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty přijaté na jeho základě, je agentura oprávněna vykonávat pravomoci stanovené v prvním pododstavci rovněž ve vztahu k jakékoli další právnické nebo fyzické osobě, u které lze důvodně předpokládat, že má v držení informace relevantní pro tento účel nebo že k nim má přístup. Pravomoci podle tohoto odstavce se vykonávají v souladu s vnitrostátními právními předpisy členského státu nebo třetí země, kde vyšetřování probíhá, s náležitým ohledem na práva a oprávněné zájmy dotčených osob a v souladu se zásadou proporcionality.

Pokud se pro vstup do příslušných prostor, na pozemky a do dopravních prostředků uvedených v prvním pododstavci písm. c) v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy vyžaduje předchozí povolení soudních nebo správních orgánů dotčeného členského státu nebo třetí země, je výkon těchto pravomocí vázán na získání takového předchozího povolení.

3. Agentura zajistí, aby její zaměstnanci, případně další odborníci, kteří se na šetření podílejí, byli dostatečně kvalifikovaní a náležitě poučení a aby měli řádná oprávnění. Tyto osoby se při výkonu svých pravomocí prokazují písemným zmocněním.

4. Úředníci příslušných orgánů členského státu, na jejichž území má být šetření provedeno, agentuře na její žádost pomáhají s provedením šetření. Je-li taková pomoc nutná, agentura o tomto šetření a požadované pomoci s dostatečným předstihem informuje členský stát, na jehož území má být šetření provedeno.

*Článek 84*

**Pokuty a penále**

1. Komise může na žádost agentury právnické nebo fyzické osobě, jíž agentura v souladu s tímto nařízením vydala osvědčení nebo která předložila prohlášení, uložit jeden nebo oba následující postihy:

a) pokutu v případě, že uvedená osoba záměrně či z nedbalosti porušila jedno z ustanovení tohoto nařízení nebo aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě;

b) penále v případě, že uvedená osoba nadále porušuje jedno z uvedených ustanovení, s cílem přimět uvedenou osobu k dodržení uvedených ustanovení.

▼B

2. Pokuty a penále uvedené v odstavci 1 musí být účinné, přiměřené a odrazující. Při jejich stanovení se přihlíží k závažnosti případu, a zejména k míře ohrožení bezpečnosti či ochrany životního prostředí, činnosti, jíž se porušení týká, a k finančním možnostem dotčené právnické nebo fyzické osoby.

Výše pokut nepřesáhne 4 % ročního příjmu či obratu dotčené právnické nebo fyzické osoby. Výše penále nepřesáhne 2,5 % průměrného denního příjmu či obratu dotčené právnické nebo fyzické osoby.

3. Komise ukládá pokuty a penále na základě odstavce 1 pouze v případě, že ostatní opatření stanovená v tomto nařízení a v aktech v přenesené pravomoci a v prováděcích aktech přijatých na jeho základě jsou k řešení těchto porušení nedostatečná nebo nepřiměřená.

4. Pokud jde o ukládání pokut a penále podle tohoto článku, Komise přijme v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými stanoví:

a) podrobná kritéria a podrobnou metodiku pro stanovení výše pokut a penále;

b) podrobná pravidla pro šetření, související opatření a podávání zpráv a rovněž pro rozhodování, včetně ustanovení o právu na obhajobu, přístupu ke spisu, právním zastoupení a důvěrnosti a dočasných ustanovení; a

c) postupy pro výběr pokut a penále.

5. Soudní dvůr má neomezenou pravomoc k přezkumu rozhodnutí Komise přijatých na základě odstavce 1. Uloženou pokutu nebo penále může zrušit, snížit nebo zvýšit.

6. Rozhodnutí Komise přijatá na základě odstavce 1 nemají trestněprávní povahu.

*Článek 85*

**Sledování členských států**

1. Agentura je nápomocna Komisi při sledování uplatňování tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě členskými státy tím, že provádí kontroly a další monitorovací činnost. Cílem uvedených kontrol a další monitorovací činnosti je rovněž pomoci členským státům při zajištění jednotného uplatňování tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě a sdílení osvědčených postupů.

Agentura předkládá Komisi zprávu o kontrolách a další monitorovací činnosti provedené podle tohoto odstavce.

▼B

2. Pro účely provádění kontrol a další monitorovací činnosti uvedených v odstavci 1 je agentura zmocněna:

a) požadovat od jakéhokoli příslušného vnitrostátního orgánu a všech fyzických a právnických osob spadajících do působnosti tohoto nařízení poskytnutí veškerých nezbytných informací;

b) požadovat od uvedených orgánů a osob ústní vysvětlení k veškerým skutečnostem, dokumentům, předmětům, postupům nebo jiným záležitostem významným z hlediska určení toho, zda dotčený členský stát dodržuje toto nařízení a akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty přijaté na jeho základě;

c) vstupovat do příslušných prostor, na pozemky a do dopravních prostředků uvedených orgánů a osob;

d) nahlížet do každého příslušného dokumentu, záznamu nebo údajů, které jsou v držení uvedených orgánů a osob nebo k nimž mají uvedené orgány a osoby přístup, a pořizovat z nich kopie či výtahy, bez ohledu na to, na jakých nosičích jsou tyto informace uloženy.

Je-li to nutné za účelem stanovení, zda určitý členský stát dodržuje toto nařízení a akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty přijaté na jeho základě, je agentura oprávněna vykonávat pravomoci stanovené v prvním pododstavci rovněž ve vztahu k jakékoli další právnické nebo fyzické osobě, u které lze důvodně předpokládat, že má v držení informace relevantní pro tyto účely nebo že k nim má přístup.

Pravomoci podle tohoto odstavce se vykonávají v souladu s vnitrostátními právními předpisy členského státu, kde probíhá kontrola nebo jiná monitorovací činnost, s náležitým ohledem na práva a oprávněné zájmy dotčených orgánů a osob a v souladu se zásadou proporcionality. Pokud se pro vstup do příslušných prostor, na pozemky a do dopravních prostředků uvedených v prvním pododstavci písm. c) v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy vyžaduje předchozí povolení soudních nebo správních orgánů dotčeného členského státu, je výkon těchto pravomocí vázán na získání takového předchozího povolení.

3. Agentura zajistí, aby její zaměstnanci a případně další odborníci, kteří se podílejí na kontrolách a další monitorovací činnosti, byli dostatečně kvalifikovaní a náležitě poučení. V případě kontrol se tyto osoby při výkonu svých pravomocí prokazují písemným zmocněním.

Agentura sdělí dotčenému členskému státu v dostatečném předstihu před kontrolou předmět, účel předmětné činnosti, den, kdy má být kontrola zahájena, a totožnost svých zaměstnanců a dalších odborníků, kteří se na jejím provádění budou podílet.

4. Dotčený členský stát kontrolu a další monitorovací činnosti usnadní. Zajistí, aby dotčené orgány a osoby s agenturou spolupracovaly.

Pokud některá právnická nebo fyzická osoba s agenturou nespolupracuje, příslušné orgány dotčeného členského státu poskytnou agentuře nezbytnou pomoc, aby mohla kontrolu a další monitorovací činnost provést.

▼B

5. Jestliže kontrola nebo další monitorovací činnost prováděné v souladu s tímto článkem zahrnují kontrolu nebo další monitorovací činnost ve vztahu k některé právnické nebo fyzické osobě spadající do působnosti tohoto nařízení, uplatní se ustanovení čl. 83 odst. 2, 3 a 4.

6. Na žádost členského státu jsou mu zprávy vypracované agenturou podle odstavce 1 zpřístupněny v úředním jazyce nebo jazycích Unie toho členského státu, kde byla kontrola provedena.

7. Agentura zveřejní shrnutí informací o uplatňování tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě každým členským státem. Uvedené informace zahrne do výroční bezpečnostní zprávy uvedené v čl. 72 odst. 7.

8. Agentura přispívá s ohledem na cíle uvedené v článku 1 k posouzení dopadů provádění tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, aniž je dotčeno posouzení Komisí podle článku 124.

9. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví podrobná pravidla týkající se pracovních postupů agentury pro plnění úkolů podle tohoto článku. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

*Článek 86*

**Výzkum a inovace**

1. Agentura je Komisi a členským státům nápomocna při určování hlavních témat výzkumu v oblasti civilního letectví s cílem přispět k zajištění souladu a koordinace mezi výzkumem financovaným z veřejných prostředků a vývojem a politikami spadajícími do oblasti působnosti tohoto nařízení.

2. Agentura podporuje Komisi při stanovování a plnění příslušných rámcových programů Unie pro výzkum a inovace a ročních a víceletých pracovních programů, rovněž při provádění postupů hodnocení, při přezkumu financovaných projektů a při využívání výsledků projektů v oblasti výzkumu a inovací.

Agentura provede části rámcového programu pro výzkum a inovace týkající se civilního letectví, pokud na ni Komise přenesla příslušné pravomoci.

3. Agentura může rozvíjet a financovat výzkum, pokud se týká výlučně zdokonalení činností v oblasti její působnosti. Potřeby a činnosti agentury v oblasti výzkumu jsou zahrnuty do jejího ročního pracovního programu.

4. Výsledky výzkumu financovaného agenturou se zveřejňují, pokud zveřejnění nebrání použitelné právní předpisy v oblasti duševního vlastnictví nebo bezpečnostní pravidla agentury uvedená v článku 123.

▼B

5. Kromě úkolů stanovených v odstavcích 1 až 4 tohoto článku a v článku 75 se může agentura rovněž zapojit do výzkumných činností *ad hoc*, jestliže jsou uvedené činnosti slučitelné s úkoly agentury a s cíli tohoto nařízení.

*Článek 87*

**Ochrana životního prostředí**

1. Cílem opatření, která agentura přijímá v souvislosti s emisemi a hlukem pro účely osvědčení návrhu výrobků v souladu s článkem 11, je zamezit závažným škodlivým dopadům dotčených výrobků civilního letectví na klima, životní prostředí a lidské zdraví, při patřičném zohlednění mezinárodních standardů a doporučených postupů, přínosů pro životní prostředí, technologické proveditelnosti a hospodářského dopadu.

2. Komise, agentura, další orgány, instituce a jiné subjekty Unie v rámci svých působností a členské státy spolupracují v otázkách životního prostředí, včetně otázek, které jsou předmětem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ([1]) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, s cílem zajistit, aby byla zohledňována vzájemná závislost mezi ochranou klimatu a životního prostředí, lidským zdravím a dalšími technickými oblastmi civilního letectví, při patřičném zohlednění mezinárodních standardů a doporučených postupů, přínosů pro životní prostředí, technologické proveditelnosti a hospodářského dopadu.

3. Agentura, pokud disponuje příslušnou odborností, je Komisi nápomocna při definování a koordinaci politik a opatření na ochranu životního prostředí v civilním letectví, zejména vypracováváním studií, prováděním simulací a poskytováním technického poradenství při zohlednění vzájemné závislosti mezi ochranou klimatu a životního prostředí, lidským zdravím a dalšími technickými oblastmi civilního letectví.

4. Za účelem informování zúčastněných stran a široké veřejnosti agentura alespoň každé tři roky zveřejní environmentální přezkum podávající objektivní přehled o stavu ochrany životního prostředí v Unii v oblasti civilního letectví.

Pro účely vypracování tohoto přezkumu agentura vychází především z informací, které jsou již dostupné orgánům a institucím Unie, a informací, které jsou veřejně přístupné.

Při vypracovávání tohoto přezkumu agentura spolupracuje s členskými státy a konzultuje příslušné zúčastněné strany a organizace.

Tento přezkum rovněž obsahuje doporučení zaměřená na zlepšení úrovně ochrany životního prostředí v oblasti civilního letectví v Unii.

([1]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

▼B

*Článek 88*

**Vzájemná závislost mezi bezpečností civilního letectví a jeho ochranou před protiprávními činy**

1. Komise, agentura a členské státy spolupracují v záležitostech ochrany civilního letectví před protiprávními činy, včetně kybernetické bezpečnosti, pokud existuje vzájemná závislost mezi bezpečností civilního letectví a jeho ochranou před protiprávními činy.

2. Pokud existuje vzájemná závislost mezi bezpečností civilního letectví a jeho ochranou před protiprávními činy, agentura poskytne Komisi na základě žádosti technickou pomoc, má-li agentura příslušnou odbornost v oblasti bezpečnosti, při provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 300/2008 ([1]) a dalších příslušných ustanovení právních předpisů Unie.

3. Aby agentura přispěla k ochraně civilního letectví před protiprávními činy, pokud existuje vzájemná závislost mezi bezpečností civilního letectví a jeho ochranou před protiprávními činy, reaguje v případě nutnosti bez zbytečného odkladu na naléhavý problém, který je věcí společného zájmu členských států a který spadá do oblasti působnosti tohoto nařízení, a to tak, že:

a) přijme opatření podle čl. 77 odst. 1 písm. h) s cílem řešit slabé stránky v projektování letadel;

b) doporučí nápravná opatření, která mají přijmout příslušné vnitrostátní orgány nebo fyzické a právnické osoby, na něž se vztahuje toto nařízení, nebo sděluje příslušné informace těmto orgánům a osobám, pokud má daný problém dopad na provozování letadel, včetně rizik pro civilní letectví, jež vyplývají z oblastí konfliktů.

Před přijetím opatření podle prvního pododstavce písm. a) a b) agentura získá souhlas Komise a konzultuje členské státy. Agentura při těchto opatřeních pokud možno vychází ze společných posouzení rizika v rámci Unie a zohlední potřebu rychlé reakce v nouzových případech.

*Článek 89*

**Vzájemná závislost mezi bezpečností civilního letectví a socioekonomickými faktory**

1. Komise, agentura a další orgány, instituce a jiné subjekty Unie v rámci svých působností a členské státy spolupracují s cílem zajistit, aby byla zohledňována vzájemná závislost mezi bezpečností civilního letectví a souvisejícími socioekonomickými faktory, mimo jiné v rámci regulativních postupů, dozoru a provádění spravedlivého posouzení, jak je vymezeno v článku 2 nařízení (EU) č. 376/2014, za účelem řešení socioekonomických rizik pro bezpečnost letectví.

2. Při řešení této vzájemné závislosti vede agentura konzultace s příslušnými zúčastněnými stranami.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 300/2008 ze dne 11. března 2008 o společných pravidlech v oblasti ochrany civilního letectví před protiprávními činy a o zrušení nařízení (ES) č. 2320/2002 (Úř. věst. L 97, 9.4.2008, s. 72).

▼B

3. Agentura každé tři roky zveřejní přezkum podávající objektivní přehled o přijatých krocích a opatřeních, zejména těch, které se týkají řešení vzájemné závislosti mezi bezpečností civilního letectví a socio-ekonomickými faktory.

*Článek 90*

**Mezinárodní spolupráce**

1. Agentura je v záležitostech spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení na vyžádání nápomocna Komisi v jejích vztazích se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi. Tato pomoc přispívá zejména k harmonizaci pravidel a vzájemnému uznávání osvědčení v zájmu evropského průmyslu a prosazování evropských norem v oblasti bezpečnosti letectví.

2. Agentura může spolupracovat s příslušnými orgány třetích zemí a s mezinárodními organizacemi příslušnými pro záležitosti spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení. Za tímto účelem může agentura po předchozí konzultaci s Komisí uzavřít s těmito orgány a mezinárodními organizacemi pracovní dohody. Z těchto pracovních dohod nevyplývají pro Unii ani její členské státy žádné právní závazky.

3. Agentura je členským státům nápomocna při výkonu jejich práv a plnění jejich závazků vyplývajících z mezinárodních dohod v záležitostech spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení, zejména jejich práv a závazků vyplývajících z Chicagské úmluvy.

Agentura může jednat jako regionální organizace pro dozor nad bezpečností v rámci organizace ICAO.

4. Agentura ve spolupráci s Komisí a členskými státy vloží do databáze uvedené v článku 74 a případně aktualizuje tyto informace:

a) informace o souladu tohoto nařízení, aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě a opatření přijatých agenturou podle tohoto nařízení s mezinárodními standardy a doporučenými postupy;

b) další informace o provádění tohoto nařízení, které jsou společné pro všechny členské státy a jsou relevantní pro sledování prováděné organizací ICAO, pokud jde o dodržování Chicagské úmluvy a mezinárodních standardů a doporučených postupů členskými státy.

Členské státy využívají těchto informací při plnění svých povinností podle článku 38 Chicagské úmluvy a při poskytování informací organizaci ICAO v rámci všeobecného programu pro audit dozoru nad bezpečností provozu.

5. Aniž jsou dotčena příslušná ustanovení Smlouvy, Komise, agentura a příslušné orgány členských států zapojené do činností organizace ICAO spolupracují prostřednictvím sítě odborníků v technických záležitostech spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení a souvisejících s činností organizace ICAO. Agentura poskytuje této síti nezbytnou administrativní podporu, včetně pomoci s přípravou a pořádáním jejích zasedání.

▼B

6. Kromě úkolů stanovených v odstavcích 1 až 5 tohoto článku a v článku 75 se může agentura rovněž zapojit do *ad hoc* technické spolupráce a do projektů výzkumu a pomoci spolu se třetími zeměmi a s mezinárodními organizacemi, jestliže jsou tyto činnosti slučitelné s úkoly agentury a s cíli stanovenými v článku 1.

*Článek 91*

**Řešení krizových situací v letectví**

1. Agentura v oblasti svých pravomocí přispívá ke včasné reakci na krizové situace v letectví a k jejich zmírňování a činí tak ve spolupráci s dalšími zúčastněnými stranami.

2. Agentura se podílí na činnosti koordinační krizové jednotky pro evropské letectví (EACCC) vytvořené v souladu s článkem 18 nařízení Komise (EU) č. 677/2011 ([1]).

*Článek 92*

**Letecký výcvik**

1. V zájmu šíření osvědčených postupů a jednotného provádění tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě může agentura na žádost poskytovatele leteckého výcviku posoudit, zda dotčený poskytovatel a jím poskytované výcvikové kurzy splňují požadavky stanovené agenturou a zveřejněné v její úřední publikaci. Poté, co je stanoveno, že podmínky jsou splněny, je poskytovatel oprávněn poskytovat agentuře schválené výcvikové kurzy.

2. Agentura může poskytovat výcvik, který je prvořadě určen jejím zaměstnancům a zaměstnancům příslušných vnitrostátních orgánů, rovněž i příslušným orgánům třetích zemí, mezinárodním organizacím, fyzickým a právnickým osobám, na něž se vztahuje toto nařízení, a jiným zúčastněným stranám, a to buď prostřednictvím svých vlastních zdrojů pro výcvik, nebo v případě nutnosti, prostřednictvím externích poskytovatelů výcviku.

▼M3

*Článek 93*

**Provádění jednotného evropského nebe**

Agentura, pokud disponuje příslušnou odborností a na žádost Komise, poskytne Komisi technickou podporu při provádění jednotného evropského nebe, zejména:

a) prováděním technických kontrol, technických šetření a studií;

b) přispíváním k provádění systému výkonnosti pro letové navigační služby a funkce sítě, a to v záležitostech, na něž se vztahuje toto nařízení, ve spolupráci s Výborem pro kontrolu výkonnosti uvedeném v článku 13 nařízení (EU) 2024/2803;

([1]) Nařízení Komise (EU) č. 677/2011 ze dne 7. července 2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro funkce sítě uspořádání letového provozu (ATM) a kterým se mění nařízení (EU) č. 691/2010 (Úř. věst. L 185, 15.7.2011, s. 1).

▼M3

c) přispíváním k provádění evropského hlavního plánu ATM, včetně vývoje a zavádění projektu SESAR.

▼B

*ODDÍL II*

***Vnitřní struktura***

*Článek 94*

**Právní postavení, sídlo a místní úřadovny**

1. Agentura je subjektem Unie. Má právní subjektivitu.

2. V každém členském státě požívá agentura nejrozsáhlejší způsobilosti k právním úkonům, jakou přiznávají právní předpisy tohoto členského státu právnickým osobám. Zejména může nabývat a zcizovat movitý nebo nemovitý majetek a vystupovat před soudem.

3. Agentura má své sídlo v Kolíně nad Rýnem, Spolková republika Německo.

4. Agentura může zřizovat místní úřadovny v členských státech nebo umístit zaměstnance do delegací Unie ve třetích zemích v souladu s čl. 104 odst. 4.

5. Agenturu právně zastupuje její výkonný ředitel.

*Článek 95*

**Zaměstnanci**

1. Pro zaměstnance agentury platí služební řád úředníků a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropské unie ([1]) a pravidla přijatá na základě dohody mezi orgány Unie za účelem uplatňování tohoto služebního řádu a pracovního řádu.

2. Agentura může využívat i vyslané národní odborníky nebo jiné zaměstnance, kteří nejsou zaměstnáni agenturou. Správní rada přijme rozhodnutí, jímž stanoví pravidla pro vysílání národních odborníků do agentury.

*Článek 96*

**Výsady a imunity**

Na agenturu a její zaměstnance se vztahuje Protokol č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie, připojený ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie.

([1]) Nařízení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 ze dne 29. února 1968, kterým se stanoví služební řád úředníků Evropských společenství a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství a kterým se zavádějí zvláštní opatření dočasně použitelná na úředníky Komise (Úř. věst. L 56, 4.3.1968, s. 1).

▼B

*Článek 97*

**Odpovědnost**

1. Smluvní odpovědnost agentury se řídí právem použitelným pro příslušnou smlouvu.

2. Soudní dvůr je příslušný rozhodovat na základě jakékoli rozhodčí doložky obsažené ve smlouvě uzavřené agenturou.

3. V případě mimosmluvní odpovědnosti agentura v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států nahrazuje jakoukoli škodu, kterou sama nebo její pracovníci způsobí při plnění jejich povinností.

4. Soudní dvůr je příslušný pro spory vztahující se k náhradě škody podle odstavce 3.

5. Osobní odpovědnost zaměstnanců agentury vůči agentuře je upravena služebním řádem nebo pracovním řádem vztahujícím se na tyto zaměstnance.

*Článek 98*

**Funkce správní rady**

1. Agentura má správní radu.

2. Správní rada:

a) v souladu s článkem 103 jmenuje výkonného ředitele a případně prodlužuje jeho funkční období nebo ho odvolává z funkce;

b) přijímá souhrnnou výroční zprávu o činnosti agentury a do 1. července každého roku ji předkládá Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a Účetnímu dvoru. Souhrnná výroční zpráva o činnosti se zveřejňuje;

c) každoročně schvaluje programový dokument agentury, a to dvoutřetinovou většinou hlasů svých členů s hlasovacím právem a v souladu s článkem 117;

d) schvaluje roční rozpočet agentury, a to dvoutřetinovou většinou hlasů svých členů s hlasovacím právem a v souladu s čl. 120 odst. 11;

e) stanoví rozhodovací postupy výkonného ředitele podle článků 115 a 116;

f) vykonává funkce vztahující se k rozpočtu agentury podle článků 120, 121 a 125;

g) jmenuje členy odvolacího senátu podle článku 106;

h) vykonává disciplinární pravomoc vůči výkonnému řediteli;

i) vydává stanovisko k pravidlům týkajícím se poplatků a plateb podle článku 126;

j) přijímá svůj jednací řád;

k) rozhoduje o úpravě používání jazyků platné pro agenturu;

▼B

l) přijímá rozhodnutí o zřizování vnitřních struktur agentury na úrovni ředitelů a o jejích případných změnách;

m) v souladu s odstavcem 6 vykonává ve vztahu k zaměstnancům agentury pravomoci, které služební řád svěřuje orgánu oprávněnému ke jmenování a které pracovní řád ostatních zaměstnanců svěřuje orgánu oprávněnému uzavírat pracovní smlouvy („pravomoci orgánu oprávněného ke jmenování“);

n) přijímá vhodná prováděcí pravidla za účelem uplatňování služebního řádu a pracovního řádu ostatních zaměstnanců v souladu s článkem 110 služebního řádu;

o) přijímá pravidla pro předcházení střetům zájmů a řešení těchto střetů u svých členů a u členů odvolacího senátu;

p) zajišťuje náležitá opatření v návaznosti na zjištění a doporučení vyplývající ze zpráv o provedení interního nebo externího auditu a hodnocení, jakož i z šetření Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) ([1]);

q) přijímá finanční pravidla použitelná na agenturu v souladu s článkem 125;

r) jmenuje účetního, na něhož se vztahuje služební řád a pracovní řád ostatních zaměstnanců a který je při výkonu svých povinností zcela nezávislý;

s) přijímá strategii boje proti podvodům přiměřenou riziku podvodů s ohledem na náklady a přínosy opatření, jež mají být provedena;

t) vydává stanovisko k návrhu Evropského programu pro bezpečnost letectví v souladu s článkem 5;

u) přijímá Evropský plán pro bezpečnost letectví v souladu s článkem 6;

v) přijímá řádně odůvodněná rozhodnutí týkající se zbavení imunity v souladu s článkem 17 Protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie, připojeného ke Smlouvě o EU a Smlouvě o fungování EU;

w) stanoví postupy pro účelnou spolupráci agentury s vnitrostátními soudními orgány, aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 996/2010 a nařízení (EU) č. 376/2014.

3. Správní rada může výkonnému řediteli poskytovat poradenství ohledně jakékoli záležitosti týkající se oblastí, na něž se vztahuje toto nařízení.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

▼B

4. Správní rada zřídí poradní orgán zastupující celou škálu zúčastněných stran dotčených činností agentury, s nímž před přijetím konzultuje rozhodnutí v oblastech uvedených v odst. 2 písm. c), e), f) a i). Správní rada se rovněž může rozhodnout konzultovat s poradním orgánem další otázky uvedené v odstavcích 2 a 3. Správní rada není stanoviskem poradního orgánu v žádném případě vázána.

5. Správní rada může zřizovat pracovní orgány, které jí pomáhají plnit její úkoly, včetně přípravy jejích rozhodnutí a sledování jejich provádění.

6. Správní rada v souladu s článkem 110 služebního řádu přijme rozhodnutí na základě čl. 2 odst. 1 služebního řádu a článku 6 pracovního řádu ostatních zaměstnanců, kterým přenese příslušné pravomoci orgánu oprávněného ke jmenování na výkonného ředitele a kterým stanoví podmínky, za nichž může být toto přenesení pravomocí pozastaveno. Výkonný ředitel je oprávněn tyto pravomoci přenést na další osoby.

Vyžadují-li to mimořádné okolnosti, může správní rada prostřednictvím rozhodnutí dočasně pozastavit přenesení pravomocí orgánu oprávněného ke jmenování na výkonného ředitele a pravomocí jím přenesených na další osoby a vykonávat je sama, případně je přenést na některého ze svých členů nebo na zaměstnance jiného, než je výkonný ředitel.

*Článek 99*

**Složení správní rady**

1. Správní rada sestává ze zástupců členských států a Komise, přičemž všichni mají hlasovací právo. Každý členský stát jmenuje jednoho člena správní rady a dva náhradníky. Náhradník zastupuje člena pouze v případě jeho nepřítomnosti. Komise jmenuje dva zástupce a jejich náhradníky. Funkční období členů a jejich náhradníků trvá čtyři roky. Toto funkční období lze prodloužit.

2. Členové správní rady a jejich náhradníci jsou jmenováni na základě svých znalostí, prokazatelných zkušeností a dosavadní činnosti v oblasti civilního letectví, s přihlédnutím k jejich relevantním odborným znalostem v oblasti řízení, správy a rozpočtu, aby tak přispívali k naplňování cílů stanovených tímto nařízením. Ve svých příslušných členských státech musejí členové mít celkovou odpovědnost alespoň za politiku bezpečnosti civilního letectví.

3. Všechny strany zastoupené ve správní radě usilují o to, aby se omezilo střídání jejich zástupců, aby tak byla zajištěna kontinuita práce správní rady. Všechny strany usilují o dosažení vyváženého zastoupení mužů a žen ve správní radě.

4. Případná účast zástupců evropských třetích zemí ve správní radě s postavením pozorovatele a podmínky této účasti se stanoví v dohodách uvedených v článku 129.

▼B

5. Poradní orgán uvedený v čl. 98 odst. 4 jmenuje čtyři ze svých členů jako zástupce ve správní radě s postavením pozorovatele. Tito zástupci v co nejširší míře zastupují různé pohledy zastoupené v poradním orgánu. První funkční období trvá 48 měsíců a lze je prodloužit.

*Článek 100*

**Předseda správní rady**

1. Správní rada volí ze svých členů s hlasovacím právem předsedu a místopředsedu. Nemůže-li předseda plnit své povinnosti, jeho místo z moci úřední zaujme místopředseda.

2. Funkční období předsedy a místopředsedy trvá čtyři roky a lze je jednou prodloužit o další čtyři roky. Pokud předseda či místopředseda přestane být kdykoli během svého funkčního období členem správní rady, skončí jeho funkční období automaticky ke stejnému datu.

*Článek 101*

**Zasedání správní rady**

1. Zasedání správní rady svolává její předseda.

2. Řádná zasedání správní rady se konají alespoň dvakrát ročně. Kromě toho správní rada zasedá na žádost předsedy, Komise nebo alespoň jedné třetiny svých členů.

3. Výkonný ředitel agentury se jednání účastní bez hlasovacího práva.

4. Členům správní rady mohou být v souladu s jejím jednacím řádem nápomocni jejich poradci nebo odborníci.

5. Správní rada může přizvat jakoukoli osobu, jejíž stanovisko může být podstatné, aby se zúčastnila jejích zasedání jako pozorovatel.

6. Sekretariát správní rady zajišťuje agentura.

*Článek 102*

**Pravidla hlasování ve správní radě**

1. Aniž je dotčen čl. 98 odst. 2 písm. c) a d) a čl. 103 odst. 7, přijímá správní rada rozhodnutí většinou hlasů svých členů s hlasovacím právem. Na žádost člena správní rady se rozhodnutí podle čl. 98 odst. 2 písm. k) přijímá jednomyslně.

2. Každý člen jmenovaný podle čl. 99 odst. 1 má jeden hlas. V případě nepřítomnosti člena je k výkonu jeho hlasovacího práva oprávněn jeho náhradník. Pozorovatelé ani výkonný ředitel agentury nemají hlasovací právo.

▼B

3. Jednací řád správní rady stanoví podrobnější uspořádání hlasování, zejména podmínky, za nichž může člen jednat v zastoupení jiného člena, jakož i jakékoli případné požadavky na usnášeníschopnost.

4. K přijetí rozhodnutí o rozpočtových záležitostech nebo záležitostech týkajících se lidských zdrojů, zejména pokud jde o čl. 98 odst. 2 písm. d), f), h), m), n), o) a q), je zapotřebí, aby pro ně hlasovala Komise.

*Článek 103*

**Výkonný ředitel**

1. Výkonný ředitel je zaměstnán jako dočasný zaměstnanec agentury podle čl. 2 písm. a) pracovního řádu ostatních zaměstnanců.

2. Výkonného ředitele jmenuje správní rada z kandidátů navržených Komisí v návaznosti na otevřené a transparentní výběrové řízení a na základě zásluh, doložené způsobilosti a zkušeností relevantních pro civilní letectví.

Smlouvu s výkonným ředitelem uzavírá jménem agentury předseda správní rady.

Před jmenováním je kandidát vybraný správní radou vyzván, aby vystoupil před příslušným výborem Evropského parlamentu a zodpověděl otázky jeho členů.

3. Funkční období výkonného ředitele trvá pět let. Před koncem tohoto období provede Komise posouzení, které zohlední hodnocení výsledků výkonného ředitele a budoucí úkoly a výzvy agentury. V polovině období může být výkonný ředitel vyzván, aby vystoupil před příslušným výborem Evropského parlamentu a zodpověděl otázky jeho členů týkající se výkonu své funkce.

4. Správní rada může na návrh Komise, který zohlední posouzení uvedené v odstavci 3, funkční období výkonného ředitele jednou prodloužit, a to na dobu nepřesahující pět let. Před prodloužením funkčního období výkonného ředitele správní rada o záměru prodloužit jeho funkční období informuje Evropský parlament. Výkonný ředitel může být vyzván, aby během jednoho měsíce před tímto prodloužením vystoupil před příslušným výborem Parlamentu a zodpověděl otázky jeho členů.

5. Výkonný ředitel, jehož funkční období bylo prodlouženo, se po skončení celého funkčního období nesmí zúčastnit dalšího výběrového řízení na tutéž pozici.

6. Výkonný ředitel může být odvolán z funkce pouze na základě rozhodnutí správní rady jednající na návrh Komise.

▼B

7. Správní rada přijímá rozhodnutí o jmenování, prodloužení funkčního období nebo odvolání výkonného ředitele dvoutřetinovou většinou hlasů svých členů s hlasovacím právem.

8. Výkonnému řediteli může být nápomocen jeden nebo více ředitelů. Je-li výkonný ředitel nepřítomen nebo nezpůsobilý, zaujme jeden z ředitelů jeho místo.

*Článek 104*

**Povinnosti výkonného ředitele**

1. Výkonný ředitel řídí agenturu. Je odpovědný správní radě. Aniž jsou dotčeny pravomoci Komise a správní rady, jedná výkonný ředitel při plnění svých úkolů nezávisle a nesmí požadovat ani přijímat pokyny od žádné vlády nebo od jakéhokoli subjektu.

2. Je-li k tomu výkonný ředitel vyzván, podá o plnění svých úkolů zprávu Evropskému parlamentu. Výkonného ředitele může k podání zprávy o plnění jeho úkolů vyzvat Rada.

3. Výkonný ředitel odpovídá za plnění úkolů, které agentuře ukládá toto nařízení nebo jiné akty Unie. Výkonný ředitel odpovídá zejména za:

a) schvalování opatření agentury definovaných v článku 76 v mezích stanovených tímto nařízením a akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě;

b) rozhodování o šetřeních, kontrolách a další monitorovací činnosti stanovených v článcích 83 a 85;

c) rozhodování o přidělování úkolů kvalifikovaným subjektům v souladu s čl. 69 odst. 1 a o provádění šetření příslušnými vnitrostátními orgány nebo kvalifikovanými subjekty jménem agentury v souladu s čl. 83 odst. 1;

d) přijímání nezbytných opatření týkajících se činnosti agentury v souvislosti s mezinárodní spoluprací v souladu s článkem 90;

e) provádění veškerých nezbytných kroků k zajištění řádného chodu agentury v souladu s tímto nařízením, včetně přijímání vnitřních správních pokynů a zveřejňování oznámení;

f) provádění rozhodnutí správní rady;

g) vypracování souhrnné výroční zprávy o činnosti agentury a její předložení správní radě k přijetí;

▼B

h) přípravu návrhu výkazu odhadu příjmů a výdajů agentury na základě článku 120 a plnění jejího rozpočtu na základě článku 121;

i) přenášení svých pravomocí na jiné zaměstnance agentury. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví náležitosti takového přenesení. Tyto prováděcí akty se přijímají postupem podle čl. 127 odst. 2;

j) přípravu programového dokumentu podle čl. 117 odst. 1 a jeho předkládání správní radě k přijetí po obdržení stanoviska Komise;

k) provádění programového dokumentu podle čl. 117 odst. 1 a informování správní rady o jeho provádění;

l) vypracování akčního plánu v návaznosti na závěry interních či externích auditních zpráv a hodnocení a na vyšetřování úřadem OLAF a za vypracování zpráv o pokroku, které předkládá dvakrát ročně Komisi a pravidelně správní radě;

m) ochranu finančních zájmů Unie proti podvodům, korupci a jakémukoli jinému protiprávnímu jednání prostřednictvím preventivních opatření a účinných kontrol, a v případě zjištění nesrovnalostí vymáháním neoprávněně vyplacených částek, případně vyměřením účinných, přiměřených a odrazujících správních a finančních sankcí;

n) přípravu strategie agentury pro boj proti podvodům a její předložení správní radě k přijetí;

o) vypracování návrhu finančních pravidel vztahujících se na agenturu;

p) vypracování Evropského plánu pro bezpečnost letectví a jeho následných aktualizací a jejich předložení správní radě k přijetí;

q) informování správní rady o provádění Evropského plánu pro bezpečnost letectví;

r) reakci na žádost o pomoc ze strany Komise v souladu s tímto nařízením;

s) přijetí přenesení pravomocí na agenturu v souladu s články 64 a 65;

t) běžný provoz agentury;

u) přijímání veškerých rozhodnutí o zřízení vnitřních struktur agentury a o jejich případných změnách, s výjimkou rozhodnutí o strukturách na úrovni ředitelů, která budou schvalována správní radou;

▼B

v) přijímání pravidel pro předcházení střetům zájmů a řešení těchto střetů u účastníků pracovních skupin a odborných skupin a u ostatních zaměstnanců, na něž se nevztahuje služební řád; tato pravidla zahrnují ustanovení týkající se prohlášení o zájmech a případně záležitostí po ukončení pracovního poměru.

4. Výkonný ředitel rovněž odpovídá za rozhodování o tom, zda je pro účinné a účelné plnění úkolů agentury nezbytné zřídit v jednom nebo více členských státech jednu nebo více místních úřadoven nebo rozmístit personál do delegací Unie ve třetích zemích, s výhradou příslušných dohod s Evropskou službou pro vnější činnost. Uvedené rozhodnutí vyžaduje předchozí souhlas Komise, správní rady a případně členského státu, kde má být místní úřadovna zřízena. Uvedeným rozhodnutím se určí rozsah činností, jež mají být prováděny v dané místní úřadovně nebo uvedeným rozmístěným personálem, a to způsobem, který zabrání zbytečným nákladům a zdvojování administrativních funkcí agentury.

*Článek 105*

**Pravomoci odvolacího senátu**

1. V rámci administrativní struktury agentury je zřízen odvolací senát. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 128, kterými se stanoví organizace a složení odvolacího senátu.

2. Odvolací senát rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím podle článku 108. Odvolací senát je svoláván podle potřeby.

*Článek 106*

**Členové odvolacího senátu**

1. Členy a jejich náhradníky jmenuje správní rada ze seznamu kvalifikovaných kandidátů sestaveného Komisí.

2. Funkční období členů odvolacího senátu včetně předsedy a všech náhradníků trvá pět let a lze jej prodloužit o dalších pět let.

3. Členové odvolacího senátu jsou nezávislí. Při svém rozhodování nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu.

4. Členové odvolacího senátu v agentuře nevykonávají žádné jiné funkce. Funkci člena odvolacího senátu lze vykonávat na částečný úvazek.

5. Členové odvolacího senátu nemohou být během funkčního období odvoláni ze své funkce ani vyškrtnuti ze seznamu způsobilých kandidátů, nejsou-li pro odvolání nebo vyškrtnutí závažné důvody a Komise tak nerozhodne po obdržení stanoviska správní rady.

▼B

6. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 128 akty v přenesené pravomoci, kterými se stanoví požadovaná kvalifikace členů odvolacího senátu, jejich postavení a smluvní vztah s agenturou, pravomoci jednotlivých členů v přípravné fázi rozhodování a jednací řád a pravidla hlasování.

*Článek 107*

**Vyloučení a námitky**

1. Členové odvolacího senátu se nesmějí účastnit žádného odvolacího řízení, mají-li na něm osobní zájem, jestliže se ho dříve zúčastnili jako zástupci jednoho z účastníků řízení nebo se podíleli na rozhodnutí, které je předmětem odvolání.

2. Domnívá-li se člen odvolacího senátu na základě některého z důvodů uvedených v odstavci 1 nebo z jakéhokoli jiného důvodu, že by se neměl zúčastnit určitého odvolacího řízení, uvědomí o tom odvolací senát.

3. Proti kterémukoli členovi odvolacího senátu může kterýkoli z účastníků odvolacího řízení vznést námitku na základě jakéhokoli důvodu uvedeného v odstavci 1 nebo z důvodu podezření z podjatosti tohoto člena. Námitka není přípustná, jestliže již účastník odvolacího řízení učinil procesní úkon, ačkoli mu byl znám důvod pro námitku. Žádná námitka nesmí být založena na státní příslušnosti členů.

4. V případech uvedených v odstavcích 2 a 3 odvolací senát rozhodne o opatřeních, která mají být přijata, bez účasti daného člena. Pro účely přijetí tohoto rozhodnutí je dotyčný člen v odvolacím senátu nahrazen svým náhradníkem.

*Článek 108*

**Rozhodnutí, proti nimž se lze odvolat**

1. Odvolání lze podat proti rozhodnutím agentury přijatým na základě článků 64, 65, čl. 76 odst. 6, článků 77 až 83, 85 nebo 126.

2. Odvolání podané podle odstavce 1 nemá odkladný účinek. Výkonný ředitel však může pozastavit uplatňování rozhodnutí, proti němuž bylo podáno odvolání, jestliže to okolnosti podle jeho názoru umožňují.

3. Odvolání proti rozhodnutí, kterým se neukončuje řízení ve vztahu k jednomu z účastníků, lze podat pouze ve spojení s odvoláním proti konečnému rozhodnutí, pokud se v rozhodnutí neuvádí možnost samostatného odvolání.

*Článek 109*

**Osoby oprávněné k odvolání**

Každá fyzická nebo právnická osoba se může odvolat proti rozhodnutí určenému této osobě nebo proti rozhodnutí, které má sice formu rozhodnutí určeného jiné osobě, ale bezprostředně a osobně se této osoby týká. Účastníci řízení mohou být účastníky odvolacího řízení.

▼B

*Článek 110*

**Lhůta a forma**

Odvolání spolu s odůvodněním se podává sekretariátu odvolacího senátu písemně do dvou měsíců od oznámení opatření dané osobě, nebo není-li oznámeno, ode dne, kdy se uvedená osoba o tomto opatření dozví.

*Článek 111*

**Předběžná revize**

1. Před posouzením odvolání poskytne odvolací senát agentuře možnost, aby své rozhodnutí přezkoumala. Považuje-li výkonný ředitel odvolání za odůvodněné, do dvou měsíců od obdržení oznámení odvolacího senátu dané rozhodnutí opraví. Toto ustanovení se nepoužije, je-li odvolání účastníka namířeno proti jinému účastníkovi.

2. Není-li rozhodnutí opraveno, agentura bezodkladně rozhodne, zda pozastaví uplatňování rozhodnutí na základě čl. 108 odst. 2, či nikoli.

*Článek 112*

**Přezkum odvolání**

1. Odvolací senát posoudí, zda je odvolání přípustné a odůvodněné.

2. Při přezkumu odvolání podle odstavce 1 jedná odvolací senát rychle. Tak často, jak je to nutné, vyzývá účastníky odvolacího řízení, aby ve stanovených lhůtách zaujali písemné stanovisko ke sdělením odvolacího senátu nebo ostatních účastníků odvolacího řízení. Odvolací senát může rozhodnout o konání ústního jednání, a to buď z vlastního podnětu, nebo na odůvodněnou žádost jednoho z účastníků odvolacího řízení.

*Článek 113*

**Rozhodnutí o odvolání**

Dojde-li odvolací senát k závěru, že odvolání není přípustné nebo odůvodněné, odvolání zamítne. Dojde-li odvolací senát k závěru, že odvolání je přípustné a odůvodněné, postoupí případ agentuře. Agentura přijme nové odůvodněné rozhodnutí, přičemž zohlední rozhodnutí odvolacího senátu.

*Článek 114*

**Žaloby podané k Soudnímu dvoru**

1. U Soudního dvora Evropské unie lze podat žalobu na neplatnost aktů agentury, které mají mít právní účinky vůči třetím stranám, žalobu pro nečinnost a v souladu s článkem 97 žalobu na určení mimosmluvní odpovědnosti a podle rozhodčí doložky žalobu o náhradu škody způsobenou činností agentury na základě smluvní odpovědnosti.

▼B

2. Žalobu na neplatnost rozhodnutí agentury přijatých na základě článků 64, 65, čl. 76 odst. 6, článků 77 až 83, 85 nebo 126 lze u Soudního dvora Evropské unie podat teprve po vyčerpání všech možností odvolání v rámci agentury.

3. Orgány Unie a členské státy mohou proti rozhodnutím agentury podat žalobu přímo u Soudního dvora, aniž by musely nejprve vyčerpat všechny možnosti odvolání v rámci agentury.

4. Agentura přijme veškerá nezbytná opatření vyplývající z rozsudku Soudního dvora.

*ODDÍL III*

***Pracovní metody***

*Článek 115*

**Postupy vypracovávání stanovisek, certifikačních a dalších podrobných specifikací, přijatelných způsobů prokazování souladu a poradenského materiálu**

1. Správní rada stanoví transparentní postupy pro vydávání stanovisek, certifikačních a dalších podrobných specifikací, přijatelných způsobů prokazování souladu a poradenského materiálu podle čl. 76 odst. 1 a 3. Tyto postupy:

a) využívají odborných znalostí úřadů civilního a případně vojenského letectví členských států;

b) podle potřeby zapojují odborníky relevantních zúčastněných stran nebo využívají odborných znalostí relevantních evropských normalizačních orgánů či jiných specializovaných subjektů;

c) zajišťují, aby agentura zveřejňovala dokumenty a široce konzultovala se zúčastněnými stranami na základě harmonogramu a postupu, jehož součástí je povinnost agentury zaujmout písemné stanovisko k postupu konzultace.

2. Agentura pro účely vypracovávání stanovisek, certifikačních a dalších podrobných specifikací, přijatelných způsobů prokazování souladu a poradenského materiálu v souladu s čl. 76 odst. 1 a 3 stanoví postup předběžných konzultací s členskými státy. Za tímto účelem může vytvořit pracovní skupinu, do níž je každý členský stát oprávněn jmenovat jednoho odborníka. Jsou-li zapotřebí konzultace týkající se vojenských aspektů, agentura konzultuje kromě členských států rovněž Evropskou obrannou agenturu a další příslušné vojenské odborníky jmenované členskými státy. Jsou-li zapotřebí konzultace týkající se možných sociálních dopadů opatření agentury, zapojí agentura sociální partnery EU a další příslušné zúčastněné strany.

3. Agentura zveřejňuje stanoviska, certifikační a další podrobné specifikace, přijatelné způsoby prokazování souladu a poradenský materiál vypracované podle čl. 76 odst. 1 a 3 a postupy stanovené na základě odstavce 1 tohoto článku v úřední publikaci agentury.

▼B

*Článek 116*

**Postupy přijímání rozhodnutí**

1. Správní rada stanoví transparentní postupy přijímání jednotlivých rozhodnutí podle čl. 76 odst. 4.

Tyto postupy zejména:

a) zajistí, aby fyzickým nebo právnickým osobám, jimž je rozhodnutí určeno, a všem ostatním stranám, jichž se dané rozhodnutí bezprostředně a osobně týká, bylo umožněno slyšení;

b) stanoví, že rozhodnutí bude oznámeno fyzickým nebo právnickým osobám a zveřejněno v souladu s požadavky článku 123 a čl. 132 odst. 2;

c) stanoví, že fyzické nebo právnické osoby, jimž je rozhodnutí určeno, a všichni ostatní účastníci řízení budou informováni o opravných prostředcích, které jsou jim dostupné na základě tohoto nařízení;

d) zajistí, aby rozhodnutí obsahovalo odůvodnění.

2. Správní rada stanoví postupy vymezující podmínky, za nichž jsou rozhodnutí oznamována dotčeným osobám, včetně informací o dostupných odvolacích řízeních stanovených v tomto nařízení.

*Článek 117*

**Roční a víceleté programování**

1. V souladu s čl. 98 odst. 2 písm. c) přijme správní rada do 31. prosince každého roku programový dokument obsahující víceletý a roční program, a to na základě návrhu předloženého výkonným ředitelem šest týdnů před jeho přijetím, s přihlédnutím ke stanovisku Komise a v případě víceletého programování po konzultaci s Evropským parlamentem. Správní rada jej předá Evropskému parlamentu, Radě a Komisi. Za konečný se programový dokument považuje po konečném přijetí souhrnného rozpočtu a v případě potřeby se odpovídajícím způsobem upraví.

2. Roční pracovní program obsahuje podrobné cíle a předpokládané výsledky včetně ukazatelů výkonnosti a zohledňuje cíle Evropského plánu pro bezpečnost letectví. Obsahuje také popis činností, které mají být financovány, a vymezuje finanční a lidské zdroje přidělené na jednotlivé činnosti v souladu se zásadami sestavování a řízení rozpočtu podle činností, přičemž se uvede, které činnosti mají být financovány prostřednictvím rozpočtu týkajícího se regulačních opatření a které činnosti mají být financovány prostřednictvím poplatků a plateb přijatých agenturou. Roční pracovní program musí být v souladu s víceletým pracovním programem uvedeným v odstavci 4 tohoto článku. Jasně uvádí, které úkoly byly oproti předcházejícímu rozpočtovému roku přidány, změněny nebo zrušeny. Roční programování zahrnuje strategii agentury týkající se činností souvisejících s mezinárodní spoluprací podle článku 90 a opatření agentury vázaná na tuto strategii.

▼B

3. Je-li agentuře svěřen nový úkol, správní rada schválený roční pracovní program změní. Každá podstatná změna ročního pracovního programu se přijímá stejným postupem jako původní roční pracovní program. Správní rada může přenést pravomoc k provádění nepodstatných změn ročního pracovního programu na výkonného ředitele.

4. Víceletý pracovní program udává celkové strategické programování včetně cílů, předpokládaných výsledků a ukazatelů výkonnosti. Stanoví rovněž plánování zdrojů včetně víceletého rozpočtu a zaměstnanců.

Plánování zdrojů se jednou ročně aktualizuje. Strategické programování se aktualizuje v případě potřeby, a zejména za účelem zohlednění výsledku hodnocení uvedeného v článku 124.

*Článek 118*

**Souhrnná výroční zpráva o činnosti**

1. Souhrnná výroční zpráva o činnosti popisuje, jak agentura uskutečňovala svůj roční pracovní program, plnila rozpočet a hospodařila s lidskými zdroji. Jasně uvádí, jaká pověření a jaké úkoly agentury byly oproti předchozímu roku přidány, změněny nebo zrušeny.

2. Ve zprávě se uvedou činnosti agentury a vyhodnotí se jejich výsledky, pokud jde o stanovené cíle, ukazatele výkonnosti a harmonogram, rizika související s těmito činnostmi, využití zdrojů, obecnou činnost agentury a účinnost a účelnost systémů vnitřní kontroly. Uvede se také, které činnosti byly financovány prostřednictvím rozpočtu týkajícího se regulačních opatření a které činnosti byly financovány prostřednictvím poplatků a plateb přijatých agenturou.

*Článek 119*

**Transparentnost a komunikace**

1. Na dokumenty v držení agentury se vztahuje nařízení (ES) č. 1049/2001. Tím nejsou dotčena pravidla upravující přístup k údajům a informacím stanovená v nařízení (EU) č. 376/2014 a v prováděcích aktech přijatých na základě čl. 72 odst. 5 a čl. 74 odst. 8 tohoto nařízení.

2. Agentura může z vlastního podnětu provádět komunikační činnost v oblasti své působnosti. Zejména zajišťuje, aby kromě zveřejňování uvedeného v čl. 115 odst. 3 veřejnost a všechny zúčastněné strany rychle obdržely objektivní, spolehlivé a snadno srozumitelné informace o práci agentury. Agentura zajistí, aby přidělování jejích zdrojů na komunikační činnost nepoškozovalo účinné plnění úkolů podle článku 75.

▼B

3. Agentura v případě potřeby přeloží propagační materiály týkající se bezpečnosti do úředních jazyků Unie.

4. Příslušné vnitrostátní orgány jsou agentuře nápomocny účinnou komunikací relevantních informací týkajících se bezpečnosti ve svých příslušných jurisdikcích.

5. Každá fyzická nebo právnická osoba je oprávněna písemně se obrátit na agenturu v kterémkoli z úředních jazyků Unie a obdržet odpověď ve stejném jazyce.

6. Překladatelské služby potřebné pro fungování agentury zajišťuje Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie.

*ODDÍL IV*

***Finanční požadavky***

*Článek 120*

**Rozpočet**

1. Aniž jsou dotčeny jiné příjmy, příjmy agentury tvoří:

a) příspěvek Unie;

b) příspěvky kterékoli evropské třetí země, s níž Unie uzavřela mezinárodní dohodu podle článku 129;

c) poplatky uhrazené žadateli o osvědčení vydávaná agenturou nebo držiteli těchto osvědčení a osobami, které u agentury zaregistrovaly prohlášení;

d) platby za publikace, výcvik a jakékoli další poskytované služby a za vyřízení odvolání agenturou;

e) dobrovolné finanční příspěvky členských států, třetích zemí nebo jiných subjektů, pokud takový příspěvek neohrožuje nezávislost a nestrannost agentury;

f) granty.

2. Výdaje agentury zahrnují výdaje na zaměstnance, administrativu, infrastrukturu a provoz. U provozních výdajů mohou být rozpočtové závazky na opatření, jež trvají déle než jeden rozpočtový rok, podle potřeby rozloženy do několika let v ročních splátkách.

3. Příjmy a výdaje musí být vyrovnané.

4. Rozpočet týkající se regulačních opatření, stanovené a vybrané poplatky za vydání osvědčení a platby uložené agenturou jsou v účetnictví agentury vedeny odděleně.

5. Agentura upraví v průběhu rozpočtového roku své personální plánování a řízení činností financovaných ze zdrojů tvořených poplatky a platbami tak, aby mohla rychle reagovat na pracovní zatížení a kolísání těchto příjmů.

▼B

6. Výkonný ředitel každoročně sestaví návrh výkazu odhadu příjmů a výdajů agentury pro následující rozpočtový rok včetně návrhu plánu pracovních míst a zašle jej správní radě společně s materiály vysvětlujícími rozpočtovou situaci. V souvislosti s pracovními místy financovanými z poplatků a plateb se tento návrh plánu pracovních míst zakládá na omezeném souboru ukazatelů schválených Komisí za účelem měření pracovního zatížení a efektivity agentury a stanoví zdroje potřebné pro účinné a včasné plnění požadavků na vydávání osvědčení a na další činnosti agentury včetně těch, které vyplývají z přenesení pravomocí v souladu s články 64 a 65.

Na základě tohoto návrhu správní rada přijme předběžný návrh odhadu příjmů a výdajů agentury pro následující rozpočtový rok. Tento předběžný návrh příjmů a výdajů agentury se do 31. ledna každého roku zašle Komisi.

7. Správní rada předá konečný návrh odhadu příjmů a výdajů agentury obsahující návrh plánu pracovních míst spolu s předběžným pracovním programem nejpozději do 31. března Komisi a evropským třetím zemím, s nimiž Unie uzavřela mezinárodní dohodu podle článku 129.

8. Komise předá výkaz odhadů Evropskému parlamentu a Radě spolu s návrhem souhrnného rozpočtu Evropské unie.

9. Komise na základě odhadu příjmů a výdajů zanese do návrhu souhrnného rozpočtu Evropské unie odhady, které považuje za nezbytné pro plán pracovních míst, a výši příspěvku ze souhrnného rozpočtu a předloží je Evropskému parlamentu a Radě v souladu s články 313 a 314 Smlouvy o fungování EU.

10. Evropský parlament a Rada schvalují položky příspěvku pro agenturu a přijímají plán pracovních míst agentury, přičemž zohledňují ukazatele týkající se pracovního zatížení a efektivity agentury uvedené v odstavci 6.

11. Rozpočet přijímá správní rada. Rozpočet se stává konečným po konečném přijetí souhrnného rozpočtu Unie. V případě potřeby se odpovídajícím způsobem upraví.

12. Správní rada co nejdříve oznámí Evropskému parlamentu a Radě svůj záměr uskutečnit jakýkoli projekt, který by mohl mít významné finanční dopady na financování rozpočtu, zejména jakýkoli projekt související s nemovitostmi, například pronájem či koupi budov, a informuje o nich Komisi. V případě projektů výstavby, u nichž je pravděpodobné, že budou mít významný dopad na rozpočet agentury, se použije nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1271/2013 ([1]).

([1]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1271/2013 ze dne 30. září 2013 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty uvedené v článku 208 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 328, 7.12.2013, s. 42).

▼B

Pokud Evropský parlament nebo Rada sdělí svůj úmysl zaujmout stanovisko, předá své stanovisko správní radě do šesti týdnů ode dne oznámení projektu.

*Článek 121*

**Plnění a kontrola rozpočtu**

1. Rozpočet agentury plní výkonný ředitel.

2. Do 1. března následujícího po každém rozpočtovém roce předá účetní agentury účetnímu Komise a Účetnímu dvoru předběžnou účetní závěrku. Účetní agentury do 1. března následujícího po každém rozpočtovém roce předá účetnímu Komise rovněž zprávu o rozpočtovém a finančním řízení za daný rozpočtový rok. Účetní Komise provede konsolidaci předběžné účetní závěrky orgánů a decentralizovaných subjektů v souladu s článkem 147 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ([1]).

3. Do 31. března následujícího po každém rozpočtovém roce předá výkonný ředitel Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a Účetnímu dvoru zprávu o rozpočtovém a finančním řízení za daný rozpočtový rok.

4. Po obdržení připomínek Účetního dvora k předběžné účetní závěrce agentury sestaví účetní na základě článku 148 nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 na vlastní odpovědnost konečnou účetní závěrku agentury a výkonný ředitel ji předloží správní radě k vyjádření.

5. Správní rada vydá stanovisko ke konečné účetní závěrce agentury.

6. Do 1. července následujícího po každém rozpočtovém roce předá agentura konečnou účetní závěrku spolu se stanoviskem správní rady Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a Účetnímu dvoru.

7. Konečná účetní závěrka se do 15. listopadu následujícího po každém rozpočtovém roce zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie*.

8. Výkonný ředitel odpoví Účetnímu dvoru na jeho připomínky do 30. září následujícího po každém rozpočtovém roce. Zároveň zašle tuto odpověď správní radě a Komisi.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie a kterým se zrušuje nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Úř. věst. L 298, 26.10.2012, s. 1).

▼B

9. Výkonný ředitel předloží Evropskému parlamentu na jeho žádost veškeré informace nezbytné pro řádný průběh udělení absolutoria za daný rozpočtový rok, jak je stanoveno v čl. 165 odst. 3 nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012.

10. Na doporučení Rady jednající kvalifikovanou většinou rozhodne Evropský parlament před 15. květnem roku n+2 o udělení absolutoria výkonnému řediteli za plnění rozpočtu za rozpočtový rok n.

*Článek 122*

**Boj proti podvodům**

1. V zájmu boje proti podvodům, úplatkářství a jinému protiprávnímu jednání se na agenturu bez omezení vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ([1]).

2. Agentura do šesti měsíců ode dne 11. září 2018 přistoupí k interinstitucionální dohodě ze dne 25. května 1999 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Komisí Evropských společenství o vnitřním vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) ([2]) a s použitím vzoru uvedeného v příloze k uvedené dohodě přijme vhodné předpisy použitelné na její zaměstnance.

3. Účetní dvůr má pravomoc provádět audit na základě dokumentů a inspekcí na místě u všech příjemců grantů, dodavatelů a subdodavatelů, kteří od agentury obdrželi finanční prostředky Unie.

4. Úřad OLAF může provádět vyšetřování včetně kontrol a inspekcí na místě v souladu s ustanoveními a postupy stanovenými v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013 a v nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ([3]) s cílem stanovit, zda v souvislosti s grantem nebo zakázkou financovanou agenturou nedošlo k podvodu, úplatkářství nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu finanční zájmy Unie.

5. Aniž jsou dotčeny odstavce 1 až 4, musí dohody o spolupráci se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi, smlouvy, grantové dohody a rozhodnutí o grantu přijaté agenturou obsahovat ustanovení, která výslovně zmocňují Účetní dvůr a úřad OLAF k provádění těchto auditů a vyšetřování v souladu s jejich příslušnými pravomocemi.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

([2]) Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 15.

([3]) Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

▼B

*Článek 123*

**Bezpečnostní pravidla týkající se ochrany utajovaných informací a citlivých neutajovaných informací**

Agentura přijme vlastní bezpečnostní pravidla rovnocenná bezpečnostním pravidlům Komise na ochranu utajovaných informací Evropské unie a citlivých neutajovaných informací, jak je stanoveno v rozhodnutích Komise (EU, Euratom) 2015/443 ([1]) a (EU, Euratom) 2015/444 ([2]). Bezpečnostní pravidla agentury zahrnují mimo jiné ustanovení o výměně, zpracovávání a uchovávání těchto informací.

*Článek 124*

**Hodnocení**

1. Do 12. září 2023 a poté vždy po pěti letech provede Komise hodnocení v souladu s pokyny Komise s cílem posoudit výkonnost agentury s ohledem na její cíle, mandát a úkoly. Předmětem hodnocení je posouzení dopadu tohoto nařízení, agentury a jejích pracovních postupů při zajišťování vysoké úrovně bezpečnosti civilního letectví. Hodnocení se zaměří rovněž na případnou potřebu upravit mandát agentury a na finanční důsledky každé takové změny. V hodnocení se zohlední názory správní rady a zúčastněných stran na unijní i na vnitrostátní úrovni.

2. Pokud Komise usoudí, že další fungování agentury již není s ohledem na její stanovené cíle, mandát a úkoly odůvodněné, může navrhnout, aby toto nařízení bylo odpovídajícím způsobem změněno nebo zrušeno.

3. Komise předá závěry hodnocení spolu se svými závěry Evropskému parlamentu, Radě a správní radě. Popřípadě je připojen akční plán s harmonogramem. Závěry hodnocení a doporučení se zveřejňují.

*Článek 125*

**Finanční pravidla**

Správní rada přijme po konzultaci s Komisí finanční pravidla použitelná na agenturu. Tato finanční pravidla se mohou odchýlit od nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 1271/2013, pouze pokud je takové odchýlení specificky vyžadováno pro provoz agentury a Komise k němu předem udělí souhlas.

([1]) Rozhodnutí Komise (EU, Euratom) 2015/443 ze dne 13. března 2015 o bezpečnosti v Komisi (Úř. věst. L 72, 17.3.2015, s. 41).

([2]) Rozhodnutí Komise (EU, Euratom) 2015/444 ze dne 13. března 2015 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU (Úř. věst. L 72, 17.3.2015, s. 53).

▼B

*Článek 126*

**Poplatky a platby**

1. Poplatky a platby jsou ukládány za:

a) vydání a obnovení osvědčení a za registraci prohlášení agenturou na základě tohoto nařízení, jakož i za dozor nad činnostmi, jichž se uvedená osvědčení a prohlášení týkají;

b) publikace, výcvik a za další služby poskytované agenturou, a to způsobem, který odráží skutečné náklady každé jednotlivé poskytované služby;

c) vyřízení odvolání.

Všechny poplatky a platby jsou vyjádřeny a hrazeny v eurech.

2. Výše poplatků a plateb se nastaví na úroveň, která zajistí, aby odpovídající příjmy postačovaly ke krytí celkových nákladů na činnosti spojené s poskytovanými službami a aby nedocházelo k hromadění výrazného přebytku. Uvedené náklady zohledňují veškeré výdaje agentury na zaměstnance podílející se na činnostech uvedených v odstavci 1, zejména poměrný příspěvek zaměstnavatele do systému důchodového pojištění. Poplatky a platby jsou příjmy účelově vázanými na agenturu za činnosti spojené se službami, za něž se poplatky a platby hradí.

3. Rozpočtové přebytky vytvořené prostřednictvím poplatků a plateb se použijí na financování budoucích činností souvisejících s poplatky a platbami nebo na kompenzaci ztrát. V případě opakujících se výrazných kladných nebo záporných rozpočtových výsledků se úroveň poplatků a plateb zreviduje.

4. Po konzultaci agentury podle čl. 98 odst. 2 písm. i) přijme Komise prováděcí akty, kterými stanoví podrobná pravidla týkající se poplatků a plateb uložených agenturou, a upřesní zejména úkony, za něž se na základě čl. 120 odst. 1 písm. c) a d) hradí poplatky nebo platby, a výši poplatků a plateb a způsob jejich úhrady. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 127 odst. 3.

KAPITOLA VI

**ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

*Článek 127*

**Postup projednávání ve výboru**

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

▼B

4. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 8 nařízení (EU) č. 182/2011 ve spojení s článkem 4 uvedeného nařízení.

*Článek 128*

**Výkon přenesené pravomoci**

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je Komisi svěřena za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článcích 19, 28, 32, 39, 47, 54, 58 a 61, čl. 62 odst. 13, čl. 68 odst. 3, čl. 84 odst. 4 a článcích 105 a 106 je Komisi svěřena na dobu 5 let od 11. září 2018. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článcích 19, 28, 32, 39, 47, 54, 58 a 61, čl. 62 odst. 13, čl. 68 odst. 3, čl. 84 odst. 4 a článcích 105 a 106 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci uvedený v článcích 19, 28, 32, 39, 47, 54, 58 a 61, čl. 62 odst. 13, čl. 68 odst. 3, čl. 84 odst. 4, a článcích 105 a 106 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

*Článek 129*

**Účast evropských třetích zemí**

Agentura je otevřená účasti evropských třetích zemí, které jsou smluvními stranami Chicagské úmluvy a uzavřely s Unií mezinárodní dohody, na jejichž základě přijaly a uplatňují právní předpisy Unie v oblasti působnosti tohoto nařízení.

▼B

Uvedené mezinárodní dohody mohou zahrnovat ustanovení, která stanoví zejména povahu a rozsah účasti dotčené evropské třetí země na práci agentury, včetně ustanovení o finančních příspěvcích a zaměstnancích. Agentura může v souladu s čl. 90 odst. 2 v zájmu zajištění účinnosti uvedených ustanovení uzavřít pracovní dohody s příslušným orgánem dotčené evropské třetí země.

*Článek 130*

**Dohoda o sídle a provozní podmínky**

1. V dohodě o sídle mezi agenturou a členským státem, v němž se sídlo nachází, se stanoví nezbytná ujednání týkající se umístění agentury v hostitelském členském státě a zařízení, která uvedený členský stát poskytne, spolu se zvláštními pravidly, která se v hostitelském členském státě použijí na výkonného ředitele, členy správní rady a zaměstnance agentury a jejich rodinné příslušníky.

2. Hostitelský členský stát zajistí agentuře nezbytné podmínky k jejímu řádnému fungování, včetně vícejazyčné a odpovídající školní výuky a vhodného dopravního spojení.

*Článek 131*

**Sankce**

Členské státy stanoví sankce za porušení tohoto nařízení a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě a přijmou veškerá nezbytná opatření k zajištění jejich uplatňování. Takto stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

*Článek 132*

**Zpracovávání osobních údajů**

1. S ohledem na zpracování osobních údajů v rámci tohoto nařízení plní členské státy své úkoly vyplývající z tohoto nařízení v souladu s vnitrostátními právními a správními předpisy v souladu s nařízením (EU) 2016/679.

2. S ohledem na zpracování osobních údajů v rámci tohoto nařízení plní Komise a agentura své úkoly vyplývající z tohoto nařízení v souladu s nařízením (ES) č. 45/2001.

*Článek 133*

**Změna nařízení (ES) č. 2111/2005**

V článku 15 nařízení (ES) č. 2111/2005 se odstavce 1 až 3 nahrazují tímto:

„1. Komisi je nápomocen výbor („Výbor EU pro leteckou bezpečnost“). Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

▼B

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.“

*Článek 134*

**Změny nařízení (ES) č. 1008/2008**

Nařízení (ES) č. 1008/2008 se mění takto:

1) V článku 4 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) je držitelem platného AOC vydaného v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 (*) buď vnitrostátním orgánem členského státu, společně několika vnitrostátními orgány členských států v souladu s čl. 62 odst. 5 uvedeného nařízení, nebo Agenturou Evropské unie pro bezpečnost letectví.

_____

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91 (Úř. věst. L 212, 22.8.2018, s. 1).“

2) Článek 6 se nahrazuje tímto:

*„Článek 6*

**Osvědčení provozovatele letecké dopravy**

1. Vydání a platnost provozní licence závisí na vlastnictví platného AOC, které stanoví činnosti, na něž se vztahuje dotyčná provozní licence.

2. Jakákoli změna AOC leteckého dopravce Společenství se podle potřeby zohlední v jeho provozní licenci.

Orgán příslušný pro AOC co nejdříve informuje příslušný orgán vydávající licenci o případných příslušných navrhovaných změnách AOC.

3. Orgán příslušný pro AOC a příslušný orgán vydávající licenci se dohodnou na opatřeních pro aktivní výměnu informací důležitých pro hodnocení a udržení AOC a provozní licence.

▼B

Tato výměna může mimo jiné zahrnovat informace týkající se finančních, vlastnických nebo organizačních opatření leteckého dopravce Společenství, které mohou mít dopad na bezpečnost nebo solventnost jeho provozu nebo které mohou orgánu příslušnému pro AOC pomoci ve výkonu jeho dozorčích činností souvisejících s bezpečností. Jsou-li informace poskytnuty za podmínky důvěrnosti, přijmou se opatření, která zajistí, aby tyto informace byly řádně ochráněny.

3a. Je-li pravděpodobné, že bude nutné přijmout opatření v oblasti prosazování práva, orgán příslušný pro AOC a příslušný orgán vydávající licenci se co nejdříve před přijetím těchto opatření vzájemně konzultují, a dříve než jsou přijata, spolupracují při hledání řešení. Jsou-li přijata opatření, orgán příslušný pro AOC a příslušný orgán vydávající licenci si vzájemně co nejdříve oznámí, že opatření byla přijata.“

3) V článku 12 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Letadla používaná leteckým dopravcem Společenství musí být zapsána podle volby členského státu, jehož příslušný orgán vydává provozní licenci, buď v jeho vlastním vnitrostátním leteckém rejstříku, nebo ve vnitrostátním leteckém rejstříku jiného členského státu. Při použití na základě smlouvy o pronájmu bez posádky nebo smlouvy o pronájmu s posádkou v souladu s článkem 13 však může být takové letadlo registrováno ve vnitrostátním rejstříku buď některého členského státu, nebo třetí země.“

*Článek 135*

**Změny nařízení (EU) č. 996/2010**

Článek 5 nařízení (EU) č. 996/2010 se nahrazuje tímto:

*„Článek 5*

**Povinnost šetření**

1. Každá nehoda či vážný incident, jehož účastníkem se stalo letadlo, na něž se vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 (*), je předmětem šetření v členském státě, na jehož území k nehodě nebo k vážnému incidentu došlo.

2. Pokud se jakékoli letadlo, na něž se vztahuje nařízení (EU) 2018/1139 a které je zapsáno do rejstříku v některém členském státě, stane účastníkem nehody nebo vážného incidentu, u nichž nelze s konečnou platností stanovit, že k nim došlo na území některého státu, provádí šetření orgán pro šetření členského státu registrace.

3. Rozsah šetření podle odstavců 1, 2 a 4 a postup, který je třeba dodržet při jejich provádění, určí orgán pro šetření, přičemž zohlední dopady nehody nebo vážného incidentu a ponaučení, které lze z takových šetření vyvodit pro účely zlepšení provozní bezpečnosti letectví.

▼B

4. Orgány pro šetření mohou rozhodnout o šetření incidentů jiných, než jsou incidenty uvedené v odstavcích 1 a 2, jakož i o šetření nehod či vážných incidentů u jiných typů letadel v souladu s vnitrostátními právními předpisy členských států, pokud z nich chtějí vyvodit bezpečnostní ponaučení.

5. Odchylně od odstavců 1 a 2 se mohou odpovědné orgány pro šetření s přihlédnutím k ponaučení, které lze z tohoto šetření vyvodit pro zlepšení provozní bezpečnosti letectví, rozhodnout šetření nezahájit, jestliže se účastníkem nehody či vážného incidentu stalo bezpilotní letadlo, pro které se nevyžaduje osvědčení nebo prohlášení na základě čl. 56 odst. 1 a 5 nařízení (EU) 2018/1139, nebo jestliže se účastníkem stalo letadlo s posádkou na palubě s maximální vzletovou hmotností 2 250 kg nebo nižší, přičemž nedošlo ke smrtelnému nebo vážnému zranění žádné osoby.

6. Šetření podle odstavců 1, 2 a 4 se v žádném případě nezabývají určováním viny či odpovědnosti. Jsou vedena nezávisle a odděleně od jakýchkoli soudních či správních řízení vedených v souvislosti s určením viny či odpovědnosti a tato řízení jimi nejsou dotčena.

_____

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91 (Úř. věst. L 212, 22.8.2018, s. 1).“

*Článek 136*

**Změny nařízení (EU) č. 376/2014**

V článku 3 nařízení (EU) č. 376/2014 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Toto nařízení se vztahuje na události a jiné informace související s bezpečností civilních letadel, na které se vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 (*).

Toto nařízení se nicméně nevztahuje na události a jiné informace související s bezpečností týkající se bezpilotních letadel, pro která se nevyžaduje osvědčení nebo prohlášení podle čl. 56 odst. 1 a 5 nařízení (EU) 2018/1139, ledaže daná událost nebo jiné informace související s bezpečností týkající se takového bezpilotního letadla měly za následek smrtelné nebo vážné zranění některé osoby nebo se účastníkem stalo jiné než bezpilotní letadlo.

▼B

Členské státy mohou rozhodnout o tom, že se toto nařízení bude rovněž vztahovat na události a jiné informace související s bezpečností letadel, na která se nařízení (EU) 2018/1139 nevztahuje.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91 (Úř. věst. L 212, 22.8.2018, s. 1).“

*Článek 137*

**Změny směrnice 2014/30/EU**

V čl. 2 odst. 2 směrnice 2014/30/EU se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) následující letecké vybavení, pokud toto vybavení spadá do oblasti působnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 (*) a je určeno výlučně pro použití ve vzduchu:

i) letadla, s kromě bezpilotních letadel, jakož i příslušné motory, vrtule, letadlové části a nezastavěné vybavení;

ii) bezpilotní letadla, jakož i příslušné motory, vrtule, letadlové části a nezastavěné vybavení, jejichž návrh byl certifikován v souladu s čl. 56 odst. 1 uvedeného nařízení a jež jsou určeny k provozu pouze na frekvencích přidělených na základě Radiokomunikačního řádu Mezinárodní telekomunikační unie pro chráněné letecké použití.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91 (Úř. věst. L 212, 22.8.2018, s. 1).“

▼B

*Článek 138*

**Změny směrnice 2014/53/EU**

V příloze I směrnice 2014/53/EU se bod 3 nahrazuje tímto:

„3. Následující letecké vybavení, pokud toto vybavení spadá do oblasti působnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 (*) a je určeno výlučně pro použití ve vzduchu:

a) letadla, kromě bezpilotních letadel, jakož i příslušné motory, vrtule, letadlové části a nezastavěné vybavení;

b) bezpilotní letadla, jakož i příslušné motory, vrtule, letadlové části a nezastavěné vybavení, jejichž návrh byl certifikován v souladu s čl. 56 odst. 1 uvedeného nařízení a jež jsou určeny k provozu pouze na frekvencích přidělených na základě Radiokomunikačního řádu Mezinárodní telekomunikační unie pro chráněné letecké použití.

_____

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91 (Úř. věst. L 212, 22.8.2018, s. 1).“

*Článek 139*

**Zrušení**

1. Nařízení (ES) č. 216/2008 se zrušuje s účinkem ke dni 11. září 2018.

2. Nařízení (ES) č. 552/2004 se zrušuje s účinkem ke dni 11. září 2018. Články 4, 5, 6, 6a a 7 uvedeného nařízení a jeho přílohy III a IV se však použijí až do dne použitelnosti aktů v přenesené pravomoci uvedených v článku 47 tohoto nařízení v rozsahu, v jakém se dotyčné akty týkají předmětu příslušných ustanovení nařízení (ES) č. 552/2004, avšak nejpozději do dne 12. září 2023.

3. Nařízení (EHS) č. 3922/91 se zrušuje ode dne použitelnosti podrobných pravidel přijatých podle čl. 32 odst. 1 písm. a), týkajících se omezení doby letové služby a doby služby a požadavků na dobu odpočinku, pokud jde o aerotaxi, lékařskou záchrannou službu a obchodní leteckou dopravu provozovanou jednopilotními letadly.

▼B

4. Odkazy na zrušená nařízení uvedená v odstavcích 1, 2 a 3 se považují za odkazy na toto nařízení v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze X.

*Článek 140*

**Přechodná ustanovení**

1. Osvědčení a zvláštní specifikace letové způsobilosti vydané nebo uznané a prohlášení předložená nebo uznaná v souladu s nařízením (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcími předpisy zůstávají nadále platné a jsou považovány za vydané, předložené a uznané na základě odpovídajících ustanovení tohoto nařízení, a to i pro účely použití článku 67.

2. Do dne 12. září 2023 se prováděcí pravidla přijatá na základě nařízení (ES) č. 216/2008 a (ES) č. 552/2004 upraví v souladu s ustanoveními tohoto nařízení. Než budou tyto úpravy přijaty, rozumí se veškerými odkazy v uvedených prováděcích pravidlech následující:

a) „obchodní provoz“ se považuje za odkaz na čl. 3 písm. i) nařízení (ES) č. 216/2008;

b) „složitá motorová letadla“ se považují za odkaz na čl. 3 písm. j) nařízení (ES) č. 216/2008;

c) „zařízení“ se považují za odkaz na čl. 3 bod 29 tohoto nařízení;

d) „průkaz způsobilosti pilota pro rekreační létání“ se považuje za odkaz na průkaz způsobilosti uvedený v čl. 7 odst. 7 nařízení (ES) č. 216/2008.

3. Agentura nejpozději do dvou let ode dne 11. září 2018 vydá v souladu s čl. 76 odst. 1 a čl. 76 odst. 3 stanoviska k návrhům změn nařízení Komise (EU) č. 748/2012 ([1]), (EU) č. 1321/2014 ([2]), (EU) č. 1178/2011 ([3]) a (EU) č. 965/2012 ([4]) a příslušných certifikačních specifikací za účelem přizpůsobení těchto nařízení a specifikací, pokud jde o letadla určená v prvé řadě pro sportovní a rekreační užití, ustanovením tohoto nařízení.

([1]) Nařízení Komise (EU) č. 748/2012 ze dne 3. srpna 2012, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro certifikaci letové způsobilosti letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí a zařízení a certifikaci ochrany životního prostředí, jakož i pro certifikaci projekčních a výrobních organizací (Úř. věst. L 224, 21.8.2012, s. 1).

([2]) Nařízení Komise (EU) č. 1321/2014 ze dne 26. listopadu 2014 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů (Úř. věst. L 362, 17.12.2014, s. 1).

([3]) Nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 ze dne 3. listopadu 2011, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se posádek v civilním letectví podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Úř. věst. L 311, 25.11.2011, s. 1).

([4]) Nařízení Komise (EU) č. 965/2012 ze dne 5. října 2012, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Úř. věst. L 296, 25.10.2012, s. 1).

▼B

4. Agentura do 12. září 2021 může vydat poradenský materiál pro dobrovolné použití členskými státy na podporu přijímání přiměřených vnitrostátních předpisů o projektování, výrobě, provozu a údržbě letadel uvedených v příloze I.

5. Odchylně od článků 55 a 56 zůstávají příslušná ustanovení nařízení (ES) č. 216/2008 nadále platná do doby, než vstoupí v platnost akty v přenesené pravomoci podle článku 58 a prováděcí akty podle článku 57 tohoto nařízení.

6. Členské státy zruší nebo upraví stávající dvoustranné dohody, které uzavřely se třetími zeměmi, týkající se oblastí spadajících do působnosti tohoto nařízení, co nejdříve po vstupu tohoto nařízení v platnost, v každém případě však přede dnem 12. září 2021.

*Článek 141*

**Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

▼B

*PŘÍLOHA I*

**Letadla podle čl. 2 odst. 3 písm. d)**

1. Toto nařízení se nevztahuje na následující kategorie letadel s posádkou na palubě:

a) historická letadla splňující tato kritéria:

i) letadla, jejichž:

— původní návrh byl vytvořen před 1. lednem 1955 a

— výroba byla zastavena před 1. lednem 1975,

nebo

ii) letadla mající zřejmý historický význam týkající se:

— účasti na pozoruhodné historické události,

— významného kroku ve vývoji letectví nebo

— významné úlohy, kterou plnila v ozbrojených silách členského státu;

nebo

b) letadla konkrétně určená nebo upravená pro výzkumné, experimentální nebo vědecké účely a s pravděpodobnou výrobou ve velmi omezených počtech;

c) letadla, včetně letadel dodávaných jako sestavy, u nichž alespoň 51 % kroků v rámci výroby a montáže vykonává amatér nebo nezisková organizace amatérů pro jejich vlastní účely a bez obchodního cíle;

d) letadla, která byla ve službách vojenských sil, pokud se nejedná o typ letadla, jehož konstrukční normu přijala agentura;

e) letouny, jejichž měřitelná kritická rychlost nebo nejmenší rychlost ustáleného letu při přistávací konfiguraci nepřekračuje 35 uzlů kalibrované rychlosti (CAS), vrtulníky, padáky s pohonem, kluzáky a motorové kluzáky, které jsou maximálně dvoumístné a mají maximální vzletovou hmotnost (MTOM), jak je zaznamenána členskými státy, která nepřesahuje:

| | Letoun/vrtulník/padák s pohonem/motorové kluzáky | Kluzáky | Obojživelný letoun nebo vodní letou/vrtulník | Celkový záchranný padák upevněný na drak letadla |
|---|---|---|---|---|
| Jednomístné letadlo | Maximální vzletová hmotnost 300 kg | Maximální vzletová hmotnost 250 kg | Dodatečná maximální vzletová hmotnost 30 kg | Dodatečná maximální vzletová hmotnost 15 kg |
| Dvoumístné letadlo | Maximální vzletová hmotnost 450 kg | Maximální vzletová hmotnost 400 kg | Dodatečná maximální vzletová hmotnost 45 kg | Dodatečná maximální vzletová hmotnost 25 kg |
| Je-li obojživelný letoun nebo vodní letoun/vrtulník provozován zároveň jako vodní letoun/vrtulník i jako pozemní letoun/vrtulník, musí dodržet příslušné hranice MTOM. | | | | |

f) jednomístné a dvoumístné vírníky (gyroplány) s MTOM nepřekračující 600 kg;

▼B

g) repliky letadel splňující kritéria v písmenech a) nebo d), u nichž je konstrukce podobná jako u původního letounu;

h) balony a vzducholodě s jednočlennou nebo dvojčlennou posádkou a maximálním konstrukčním objemem nepřesahujícím 1 200 $m^3$ v případě horkého vzduchu a 400 $m^3$ v případě jiného nosného plynu;

i) jakákoli jiná letadla s posádkou na palubě s maximální prázdnou hmotností, včetně paliva, nejvýše 70 kg.

2. Toto nařízení se dále nevztahuje na:

a) upoutaná letadla bez pohonného systému s maximální délkou lanka 50 m a:

i) MTOM letadla, včetně jeho zatížení, nižší než 25 kg nebo,

ii) v případě letadla lehčího než vzduch, s maximálním konstrukčním objemem letadla menším než 40 $m^3$;

b) upoutaná letadla s MTOM nejvýše 1 kg.

▼B

*PŘÍLOHA II*

**Hlavní požadavky letové způsobilosti**

1. INTEGRITA VÝROBKU

Integrita výrobku včetně ochrany před hrozbami pro informační bezpečnost musí být zajištěna pro všechny předpokládané letové podmínky po dobu provozní životnosti letadla. Vyhovění všem požadavkům musí být prokázáno vyhodnocením nebo analýzou a v případě potřeby podloženo zkouškami.

1.1. Konstrukce a materiály

1.1.1. Integrita konstrukce musí být zajištěna v rámci celé provozní obálky letadla a dostatečně mimo ni, včetně pohonného systému, a musí být zachována po dobu provozní životnosti letadla.

1.1.2. Všechny letadlové části, jejichž porucha by mohla snížit integritu konstrukce, musí vyhovovat následujícím podmínkám, aniž by došlo k nežádoucí deformaci nebo poruše. To zahrnuje všechny položky značné hmotnosti a jejich zádržné prostředky.

a) Musí být vzaty v úvahu všechny kombinace zatížení, které lze přiměřeně očekávat jak v rozmezích, tak v dostatečné míře i mimo rozmezí hmotností, polohy těžiště, provozní obálky a životnosti letadla. To zahrnuje zatížení způsobená poryvy, obraty, přetlakováním, pohyblivými plochami, řídicími a pohonnými systémy jak při letu, tak na zemi.

b) V úvahu musí být vzata zatížení a pravděpodobné poruchy způsobené nouzovými přistáními buď na zemi, nebo na vodě.

c) Podle druhu provozu musí být dynamické účinky vyrovnávány reakcí konstrukce na tato zatížení, s ohledem na velikost a konfiguraci letadla.

1.1.3. Letadlo nesmí vykazovat žádnou aeroelastickou nestabilitu a žádné nadměrné vibrace.

1.1.4. Výrobní postupy a materiály použité při stavbě letadla musí vykazovat známé a reprodukovatelné konstrukční vlastnosti. V úvahu musí být brány všechny změny v chování materiálů vztahující se k provoznímu prostředí.

1.1.5. Je-li to proveditelné, musí být zajištěno, aby účinky cyklického zatěžování, zhoršených podmínek prostředí, náhodných a samostatných zdrojů poškození nesnižovaly integritu konstrukce pod přijatelnou úroveň zbytkové pevnosti. Všechny nezbytné instrukce k zajištění zachování letové způsobilosti v tomto ohledu musí být vyhlášeny.

1.2. Pohon

1.2.1. Integrita pohonného systému (tj. motoru a případně vrtule) musí být prokázána v rámci provozní obálky pohonného systému a dostatečně mimo ni a musí být zachována po dobu provozní životnosti pohonného systému, s ohledem na úlohu pohonného systému v celkové bezpečnostní koncepci letadla.

1.2.2. Pohonný systém musí ve svých stanovených mezích a s uvážením vlivů a podmínek prostředí poskytovat tah nebo výkon, který je od něj požadován.

▼B

1.2.3. Výrobní postupy a materiály použité při stavbě pohonných systémů musí vykazovat známé a reprodukovatelné konstrukční vlastnosti. V úvahu musí být brány všechny změny v chování materiálů vztahující se k provoznímu prostředí.

1.2.4. Účinky cyklického zatěžování, zhoršených podmínek prostředí a provozního opotřebení a pravděpodobných následných poruch letadlových částí nesmí snížit integritu pohonného systému pod přijatelnou úroveň. Všechny nezbytné instrukce k zajištění zachování letové způsobilosti v tomto ohledu musí být vyhlášeny.

1.2.5. Všechny nezbytné instrukce, informace a požadavky týkající se bezpečného a správného propojení mezi pohonným systémem a letadlem musí být vyhlášeny.

1.3. Systémy a vybavení (kromě nezastavěného vybavení):

1.3.1. Letadlo nesmí vykazovat žádné konstrukční rysy nebo jednotlivosti, které se v praxi ukázaly jako nebezpečné.

1.3.2. Letadlo včetně systémů a vybavení požadovaného pro posouzení typového návrhu nebo na základě provozních pravidel musí fungovat tak, jak je určeno pro jakékoli předvídatelné provozní podmínky v rámci provozní obálky letadla a dostatečně mimo ni, s náležitým ohledem na provozní prostředí systémů nebo vybavení. Ostatní systémy nebo vybavení nevyžadované pro typové osvědčování nebo nevyžadované na základě provozních pravidel, ať již fungující správně, nebo nesprávně, nesmějí snižovat bezpečnost a nesmějí nepříznivě ovlivňovat správnou funkci jakéhokoli jiného systému nebo vybavení. Systémy a vybavení musí být řiditelné, aniž by vyžadovaly mimořádnou zručnost nebo sílu.

1.3.3. Letadlové systémy a vybavení, uvažovány samostatně a ve vztahu jednoho k druhému, musí být konstruovány tak, aby žádná jednotlivá porucha, která nebyla prokázána jako krajně nepravděpodobná, neměla za následek žádný katastrofický poruchový stav a aby pravděpodobnost jednoho poruchového stavu byla v obráceném poměru k závažnosti jeho vlivu na letadlo a osoby na palubě. Co se týče výše uvedeného kritéria jednotlivé poruchy, je přijatelné předpokládat přiměřenou toleranci s ohledem na velikost a konfiguraci letadla, což může vést k tomu, že některé letadlové části a některé systémy vrtulníků a malých letounů by nemusely tomuto kritériu vyhovovat.

1.3.4. Posádce nebo případně personálu údržby musí být jasným, úplným a jednoznačným způsobem poskytnuty informace nutné pro bezpečné provedení letu a informace týkající se nebezpečných stavů. Systémy, vybavení a ovládací prvky řízení včetně indikace a signalizace musí být konstruovány a uspořádány tak, aby minimalizovaly chyby, které by mohly přispět ke vzniku nebezpečí.

1.3.5. Je třeba učinit konstrukční opatření k minimalizování ohrožení letadla a osob na palubě nebezpečím, které lze s přiměřenou pravděpodobností očekávat, včetně nebezpečí pro informační bezpečnost, jak z vnitřku, tak z vnějšku letadla, včetně ochrany před možností závažné poruchy nebo zničení jakéhokoli nezastavěného vybavení.

1.4. Nezastavěné vybavení

1.4.1. Nezastavěné vybavení musí plnit svou bezpečnostní funkci nebo funkci týkající se bezpečnosti tak, jak je určeno pro jakékoli předvídatelné provozní podmínky, ledaže lze tuto funkci plnit také jinými prostředky.

▼B

1.4.2. Nezastavěné vybavení musí být řiditelné, aniž by vyžadovalo mimořádnou zručnost nebo sílu.

1.4.3. Nezastavěné vybavení, ať již fungující správně, nebo nesprávně, nesmí snižovat bezpečnost a nesmí nepříznivě ovlivňovat správnou funkci jakéhokoli jiného vybavení, systému nebo zařízení.

1.5. Zachování letové způsobilosti

1.5.1. Musí být stanoveny a zpřístupněny všechny nezbytné dokumenty včetně instrukcí pro zachování letové způsobilosti zajišťující, že úroveň letové způsobilosti týkající se typu letadla a jakékoli související části bude zachována po celou dobu provozní životnosti letadla.

1.5.2. Musí být zajištěny prostředky umožňující kontrolu, seřízení, mazání, odstranění nebo výměnu letadlových částí a nezastavěného vybavení, tak jak je nezbytné pro zachování letové způsobilosti.

1.5.3. Instrukce pro zachování letové způsobilosti musí být podle objemu údajů ve formě jedné příručky nebo více příruček. Příručky musí v praktickém uspořádání obsahovat pokyny pro údržbu a opravy, informace pro ošetření letadla, postupy vyhledávání a odstraňování poruch a postupy prohlídek.

1.5.4. Instrukce pro zachování letové způsobilosti musí obsahovat omezení letové způsobilosti, která stanoví každou závaznou lhůtu pro výměnu, interval prohlídek a související postup prohlídek.

2. HLEDISKA LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI PROVOZU VÝROBKU

2.1. Musí být prokázáno, že v zájmu zajištění bezpečnosti osob na palubě nebo na zemi je během provozu výrobku zajištěno toto:

a) musí být stanoveny druhy provozu, pro které je letadlo schváleno, a dále musí být stanovena omezení a informace nezbytné pro bezpečný provoz, včetně omezení týkajících se životního prostředí a výkonnosti;

b) letadlo musí být bezpečně řiditelné a manévrovatelné za všech předpokládaných provozních podmínek, a to i po případné poruše jednoho nebo případně více pohonných systémů, s ohledem na velikost a konfiguraci letadla. Patřičně musí být uvážena síla pilota, prostředí palubního prostoru, pracovní zatížení pilota, ostatní lidské činitele a fáze letu a jeho trvání;

c) musí být možný plynulý přechod z jedné letové fáze do druhé, aniž by bylo zapotřebí mimořádné zručnosti pilotáže, nadměrné pozornosti, síly nebo pracovní zátěže za jakýchkoli pravděpodobných provozních podmínek;

d) letadlo musí mít takovou stabilitu, která zajistí, aby požadavky na pilota nebyly nadměrné s ohledem na fázi letu a jeho trvání;

e) musí být stanoveny postupy za podmínek normálního provozu a poruchových a nouzových stavů;

f) musí být zajištěna výstražná zařízení nebo jiná varovná zařízení přiměřená typu letadla a určená k zabránění překročení normální letové obálky;

g) charakteristiky letadla a jeho systémů musí umožnit bezpečný návrat z možných krajních poloh letové obálky.

▼B

2.2. Členům posádky musí být dostupná provozní omezení a ostatní informace nezbytné pro bezpečný provoz.

2.3. Provoz výrobků musí být chráněn před nebezpečím způsobeným nepříznivými vnějšími nebo vnitřními podmínkami, včetně podmínek životního prostředí.

a) Zejména (podle druhu provozu) nesmí nastat žádné nebezpečné podmínky způsobené vystavením jevům, jako jsou nepříznivé počasí, blesk, střet s ptákem, pole vysokofrekvenčního záření, ozón a podobně, jejichž výskyt lze přiměřeně očekávat v průběhu provozu výrobku, s ohledem na velikost a konfiguraci letadla.

b) Podle druhu provozu musí prostory pro cestující poskytovat vhodné cestovní podmínky a dostatečnou ochranu před jakýmkoli předpokládaným nebezpečím vzniklým v letovém provozu nebo v nouzových stavech, včetně nebezpečí požáru, vzniku kouře, toxických plynů a náhlé dekomprese s ohledem na velikost a konfiguraci letadla. Musí být přijata opatření, aby osoby na palubě měly veškeré přiměřené možnosti vyhnout se těžkému zranění, být rychle evakuovány z letadla a ochráněny před účinkem deceleračních sil v případě nouzového přistání na zemi nebo na vodě. Podle potřeby musí být vydána jasná a jednoznačná znamení nebo oznámení k instruování osob na palubě o vhodném bezpečném chování a o umístění a správném používání bezpečnostního vybavení. Předepsané bezpečnostní vybavení musí být snadno dostupné.

c) Podle druhu provozu musí být prostory pro posádku uspořádány tak, aby usnadnily jak letový provoz, tak možnosti situačního povědomí a zvládání jakékoli očekávatelné situace a nouzových stavů. Prostředí prostoru pro posádku nesmí ohrozit schopnost posádky vykonávat její úkoly a jeho uspořádání musí být takové, aby se zamezilo vzájemnému ovlivňování během provozu a nesprávnému používání prvků řízení.

3. ORGANIZACE (VČETNĚ FYZICKÝCH OSOB PŮSOBÍCÍCH PŘI PROJEKTOVÁNÍ, VÝROBĚ, ŘÍZENÍ ZACHOVÁNÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI NEBO ÚDRŽBĚ)

3.1. Podle typu činnosti musí být oprávnění organizace vydáno za předpokladu splnění těchto podmínek:

a) organizace musí mít všechny prostředky nezbytné pro rozsah prací. Tyto prostředky zahrnují mimo jiné toto: zařízení, personál, vybavení, nástroje a materiály, dokumentaci úkolů, odpovědností a postupů, přístup k příslušným údajům a vedení záznamů;

b) podle typu prováděné činnosti a velikosti organizace musí organizace zavést a udržovat systém řízení, který zajišťuje soulad s hlavními požadavky stanovenými v této příloze, řídit bezpečnostní rizika a usilovat o trvalé zdokonalování tohoto systému;

c) organizace podle potřeby uzavře dohody s jinými příslušnými organizacemi s cílem zajistit zachování souladu s požadavky letové způsobilost stanovenými v této příloze i;

▼B

d) organizace zřídí systém hlášení událostí v rámci systému řízení podle písmene b) a v rámci dohod podle písmene c) s cílem přispět k trvalému zlepšování bezpečnosti. Systém hlášení událostí musí být v souladu s platnými právními předpisy Unie.

3.2. Na organizace provádějící výcvik údržby se nevztahují podmínky podle bodu 3.1 písm. c) a d).

3.3. Fyzické osoby provádějící údržbu musí získat a udržovat si úroveň teoretických znalostí, praktických dovedností a zkušeností odpovídajících danému typu činnosti.

▼B

*PŘÍLOHA III*

**Hlavní požadavky na slučitelnost výrobků se životním prostředím**

1. Výrobky musí být navrženy tak, aby co nejvíce snížily hluk, s ohledem na bod 4.

2. Výrobky musí být navrženy tak, aby vypouštěly co nejméně emisí, s ohledem na bod 4.

3. Výrobky musí být navrženy tak, aby vypouštěly co nejméně emisí způsobených vypařováním nebo vypouštěním kapalin, s ohledem na bod 4.

4. Je třeba zohlednit případnou kompenzaci mezi konstrukčními opatřeními, jejichž cílem je minimalizace hluku, různých druhů emisí a vypouštěných kapalin.

5. Při minimalizaci hluku a emisí se zohlední celkový rozsah běžných provozních podmínek a zeměpisné oblasti, v nichž je třeba hluk a emise z letadel řešit.

6. Letadlové systémy a vybavení požadované z důvodů ochrany životního prostředí musí být navrženy, vyrobeny a udržovány tak, aby za jakýchkoli předvídatelných provozních podmínek fungovaly tak, jak bylo zamýšleno. Jejich spolehlivost musí být adekvátní ve vztahu k jejich zamýšlenému účinku na slučitelnost výrobku se životním prostředím.

7. Je nutné vytvořit a stanovit veškeré pokyny, postupy, prostředky, příručky, omezení a kontroly nezbytné k zajištění trvalého souladu leteckého výrobku s hlavními požadavky stanovenými v této příloze a jednoznačným způsobem je poskytnout zamýšleným uživatelům.

8. Organizace zapojené do projektování, výroby a údržby leteckých výrobků musí:

   a) mít všechny prostředky nezbytné k zajištění souladu leteckého výrobku s hlavními požadavky stanovenými v této příloze a

   b) podle potřeby uzavírat dohody s jinými příslušnými organizacemi s cílem zajistit trvalý soulad leteckého výrobku s hlavními požadavky stanovenými v této příloze.

▼B

*PŘÍLOHA IV*

**Hlavní požadavky na posádku letadla**

1. VÝCVIK PILOTŮ

1.1. Obecně

Osoba podstupující výcvik pro řízení letadla musí mít dostatečné vzdělání a být fyzicky i duševně způsobilá k tomu, aby získala, udržovala si a prokázala příslušné teoretické znalosti a praktické dovednosti.

1.2. Teoretické znalosti

Pilot musí získat a udržovat si úroveň znalostí odpovídající úlohám vykonávaným v letadle a úměrnou rizikům spojeným s daným typem činnosti. Tyto znalosti musí zahrnovat alespoň tyto oblasti:

a) právní předpisy v oblasti letectví;

b) obecné znalosti o letadlech;

c) technické záležitosti vztahující se k dané kategorii letadla;

d) provedení letu a plánování;

e) lidská výkonnost a omezení;

f) meteorologie;

g) navigace;

h) provozní postupy, včetně optimalizace činností posádky;

i) principy letu;

j) komunikace; a

k) dovednosti netechnické povahy, včetně rozpoznání a zvládání nebezpečí a chyb.

1.3. Prokázání a udržování teoretických znalostí

1.3.1. Získávání a udržování teoretických znalostí musí být prokazováno prostřednictvím průběžného hodnocení během výcviku a případně zkouškami.

1.3.2. Musí se udržovat odpovídající úroveň způsobilosti v oblasti teoretických znalostí. Splnění tohoto požadavku musí být prokázáno pravidelným hodnocením, zkouškami a přezkušováním. Četnost zkoušek a přezkušování musí odpovídat míře rizika spojeného s danou činností

1.4. Praktické dovednosti

Pilot musí získávat a udržovat si praktické dovednosti odpovídající vykonávání jeho úkolů v letadle. Takové dovednosti musí odpovídat rizikům spojeným s typem činnosti a musí zahrnovat podle potřeby tyto úkoly vykonávané v letadle:

a) předletové činnosti a činnosti během letu, včetně výkonnosti letadla, stanovení hmotnosti a vyvážení, prohlídky a údržby letadla, plánování paliva/energie, vyhodnocení meteorologických podmínek, plánování tratě, omezení ve vzdušném prostoru a dostupnosti vzletové a přistávací dráhy;

▼B

b) letištní provoz a let po okruhu;

c) preventivní opatření a postupy pro zabránění srážkám;

d) řízení letadla podle vnějších vizuálních orientačních bodů;

e) letové manévry, včetně kritických stavů a s tím spojených manévrů vybrání nezvyklých (upset) poloh, podle toho, jak jsou technicky proveditelné;

f) normální vzlet a přistání a vzlet a přistání s bočním větrem;

g) let pouze na základě přístrojů, podle typu činnosti;

h) provozní postupy, včetně týmových dovedností a optimalizace činností posádky, podle druhu provozu, ať už u jednočlenné, nebo vícečlenné posádky;

i) navigace a provádění pravidel létání a s nimi spojených postupů, případně za použití vizuálních orientačních bodů nebo navigačních prostředků;

j) postupy za mimořádných nebo nouzových podmínek, včetně simulace selhání letových přístrojů;

k) dodržování postupů letových provozních služeb a spojovacích postupů;

l) specifické aspekty daného typu nebo třídy letadla;

m) další výcvik praktických dovedností, které mohou být požadovány pro snížení rizik spojených se zvláštními činnostmi; a

n) dovednosti netechnické povahy, včetně rozpoznání a zvládání nebezpečí a chyb, při použití odpovídající metodiky hodnocení ve spojení s hodnocením technických dovedností.

1.5. Prokázání a udržování praktických dovedností

1.5.1. Pilot musí prokázat schopnost provádět postupy a manévry se stupněm způsobilosti odpovídajícím úkolům vykonávaným v letadle tím, že:

a) pilotuje letadlo v rámci jeho provozních omezení;

b) využívá dobrého úsudku a letecké zkušenosti posádky;

c) používá letecké znalosti;

d) udržuje letadlo trvale pod kontrolou takovým způsobem, aby byl zajištěn úspěšný výsledek postupu nebo manévru; a

e) zvládá dovednosti netechnické povahy, včetně rozpoznání a zvládání nebezpečí a chyb, při použití odpovídající metodiky hodnocení ve spojení s hodnocením technických dovedností.

1.5.2. Musí se udržovat odpovídající úroveň způsobilosti v praktických dovednostech. Splnění tohoto požadavku musí být prokázáno pravidelným hodnocením, zkouškami a přezkušováním. Četnost zkoušek a přezkušování musí odpovídat míře rizika spojeného s danou činností.

▼B

1.6. Jazykové znalosti

Pilot musí mít znalosti jazyka v míře odpovídající funkcím plněným v letadle. Tyto znalosti zahrnují:

a) schopnost porozumět dokumentaci s informacemi o počasí;

b) používání leteckých traťových, odletových a přibližovacích map a související letecké informační dokumentace; a

c) schopnost komunikovat s jinými letovými posádkami a pracovníky leteckých navigačních služeb během všech fází letu, včetně přípravy letu, v jazyce používaném při radiotelefonní komunikaci příslušného letu.

1.7. Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace

Pokud se používají zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (FSTD) pro výcvik nebo pro prokázání získání nebo udržování praktických dovedností, musí toto FSTD dosáhnout dané úrovně výkonnosti v těch oblastech, které jsou důležité pro splnění příslušného úkolu. Především musí adekvátně odpovídat danému letadlu, co se týče repliky konfigurace, ovládacích vlastností, výkonnosti letadla a chování systémů.

1.8. Výcvikový kurz

1.8.1. Výcvik se musí provádět prostřednictvím výcvikového kurzu.

1.8.2. Výcvikový kurz musí splňovat následující podmínky:

a) pro každý typ kurzu musí být sestaveny osnovy; a

b) výcvikový kurz musí zahrnovat výčet teoretických znalostí a případně praktický letový výcvik (včetně výcviku na syntetických výcvikových zařízeních).

1.9. Instruktoři

1.9.1. Teoretický výcvik

Teoretický výcvik musí poskytovat odpovídajícím způsobem kvalifikovaní instruktoři. Tito instruktoři musí:

a) mít odpovídající znalosti v oblasti, jež má být předmětem výcviku; a

b) být schopni používat odpovídající výcvikové postupy.

1.9.2. Letový výcvik a výcvik pomocí letové simulace

Letový výcvik a výcvik pomocí letové simulace musí poskytovat odpovídajícím způsobem kvalifikovaní instruktoři, kteří mají tyto kvalifikace:

a) splňují požadavky na teoretické znalosti a zkušenosti odpovídající výcviku, který poskytují;

b) jsou schopni použít odpovídající výcvikové postupy;

c) mají zkušenosti s výcvikovými metodami v takových letových manévrech a postupech, v nichž mají poskytovat letový výcvik;

▼B

d) prokázali schopnost poskytovat výcvik v takových oblastech, které jsou předmětem letového výcviku, včetně předletového, poletového a pozemního výcviku; a

e) účastní se pravidelného opakovacího školení, aby bylo zajištěno, že jsou standardy výcviku stále aktuální.

Letoví instruktoři provádějící výcvik v letadle musí být rovněž oprávněni zastávat funkci velitele letadla v letadle, pro něž je výcvik poskytován, vyjma výcviku na nových typech letadel.

1.10. Examinátoři

Osoby odpovědné za posouzení dovedností pilotů musí:

a) splňovat požadavky kladené na letové instruktory nebo na instruktory letové simulace; a

b) být schopni vyhodnotit výkon pilota a provádět letové zkoušky a kontroly.

2. POŽADAVKY NA ZKUŠENOSTI – PILOTI

Osoba působící jako člen letové posádky, instruktor nebo examinátor musí získat a udržovat si zkušenosti dostatečné pro vykonávané úlohy, kromě případů, kdy prováděcí akty přijaté na základě tohoto nařízení stanovují, že má být prokázána způsobilost v souladu s bodem 1.5.

3. ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOST – PILOTI

3.1. Zdravotní kritéria

3.1.1. Všichni piloti musí pravidelně prokazovat zdravotní způsobilost pro uspokojivé vykonávání svých úkolů s ohledem na typ činnosti. Splnění těchto požadavků musí být prokázáno pomocí odpovídajícího posouzení na základě osvědčených postupů leteckého lékařství s ohledem na typ činnosti a možné zhoršení duševních a fyzických schopností v důsledku stárnutí.

Zdravotní způsobilostí, která zahrnuje fyzickou a duševní způsobilost, se rozumí, že pilot netrpí žádným onemocněním ani postižením, které mu znemožňují:

a) plnit úkoly nezbytné pro řízení letadla;

b) kdykoli plnit přidělené povinnosti; nebo

c) správně vnímat podmínky okolního prostředí.

3.1.2. Není-li zdravotní způsobilost plně prokázána, mohou být zavedena zmírňující opatření, která zajistí rovnocennou bezpečnost letu.

3.2. Letečtí lékaři

Letecký lékař musí:

a) mít kvalifikaci a licenci k výkonu lékařské praxe;

▼B

b) absolvovat školení v oblasti leteckého lékařství a pravidelné opakovací školení v oblasti leteckého lékařství, aby se zajistilo, že budou normy pro posuzování zdravotní způsobilosti stále aktuální; a

c) získat praktické znalosti a zkušenosti, pokud jde o podmínky, v nichž piloti plní své povinnosti.

3.3. Letecká zdravotní střediska

Letecká zdravotní střediska musí splňovat tyto podmínky:

a) mít všechny prostředky nezbytné pro rozsah povinností spojených s jejich právy. Tyto prostředky zahrnují mimo jiné: zařízení, personál, vybavení, nástroje a materiály, dokumentaci úkolů, odpovědností a postupů, přístup k příslušným údajům a vedení záznamů;

b) podle typu prováděné činnosti a velikosti organizace zavést a udržovat systém řízení, který zajišťuje soulad s hlavními požadavky stanovenými v této příloze, řídit bezpečnostní rizika a usilovat o trvalé zdokonalování tohoto systému; a

c) podle potřeby uzavřít dohody s jinými příslušnými organizacemi s cílem zajistit trvalé plnění těchto požadavků.

4. PALUBNÍ PRŮVODČÍ

4.1. Obecně

Palubní průvodčí musí:

a) pravidelně absolvovat výcvik a přezkoušení, aby dosáhli a udržovali si odpovídající úroveň způsobilosti k plnění jim přidělených bezpečnostních povinností; a

b) pravidelně absolvovat posouzení zdravotní způsobilosti pro bezpečné plnění jim přidělených bezpečnostních povinností. Splnění těchto požadavků musí být prokázáno na základě odpovídajícího posouzení založeného na osvědčených postupech leteckého lékařství.

4.2. Výcvikový kurz

4.2.1. Podle druhu provozu nebo práv se musí výcvik provádět prostřednictvím výcvikového kurzu.

4.2.2. Výcvikový kurz musí splňovat následující podmínky:

a) pro každý typ kurzu musí být sestaveny osnovy; a

b) výcvikový kurz musí zahrnovat výčet teoretických znalostí a případně praktický výcvik (včetně výcviku na syntetických výcvikových zařízeních).

4.3. Instruktoři palubních průvodčích

Výcvik musí poskytovat odpovídajícím způsobem kvalifikovaní instruktoři. Tito instruktoři musí:

a) mít odpovídající znalosti v oblasti, jež má být předmětem výcviku;

b) být schopni použít odpovídající výcvikové postupy; a

c) účastnit se pravidelného opakovacího školení, aby bylo zajištěno, že jsou standardy výcviku stále aktuální.

▼B

4.4. Examinátoři palubních průvodčích

Osoby odpovědné za zkoušky palubních průvodčích musí:

a) splňovat požadavky na instruktory palubních průvodčích; a

b) být schopny vyhodnotit výkon a provádět zkoušky palubních průvodčích.

5. VÝCVIKOVÉ ORGANIZACE

Výcvikové organizace zajišťující výcvik pilotů nebo palubních průvodčích musí splňovat tyto požadavky:

a) mít všechny prostředky nezbytné pro rozsah povinností spojených s jejich činností. Tyto prostředky zahrnují mimo jiné toto: zařízení, personál, vybavení, nástroje a materiály, dokumentaci úkolů, odpovědností a postupů, přístup k příslušným údajům a vedení záznamů;

b) podle typu poskytovaného výcviku a velikosti organizace musí organizace zavést a udržovat systém řízení, který zajišťuje soulad s hlavními požadavky stanovenými v této příloze, řídit bezpečnostní rizika včetně rizik souvisejících se snížením úrovně výcviku a usilovat o trvalé zdokonalování tohoto systému; a

c) podle potřeby musí uzavřít dohody s jinými příslušnými organizacemi s cílem zajistit trvalé plnění těchto požadavků.

▼B

*PŘÍLOHA V*

**Hlavní požadavky na letecký provoz**

1. OBECNĚ

1.1. Let nesmí být proveden v případě, že členové posádky a případně veškerý další provozní personál zapojený do jeho přípravy a provedení není seznámen s příslušnými právními a správními předpisy a postupy vztahujícími se na splnění jejich povinností předepsaných pro oblasti, jež se mají přeletět, pro letiště, jejichž využití se plánuje, a zařízení pro leteckou navigaci, jež s letem souvisejí.

1.2. Let musí být proveden tak, aby se postupovalo podle provozních postupů pro přípravu a provedení letu specifikovaných v letové příručce nebo v případě potřeby v provozní příručce.

1.3. Před každým letem musí být stanoveny úlohy a povinnosti každého člena posádky. Velitel letadla musí být odpovědný za provoz a bezpečnost letadla a za bezpečnost všech členů posádky, cestujících a nákladu na palubě.

1.4. Zboží nebo látky, které mohou představovat značné riziko pro zdraví, bezpečnost, majetek nebo životní prostředí, jako je nebezpečné zboží, zbraně a munice, nesmí být přepravovány žádným letadlem, pokud nejsou použity zvláštní bezpečnostní postupy a instrukce pro snížení souvisejících rizik.

1.5. Všechny nezbytné údaje, dokumenty, záznamy a informace dokládající dodržení podmínek stanovených v bodě 5.3 musí být pro každý let uloženy a uchovány k dispozici a chráněny proti neoprávněným změnám po minimální dobu odpovídající druhu provozu.

2. LETOVÁ PŘÍPRAVA

Let nesmí být zahájen, dokud není přiměřenými dostupnými prostředky zajištěno, že jsou splněny všechny tyto podmínky:

a) pro provedení letu je k dispozici veškeré odpovídající vybavení přímo vyžadované pro let a pro bezpečný provoz letadla, včetně komunikačních zařízení a navigačních prostředků, a to při zohlednění dostupné dokumentace letecké informační služby (AIS);

b) posádka musí znát umístění a použití příslušného nouzového vybavení a cestující o něm musí být informováni. Pokud jde o nouzové postupy a použití bezpečnostního vybavení v kabině, musí mít posádka a cestující k dispozici dostatečné a specifické informace týkající se použití instalovaného/zastavěného vybavení;

c) velitel letadla se musí přesvědčit, že:

i) letadlo je způsobilé k letu, jak je stanoveno v bodě 6;

ii) letadlo je v případě potřeby řádně zapsané v leteckém rejstříku, a že na palubě letadla jsou příslušná osvědčení o tomto zápisu;

iii) přístroje a vybavení uvedené v bodě 5, které jsou nezbytné pro provedení tohoto letu, jsou instalovány/zastavěny v letadle a jsou v provozu, pokud příslušný seznam minimálního vybavení (MEL) nebo rovnocenný dokument nepovoluje odchylku;

▼B

iv) hmotnost letadla a poloha těžiště jsou takové, že je let možno provést v rámci mezních hodnot předepsaných v dokumentaci letové způsobilosti;

v) veškerá zavazadla v kabině, příruční zavazadla a náklad jsou řádně naloženy a zajištěny; a

vi) během letu nebudou v žádném okamžiku překročena provozní omezení letadla stanovená v bodě 4;

d) letová posádka musí mít k dispozici informace ohledně meteorologických podmínek v místě odletu, v místě určení, případně na náhradních letištích, jakož i o podmínkách na trati. Zvláštní pozornost musí být věnována případným nebezpečným atmosférickým podmínkám;

e) musí být k dispozici vhodná opatření ke zmírňování obtíží nebo plány pro nepředvídané události za účelem reakce na potenciálně nebezpečné atmosférické podmínky, k nimž může během letu dojít;

f) pro let podle pravidel letu za viditelnosti musí být meteorologické podmínky na trati takové, aby bylo možno tato pravidla letu dodržet. Pro lety na základě pravidel letu podle přístrojů je třeba vybrat místo určení a případně náhradní letiště, kde letadlo může přistát, se zvláštním ohledem na předpověď meteorologických podmínek, dostupnost leteckých navigačních služeb, dostupnost pozemních zařízení a postupy pro let podle přístrojů schválené státem, v němž se letiště určení nebo náhradní letiště nachází;

g) množství paliva či energie pro pohon a spotřebitelné zásoby na palubě musí být dostatečné pro zajištění toho, aby bylo možno zamýšlený let bezpečně provést, s ohledem na meteorologické podmínky, veškeré prvky mající vliv na výkonnost letadla a veškerá zpoždění, které se při letu očekávají. Navíc musí být k dispozici rezervní palivo/energie pro případ mimořádné události. V případě potřeby se musí stanovit postupy pro řízení spotřeby paliva/energie za letu.

3. LETOVÝ PROVOZ

Pokud jde o letový provoz, musí být splněny všechny tyto podmínky:

a) podle typu letadla musí každý člen posádky během vzletu a přistání a kdykoli to velitel letadla považuje za nezbytné v zájmu bezpečnosti sedět na pracovním místě posádky a musí používat zádržné systémy, které jsou k dispozici;

b) podle typu letadla musí všichni členové letové posádky konající službu v pilotním prostoru být a zůstat na svém pracovním místě se zapnutými bezpečnostními pásy, vyjma případů fyziologických nebo provozních potřeb během letu;

c) podle typu letadla a druhu provozu musí velitel letadla před vzletem a přistáním, během pojíždění a kdykoli se to považuje za nezbytné v zájmu bezpečnosti zajistit, aby každý z cestujících řádně seděl na svém místě a byl řádně připoután;

▼B

d) let musí být proveden takovým způsobem, aby byla během všech jeho fází udržována dostatečná vzdálenost od ostatních letadel a aby byla zajištěna odpovídající bezpečná výška nad překážkami. Tato vzdálenost musí být alespoň taková, jakou požadují použitelná pravidla létání podle druhu provozu;

e) v letu se nesmí pokračovat, pokud přetrvávající známé podmínky neodpovídají alespoň podmínkám uvedeným v bodu 2. Při letu podle pravidel letu podle přístrojů se nesmí pokračovat v přiblížení k letišti pod určité stanovené výšky nebo za určité místo, pokud nejsou splněna předepsaná kritéria viditelnosti;

f) v nouzové situaci musí velitel letadla zajistit, aby všichni cestující byli instruováni o takovém nouzovém postupu, který odpovídá okolnostem;

g) velitel letadla musí přijmout všechna nezbytná opatření pro minimalizaci dopadu rušivého chování cestujících na let;

h) letadlo nesmí pojíždět na pohybové ploše letiště nebo jeho rotor nesmí být poháněn, pokud osoba u řízení nemá odpovídající způsobilost;

i) v případě potřeby se musí použít příslušné postupy pro řízení spotřeby paliva/energie za letu.

4. VÝKONNOST LETADLA A PROVOZNÍ OMEZENÍ

4.1. Letadlo musí být provozováno v souladu s jeho dokumentací letové způsobilosti a všemi souvisejícími provozními postupy a omezeními, jak jsou uvedeny v jeho schválené letové příručce nebo rovnocenné dokumentaci, podle daného případu. Letová příručka nebo rovnocenná dokumentace musí být k dispozici posádce a musí být pro každé letadlo aktualizována.

4.2. Aniž je dotčen bod 4.1, lze v případě provozu vrtulníků povolit krátkodobé překročení omezující obálky závislosti výšky a rychlosti, pokud je zajištěna bezpečnost.

4.3. Letadlo se musí provozovat v souladu s příslušnou dokumentací v oblasti životního prostředí.

4.4. Let se nesmí zahájit ani se v něm nesmí pokračovat, pokud plánovaná výkonnost letadla, při zohlednění všech faktorů, které mají významný dopad na úroveň výkonnosti, neumožní provedení všech fází letu v rámci použitelných vzdáleností/oblastí a výšek nad překážkami při plánované provozní hmotnosti. Mezi faktory ovlivňující výkonnost, které značně ovlivňují vzlet, let na trati a přiblížení/přistání, zvláště patří:

a) provozní postupy;

b) tlaková nadmořská výška letiště;

c) povětrnostní podmínky (teplota, vítr, srážky a dohlednost);

d) velikost, sklon a stav plochy vzletu/přistávací plochy; a

e) stav draku letadla, pohonných jednotek nebo systémů, při zohlednění možného opotřebení.

▼B

4.5. Tyto faktory se musí zohlednit přímo jako provozní parametry nebo nepřímo prostřednictvím tolerance nebo rezervy, které mohou být podle druhu provozu použity při plánování výkonnostních údajů.

5. PŘÍSTROJE, ÚDAJE A VYBAVENÍ

5.1. Letadlo musí být vybaveno veškerým navigačním, spojovacím a jiným vybavením nezbytným pro zamýšlený let, s ohledem na předpisy pro letecký provoz a pravidla létání použitelná během kterékoli fáze letu.

5.2. Letadlo musí být v případě potřeby vybaveno veškerým nezbytným bezpečnostním, zdravotnickým a evakuačním vybavením a vybavením pro přežití, s ohledem na rizika spojená s oblastmi provozu, letovými tratěmi, nadmořskou výškou letu a dobou trvání letu.

5.3. Všechny údaje nezbytné pro provedení letu posádkou musí být aktuální a k dispozici na palubě letadla, s ohledem na použitelné předpisy pro letecký provoz, pravidla pro létání, nadmořskou výšku letů a oblasti provozu.

6. ZACHOVÁNÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI A SLUČITELNOST VÝROBKŮ SE ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍM

6.1. Letadlo se smí provozovat, pouze pokud:

a) je způsobilé k letu a ve stavu pro bezpečný provoz slučitelný se životním prostředím;

b) provozní a nouzové vybavení nezbytné pro zamýšlený let je provozuschopné;

c) dokumentace letové způsobilosti, případně osvědčení hlukové způsobilosti jsou platné; a

d) údržba letadla je prováděna v souladu s příslušnými požadavky.

6.2. Před každým letem nebo sérií návazných letů se letadlo musí prohlédnout v rámci předletové prohlídky, aby se zjistilo, zda je připraveno pro zamýšlený let.

6.3. Letadlo se nesmí provozovat, pokud není po údržbě uvolněno do provozu kvalifikovanými osobami nebo organizacemi. Podepsané uvolnění do provozu musí obsahovat zejména základní údaje o provedené údržbě.

6.4. Záznamy nezbytné k prokázání letové způsobilosti a statusu slučitelnosti letadla se životním prostředím musí být uchovávány a chráněny proti neoprávněným změnám po dobu odpovídající příslušným požadavkům na zachování letové způsobilosti, dokud nejsou uvedené informace nahrazeny novými, rovnocennými informacemi, pokud jde o rozsah a podrobnosti, v každém případě však nejméně 24 měsíců.

6.5. Všechny změny a opravy musí splňovat hlavní požadavky na letovou způsobilost a případně na slučitelnost výrobků s životním prostředím. Průkazné údaje dokládající splnění požadavků na letovou způsobilost a požadavků na slučitelnost výrobků se životním prostředím musí být uchovávány a chráněny proti neoprávněným změnám.

▼B

6.6. Je odpovědností provozovatele letadla zajistit, aby třetí strana provádějící údržbu dodržela požadavky provozovatele na bezpečnost a ochranu před protiprávními činy.

7. ČLENOVÉ POSÁDKY

7.1. Počet členů posádky a její složení musí být stanoveny při zohlednění:

a) certifikovaných omezení letadla, včetně případného odpovídajícího předvádění nouzové evakuace;

b) konfigurace letadla; a

c) druhu a trvání provozu.

7.2. Velitel letadla musí mít pravomoc vydat všechny příkazy a přijmout všechna odpovídající opatření pro zajištění provozu a bezpečnosti letadla a osob nebo majetku přepravovaného v letadle.

7.3. V případě nouzové situace, která ohrožuje provoz nebo bezpečnost letadla nebo osoby na palubě, musí velitel letadla přijmout veškerá opatření, která považuje za nezbytná v zájmu bezpečnosti. Pokud taková opatření zahrnují porušení místních předpisů nebo postupů, velitel letadla musí být odpovědný za okamžité informování příslušných místních úřadů.

7.4. Aniž je dotčen bod 8.12, jsou-li na palubě přepravovány další osoby, může simulace mimořádných nebo nouzových situací probíhat pouze v případě, že tyto osoby byly před nastoupením k letu řádně informovány a jsou si vědomy souvisejících rizik.

7.5. Žádný z členů posádky nesmí dovolit, aby se jeho plnění úkolů/rozhodování zhoršilo do takové míry, že by to narušilo bezpečnost letu v důsledku únavy, mimo jiné s přihlédnutím k nahromadění únavy, nedostatku spánku, počtu nalétaných úseků, nočních služeb nebo změn časových pásem. Doba odpočinku musí poskytovat dostatek času k tomu, aby se členové posádky mohli zotavit z účinků předchozích služeb a mohli si dostatečně odpočinout před začátkem další doby letové služby.

7.6. Člen posádky nesmí plnit přidělené povinnosti na palubě letadla, pokud je pod vlivem psychoaktivních látek nebo alkoholu nebo pokud není způsobilý v důsledku poranění, únavy, léků, onemocnění nebo z jiných podobných příčin.

8. DALŠÍ POŽADAVKY NA PROVOZ PRO OBCHODNÍ ÚČELY A JINÝ PROVOZ LETOUNŮ, VRTULNÍKŮ NEBO LETADEL SE SKLOPNÝM ROTOREM, NA NĚŽ SE VZTAHUJE POŽADAVEK ZÍSKAT OSVĚDČENÍ NEBO PŘEDLOŽIT PROHLÁŠENÍ

8.1. Provoz je možné poskytovat pouze při splnění těchto podmínek:

a) provozovatel letadla musí mít přímo nebo prostřednictvím dohod s třetími stranami prostředky nezbytné pro rozsah a účel provozu. Tyto prostředky zahrnují mimo jiné toto: letadlo, zařízení, řídící strukturu, personál, vybavení, dokumentaci úkolů, odpovědností a postupů, přístup k příslušným údajům a evidenci záznamů;

▼B

b) provozovatel letadla musí využívat pouze vhodně kvalifikovaný a vyškolený personál a zavést a poskytovat pro členy posádky a další příslušný personál programy výcviku a přezkoušení, které jsou nezbytné pro zajištění aktuálnosti jejich osvědčení, kvalifikací a odborné způsobilosti;

c) podle typu prováděné činnosti a velikosti organizace musí provozovatel letadla zavést a udržovat systém řízení, který zajišťuje soulad s hlavními požadavky stanovenými v této příloze, řídit bezpečnostní rizika a usilovat o trvalé zdokonalování tohoto systému;

d) provozovatel letadla zřídí systém hlášení událostí v rámci systému řízení podle písmene c) s cílem přispět k trvalému zlepšování bezpečnosti. Systém hlášení událostí musí být v souladu s použitelnými právními předpisy Unie.

8.2. Provozování se musí provádět výhradně v souladu s provozní příručkou provozovatele letadla. Taková příručka musí obsahovat všechny nezbytné pokyny, informace a postupy pro všechna provozovaná letadla a pro provozní personál k plnění jeho povinností. Musí být stanovena omezení vztahující se na dobu letu, dobu letové služby a dobu odpočinku pro členy posádky. Provozní příručka a její revize musí být ve shodě se schválenou letovou příručkou a v případě potřeby musí být změněna.

8.3. Provozovatel letadla podle potřeby stanoví postupy pro minimalizaci dopadu rušivého chování pasažérů na bezpečný letový provoz.

8.4. Provozovatel letadla musí vytvořit a udržovat bezpečnostní programy upravené podle daného letadla a druhu provozu, především včetně:

a) zabezpečení pilotního prostoru;

b) kontrolních seznamů postupu prohledávání letadla;

c) výcvikových programů; a

d) ochrany elektronických a počítačových systémů s cílem zabránit úmyslnému i neúmyslnému rušení a poškození.

8.5. Pokud mohou mít bezpečnostní opatření nepříznivý dopad na bezpečnost provozu, musí být vyhodnocena rizika a vytvořeny odpovídající postupy pro snížení bezpečnostních rizik, což může vyžadovat použití speciálního vybavení.

8.6. Provozovatel letadla musí určit jednoho pilota z letové posádky jako velitele letadla.

8.7. Prostřednictvím systému zvládání únavy se musí zabránit vzniku únavy. Pro lety nebo série letů se musí v rámci takového systému přidělit doby letu, doba letové služby, povinné a upravené doby odpočinku. Omezení stanovená v rámci systému zvládání únavy musí zohlednit všechny důležité faktory přispívající k únavě, jako je zejména počet nalétaných úseků, překračování časových pásem, nedostatek spánku, narušení cirkadiánních cyklů, práce v noci, přemístění, kumulativní doba služby pro dané časové období, sdílení přidělených úkolů mezi členy posádky, jakož i ustavení rozšířených posádek.

▼B

8.8. Provozovatel letadla musí zajistit, aby úkoly uvedené v bodě 6.1 a úkoly popsané v bodech 6.4 a 6.5 kontrolovala organizace odpovědná za řízení zachování letové způsobilosti, která musí splňovat požadavky přílohy II bodu 3.1 a přílohy III bodů 7 a 8.

8.9. Provozovatel letadla musí zajistit, aby uvolnění do provozu vyžadované podle bodu 6.3 vystavila organizace kvalifikovaná pro údržbu výrobků, letadlových částí a nezastavěného vybavení. Tato organizace musí splňovat požadavky přílohy II bodu 3.1.

8.10. Organizace uvedená v bodě 8.8 vytvoří příručku organizace poskytující pokyny pro potřeby příslušného personálu, která popisuje všechny postupy dané organizace pro zachování letové způsobilosti.

8.11. Podle potřeby musí být pro členy posádky k dispozici systém kontrolních seznamů pro všechny fáze provozu letadla za normálních, mimořádných a nouzových stavů a situací. Musí být stanoveny postupy pro všechny přiměřeně předvídatelné nouzové situace.

8.12. Nouzové nebo mimořádné situace nesmějí být simulovány, pokud jsou přepravováni cestující nebo náklad.

▼B

*PŘÍLOHA VI*

**Hlavní požadavky na kvalifikované subjekty**

1. Kvalifikovaný subjekt, jeho ředitel a personál odpovědný za provádění úkolů osvědčování a dozoru nesmí být přímo ani nepřímo ani jako zmocněný zástupce zapojen do projektování, výroby, uvádění na trh ani údržby výrobků, letadlových částí, nezastavěného vybavení, složek ani systémů ani do jejich provozování, poskytování služeb nebo užívání. To nevylučuje možnost výměny technických informací mezi zúčastněnými organizacemi a kvalifikovaným subjektem.

   První pododstavec nebrání organizaci vytvořené za účelem propagace sportovního či rekreačního létání v tom, aby byla způsobilá k akreditaci jako kvalifikovaný subjekt, pokud prokázal ke spokojenosti akreditačního orgánu, že zavedla vhodná opatření pro předcházení střetům zájmů.

2. Kvalifikovaný subjekt a personál odpovědný za provádění úkolů osvědčování a dozoru musí vykonávat své povinnosti s nejvyšší možnou profesní bezúhonností a nejvyšší možnou odbornou způsobilostí a nesmí být vystaveny jakémukoli tlaku či pobídkám, zvláště finančního rázu, které by mohly ovlivnit jejich úsudek a rozhodnutí nebo výsledky jejich úkolů v oblasti osvědčování a dozoru, zvláště pak ze strany osob nebo skupin osob, kterých se tyto výsledky týkají.

3. Kvalifikovaný subjekt musí zaměstnávat personál a mít prostředky nezbytné k odpovídajícímu výkonu technických a správních úkolů souvisejících s procesem osvědčování a dozoru; musí mít též možnost využívat zařízení nezbytná pro mimořádné kontroly.

4. Kvalifikovaný subjekt a jeho personál odpovědný za vyšetřování musí mít:

   a) řádný technický i odborný výcvik nebo dostatečné odborné znalosti získané ze zkušeností v rámci příslušných činností;

   b) dostatečné znalosti o požadavcích na úkoly, které provádějí v rámci osvědčování a dozoru, a odpovídající zkušenosti z těchto procesů;

   c) schopnosti potřebné ke zpracovávání prohlášení, záznamů a hlášení prokazujících, že proběhly činnosti osvědčování a dozoru.

5. Musí být zaručena nestrannost personálu odpovědného za úkoly osvědčování a dozoru. Jeho odměna nesmí záviset na počtu vykonaných vyšetřování ani na jejich výsledcích.

6. Kvalifikovaný subjekt je povinen uzavřít pojištění odpovědnosti za škody, nenese-li za něj tuto odpovědnost v souladu s vnitrostátním právem některý členský stát.

7. Personál kvalifikovaného subjektu musí zachovávat služební tajemství ohledně veškerých informací, které získá při výkonu svých úkolů podle tohoto nařízení.

▼B

*PŘÍLOHA VII*

**Hlavní požadavky na letiště**

1. FYZICKÉ CHARAKTERISTIKY, INFRASTRUKTURA A VYBAVENÍ

1.1. Pohybová plocha

1.1.1. Letiště mají vyznačenou plochu pro přistání a vzlet letadel, která splňuje tyto podmínky:

a) rozměry a charakteristiky přistávací a vzletové plochy vyhovují potřebám letadel, která mají zařízení používat;

b) přistávací a vzletová plocha má případně dostatečnou únosnost pro opakovaný provoz zamýšlených typů letadel. U ploch, které nejsou určeny k opakovanému provozu, postačí, když budou schopné dané letadlo udržet;

c) přistávací a vzletová plocha je projektována tak, aby z ní byla odváděna voda a aby nevyvstalo nepřijatelné riziko pro provoz letadel z důvodu přítomnosti stojaté vody;

d) sklon a změny sklonu přistávací a vzletové plochy nepředstavují pro provoz letadel nepřijatelné riziko;

e) charakteristiky povrchu přistávací a vzletové plochy jsou pro využívání zamýšlenými typy letadel vyhovující; a

f) na přistávací a vzletové ploše se nevyskytují žádné předměty, které by mohly pro provoz letadel představovat nepřijatelné riziko.

1.1.2. Je-li zřízeno více přistávacích a vzletových ploch, jsou tyto plochy uspořádány takovým způsobem, aby nepředstavovaly pro provoz letadel nepřijatelné riziko.

1.1.3. Stanovená přistávací a vzletová plocha je obklopena vymezenými plochami. Tyto plochy mají chránit letadla, která nad nimi během vzletu nebo přistání přelétají, nebo zmírnit následky přistání před prahem dráhy, vyjetí do strany nebo přejetí vzletové a přistávací plochy, přičemž musí splňovat tyto podmínky:

a) rozměry těchto ploch vyhovují požadavkům předpokládaného provozu letadel;

b) sklon a změny sklonu těchto ploch nepředstavují pro provoz letadel nepřijatelné riziko;

c) na těchto plochách se nevyskytují žádné předměty, které by mohly pro provoz letadel představovat nepřijatelné riziko. Tím se nevylučuje umístění křehkého vybavení na těchto plochách, je-li zapotřebí k usnadnění provozu letadel; a

d) každá z těchto ploch vykazuje únosnost dostatečnou k plnění svého účelu.

▼B

1.1.4. Ty letištní plochy včetně jejich bezprostředního okolí, které mají sloužit k pojíždění nebo parkování letadel, jsou konstruovány tak, aby umožňovaly bezpečný provoz letadel, která je mají používat, a to za všech podmínek, pro něž jsou plánovány, a splňují tyto podmínky:

a) tyto plochy mají dostatečnou únosnost pro opakovaný provoz zamýšlených typů letadel. To se netýká ploch, u nichž se předpokládá pouze občasné využívání;

b) tyto plochy jsou projektovány tak, aby z nich byla odváděna voda a aby nevyvstalo nepřijatelné riziko pro provoz letadel z důvodu přítomnosti stojaté vody;

c) sklon a změny sklonu těchto ploch nepředstavují pro provoz letadel nepřijatelné riziko;

d) charakteristiky povrchu těchto ploch jsou pro zamýšlené typy letadel vyhovující; a

e) na těchto plochách se nevyskytují žádné předměty, které by mohly pro letadla představovat nepřijatelné riziko. Tím se nevylučuje možnost umístit na stanovená místa nebo ve vyhrazených zónách zařízení, která jsou na těchto plochách zapotřebí.

1.1.5. Ostatní infrastruktura sloužící provozu letadel je projektována tak, aby pro letadla, která ji používají, nepředstavovala nepřijatelné riziko.

1.1.6. Konstrukce, budovy, zařízení nebo skladovací prostory jsou umístěny a projektovány tak, aby pro provoz letadel nepředstavovaly nepřijatelné riziko.

1.1.7. Je třeba zajistit vhodné prostředky k tomu, aby se na pohybovou plochu nemohly dostat nepovolané osoby, nepovolaná vozidla ani zvířata natolik veliká, že by mohla pro provoz letadel představovat nepřijatelné riziko, aniž by tím byly dotčeny vnitrostátní a mezinárodní předpisy o ochraně živočichů.

1.2. Prostor bez překážek

1.2.1. Na ochranu letadel blížících se k letišti za účelem přistání nebo na ochranu letadel při odletu z něj jsou zřízeny příletové a odletové tratě nebo prostory. Tyto tratě nebo prostory zajišťují letadlům potřebný prostor bez překážek nacházejících se v blízkosti letiště, přičemž zohledňují místní fyzické charakteristiky.

1.2.2. Tento prostor bez překážek odpovídá fázi letu a druhu prováděných úkonů. Přitom je třeba vzít v úvahu zařízení sloužící k určení polohy letadla.

1.3. Bezpečnostní vybavení letiště, včetně vizuálních a nevizuálních prostředků

1.3.1. Prostředky odpovídají svému účelu, jsou rozeznatelné a poskytují uživateli za všech předpokládaných provozních podmínek jednoznačné informace.

1.3.2. Bezpečnostní vybavení letiště plní za předvídaných provozních podmínek svou zamýšlenou funkci. V provozních podmínkách ani při výpadku nepředstavuje bezpečnostní vybavení letiště nepřijatelné riziko pro bezpečnost letectví.

▼B

1.3.3. Prostředky a jejich elektrické napájení jsou konstruovány tak, aby jejich výpadek neměl za následek, že se uživatelům dostanou neodpovídající, zavádějící nebo nedostatečné informace nebo že dojde k výpadku některé služby zásadního významu.

1.3.4. Tyto prostředky jsou vhodným způsobem chráněny před poškozením nebo poruchou.

1.3.5. Výkonnost leteckých komunikačních, navigačních ani přehledových systémů neruší ani nepříznivě neovlivňují zdroje záření nebo přítomnost pohyblivých či pevných objektů.

1.3.6. Příslušnému personálu jsou poskytnuty informace o provozu a používání bezpečnostního vybavení letiště, včetně jasného uvedení podmínek, které by mohly pro bezpečnost letecké dopravy představovat nepřijatelná rizika.

1.4. Údaje o letišti

1.4.1. Je nutné shromáždit a průběžně aktualizovat údaje o letišti a dostupných službách.

1.4.2. Tyto údaje jsou přesné, čitelné, úplné a jednoznačné. Je třeba zachovat úrovně pravosti a náležité integrity.

1.4.3. Údaje jsou uživatelům a příslušným poskytovatelům ANS k dispozici včas a jsou jim předávány dostatečně bezpečnou a rychlou komunikační cestou.

2. PROVOZ A ŘÍZENÍ

2.1. Povinnosti provozovatele letiště

Provozovatel letiště je odpovědný za jeho provoz. Má tyto povinnosti:

a) provozovatel letiště disponuje, ať již přímo, nebo prostřednictvím dohod s třetími stranami, veškerými prostředky potřebnými k tomu, aby mohl na letišti zajistit bezpečný provoz letadel. K těmto prostředkům patří zejména zařízení, personál, vybavení a materiál, dokumentace úkolů, odpovědností a postupů, přístup k důležitým údajům a evidence;

b) provozovatel letiště ověřuje, že jsou soustavně dodržovány požadavky bodu 1, popřípadě přijímá odpovídající opatření ke zmírnění rizik spojených s jejich nedodržením. Stanoví a uplatňuje postupy k tomu, aby o těchto opatřeních byli všichni uživatelé včas informováni;

c) provozovatel letiště zavede a provádí vhodný program řízení rizik plynoucích z přítomnosti divoce žijících zvířat, a to přímo, nebo prostřednictvím dohod se třetími stranami;

d) provozovatel letiště zajistí, ať již přímo, nebo prostřednictvím dohod s třetími stranami, aby pohyb vozidel a osob na pohybové ploše a dalších provozních plochách byl koordinován s pohybem letadel tak, aby nemohlo dojít ke srážce a poškození letadel;

e) provozovatel letiště zajistí, aby byly zavedeny a prováděny postupy ke zmírnění rizik pro letištní provoz v zimním období, za nepříznivých povětrnostních podmínek, snížené dohlednosti nebo popřípadě v noci;

f) provozovatel letiště sjedná s ostatními příslušnými organizacemi opatření k zajištění trvalého dodržování hlavních požadavků na letiště stanovených v této příloze. K těmto organizacím patří zejména provozovatelé letadel, poskytovatelé služeb ANS, poskytovatelé odbavovacích služeb, poskytovatelé služeb řízení provozu na odbavovací ploše a další organizace, jejichž činnosti nebo výrobky mohou mít vliv na bezpečnost letadel;

▼B

g) provozovatel letiště ověří, že organizace zapojené do skladování a výdeje paliva či energie pro pohon letadla mají zavedeny postupy zajišťující, že palivo či energie pro pohon, jež letadla čerpají, nejsou kontaminovány a vyhovují příslušné specifikaci;

h) k dispozici jsou příručky k provozu a údržbě vybavení letiště, jež jsou uplatňovány v praxi a obsahují pokyny k údržbě a opravám, servisní informace a postupy pro odstraňování závad a kontroly;

i) provozovatel letiště zavede a provádí, ať již přímo, nebo prostřednictvím dohod s třetími stranami, letištní pohotovostní plán obsahující scénáře nouzových situací, které mohou na letišti nebo v jeho bezprostřední blízkosti nastat. Tento plán je podle potřeby koordinován s místním pohotovostním plánem;

j) provozovatel letiště zajistí, ať již přímo nebo prostřednictvím dohod s třetími stranami, aby byly zajištěny odpovídající letištní záchranné a hasičské služby. Tyto služby reagují na incident nebo nehodu urychleně a disponují přinejmenším vybavením, hasebními prostředky a dostatečným počtem osob pro zásah;

k) provozovatel letiště využívá k zajištění provozu a údržby letiště výhradně vyškolený a kvalifikovaný personál a ať již přímo, nebo prostřednictvím dohod s třetími stranami, provádí a udržuje programy výcviku a přezkoušení zajišťující, aby si veškerý příslušný personál trvale udržoval potřebnou způsobilost;

l) provozovatel letiště zajistí, aby všechny osoby, jimž je povolen přístup na pohybovou plochu nebo do jiných provozních prostor bez doprovodu, byly pro tento přístup řádně vyškoleny a kvalifikovány;

m) příslušníci záchranných a hasičských složek jsou řádně vyškoleni a kvalifikováni k činnosti v prostředí letiště. Provozovatel letiště přímo, nebo prostřednictvím dohod s třetími stranami provádí a udržuje programy výcviku a přezkoušení zajišťující, aby si tento personál trvale udržoval potřebnou způsobilost; a

n) všichni příslušníci záchranných a hasičských složek, o nichž se předpokládá, že by zasahovali v případě letecké nouzové situace, pravidelně prokazují, že jsou k uspokojivému výkonu svých funkcí s ohledem na druh svých činností zdravotně způsobilí. V této souvislosti se zdravotní způsobilostí, která zahrnuje způsobilost tělesnou i duševní, rozumí, že daná osoba netrpí žádnou nemocí či vadou, pro kterou by nemohla:

— vykonávat úkoly, které by v případě nouzové letecké situace byly zapotřebí;

— kdykoli vykonávat určené povinnosti; nebo

— náležitě vnímat své prostředí.

2.2. Systémy řízení

2.2.1. Podle typu prováděné činnosti a velikosti organizace musí provozovatel letiště zavést a udržovat systém řízení, který zajišťuje soulad s hlavními požadavky stanovenými v této příloze, řídit bezpečnostní rizika a usilovat o trvalé zdokonalování tohoto systému.

▼B

2.2.2. Provozovatel letiště zřídí systém hlášení událostí v rámci systému řízení podle bodu 2.2.1 s cílem přispět k trvalému zlepšování bezpečnosti. Analýzy informací z tohoto systému hlášení událostí se podle potřeby účastní i strany uvedené v bodě 2.1 písm. f). Systém hlášení událostí musí být v souladu s příslušnými právními předpisy Unie.

2.2.3. Provozovatel letiště vypracuje letištní příručku, jíž se řídí provoz na letišti. Příručka obsahuje všechny potřebné pokyny, informace a postupy pro letiště, systém řízení a pro provozní personál a personál údržby k výkonu jeho povinností.

3. OKOLÍ LETIŠTĚ

3.1.1. Vzdušný prostor kolem pohybových ploch letiště je zabezpečen před překážkami tak, aby umožňoval zamýšlený provoz letadel bez toho, že by kolem letiště vznikaly překážky, které by představovaly nepřijatelné riziko. Jsou proto vytvořeny, zavedeny a soustavně sledovány plochy, v nichž se sleduje výskyt překážek s cílem odhalit jakékoli narušení.

3.1.2. V případě narušení těchto ploch je třeba posoudit, zda daný předmět představuje nepřijatelné riziko, či nikoli. Každý předmět představující nepřijatelné riziko se odstraní nebo se přijmou vhodná opatření, která zajistí bezpečnost letadel využívajících letiště.

3.1.3. Veškeré zbývající překážky se zveřejní a podle potřeby označí a v případě nutnosti zviditelní návěstidly.

3.2. Je třeba sledovat nebezpečí vyplývající z lidské činnosti a využívání půdy, zejména ta, která jsou uvedena níže. Je třeba posoudit rizika, která z nich vyplývají, a podle situace je zmírnit:

a) jakákoli výstavba nebo změna ve využívání půdy v oblasti letiště;

b) možnost turbulencí způsobených překážkami;

c) používání nebezpečných, matoucích či zavádějících světel;

d) oslňování způsobené rozsáhlými vysoce reflexními povrchy;

e) vznik ploch, které by mohly podporovat pohyb divoce žijících zvířat v okolí pohybové plochy; nebo

f) zdroje neviditelného záření nebo přítomnost pohyblivých nebo pevných objektů, které by mohly narušovat nebo nepříznivě ovlivňovat výkonnost leteckých komunikačních, navigačních a přehledových systémů.

3.3. Členské státy zajistí, aby byl pro případ mimořádných situací v blízkosti letiště vytvořen nouzový plán.

4. SLUŽBY POZEMNÍHO ODBAVENÍ

4.1. Povinnosti poskytovatele služeb pozemního odbavení

Poskytovatel služeb pozemního odbavení je odpovědný za bezpečné provozování své činnosti na letišti. Má tyto povinnosti:

a) poskytovatel disponuje veškerými prostředky potřebnými k tomu, aby mohl na letišti zajistit bezpečné poskytování služeb. Tyto prostředky zahrnují mimo jiné zařízení, personál, vybavení a materiál;

▼B

b) poskytovatel dodržuje postupy uvedené v letištní příručce, včetně postupů týkajících se pohybu jeho vozidel, vybavení a personálu a rizika pro letištní provoz v zimním období, v noci a za nepříznivých povětrnostních podmínek;

c) poskytovatel poskytuje služby pozemního odbavení v souladu s postupy a pokyny provozovatele letadel, pro něhož pracuje;

d) poskytovatel zajistí, aby byly k dispozici příručky k provozu a údržbě vybavení pro pozemní odbavení, jež jsou uplatňovány v praxi a obsahují pokyny k provozu, údržbě a opravám, servisní informace a postupy pro odstraňování závad a kontroly;

e) poskytovatel využívá výhradně vyškolený a kvalifikovaný personál a zajistí provádění a udržování programů výcviku a přezkoušení zajišťujících, aby si veškerý příslušný personál trvale udržoval potřebnou způsobilost;

f) poskytovatel zajistí, aby byl jeho personál tělesně i duševně způsobilý k uspokojivému výkonu svých funkcí, a to s ohledem na druh činností a zejména na jejich případný dopad na bezpečnost a ochranu před protiprávními činy související s bezpečností.

4.2. Systémy řízení

4.2.1. Podle typu prováděné činnosti a velikosti organizace poskytovatel zavede a udržuje systém řízení, který zajišťuje soulad s hlavními požadavky stanovenými v této příloze, řídit bezpečnostní rizika a usilovat o trvalé zdokonalování tohoto systému. Takový systém musí být koordinován se systémy řízení provozovatele letiště.

4.2.2. Poskytovatel zřídí systém hlášení událostí v rámci systému řízení podle bodu 4.2.1 s cílem přispět k trvalému zlepšování bezpečnosti. Aniž jsou dotčeny jiné ohlašovací povinnosti, poskytovatel zadá informace o všech událostech do systému hlášení provozovatele letiště, provozovatele letadla a případně do systému poskytovatele služeb letového provozu. Systém hlášení událostí musí být v souladu s příslušnými právními předpisy Unie.

4.2.3. Poskytovatel vypracuje příručku služeb pozemního odbavení a provozuje svou činnost v souladu s touto příručkou. Příručka obsahuje veškeré potřebné pokyny, informace a postupy pro danou službu, systém řízení a pro personál služby k výkonu jeho povinností.

5. SLUŽBY ŘÍZENÍ PROVOZU NA ODBAVOVACÍ PLOŠE

5.1. Poskytovatel služeb řízení provozu na odbavovací ploše poskytuje své služby v souladu s provozními postupy uvedenými v letištní příručce.

5.2. Podle typu prováděné činnosti a velikosti organizace poskytovatel služeb řízení provozu na odbavovací ploše zavede a udržuje systém řízení, včetně řízení bezpečnosti, s cílem zajistit plnění hlavních požadavků stanovených v této příloze.

5.3. Poskytovatel služeb řízení provozu na odbavovací ploše uzavře s provozovatelem letiště a poskytovatelem služeb řízení letového provozu formální dohodu, v níž je popsán rozsah poskytovaných služeb.

▼B

5.4. Poskytovatel služeb řízení provozu na odbavovací ploše zřídí systém hlášení událostí v rámci systému řízení podle bodu 5.2 s cílem přispět k trvalému zlepšování bezpečnosti. Aniž jsou dotčeny jiné ohlašovací povinnosti, poskytovatel předá všechny události do systému hlášení provozovatele letiště a případně do systému poskytovatele služeb letového provozu.

5.5. Poskytovatel služeb řízení provozu na odbavovací ploše se účastní bezpečnostních programů zavedených provozovatelem letiště.

6. OSTATNÍ

Aniž jsou dotčeny povinnosti provozovatele letadla, provozovatel letiště zajistí, že s výjimkou nouzových situací, kdy se letadla odklánějí na náhradní letiště, nebo za jiných podmínek, jež jsou v každém jednotlivém případě specifikovány, nesmějí letiště ani žádné jeho součásti využívat letadla, pro něž infrastruktura letiště ani provozní postupy nejsou běžně určeny.

▼B

*PŘÍLOHA VIII*

**Hlavní požadavky na ATM/ANS a na řídící letového provozu**

1. VYUŽÍVÁNÍ VZDUŠNÉHO PROSTORU

1.1. Všechna letadla s výjimkou letadel využívaných k činnostem podle čl. 2 odst. 3 písm. a) ve všech fázích letu nebo na pohybové ploše letiště se provozují v souladu se společnými všeobecnými provozními pravidly a veškerými použitelnými postupy, které byly stanoveny pro využívání daného vzdušného prostoru.

1.2. Všechna letadla s výjimkou letadel využívaných k činnostem podle čl. 2 odst. 3 písm. a) jsou vybavena požadovanými součástmi a v souladu s tím také provozována. Součásti, které se používají v rámci systému ATM/ANS, musí splňovat také požadavky stanovené v bodě 3.

2. SLUŽBY

2.1. Letecké informace a údaje poskytované uživatelům vzdušného prostoru pro účely letové navigace

2.1.1. Údaje sloužící jako zdroj leteckých informací mají dostatečnou kvalitu, jsou úplné a aktuální a jsou poskytovány včas.

2.1.2. Letecké informace jsou přesné, úplné, aktuální, jednoznačné, pocházejí z legitimního zdroje, jsou dostatečně spolehlivé a předkládají se ve formátu vhodném pro uživatele.

2.1.3. Šíření těchto leteckých informací mezi uživatele vzdušného prostoru probíhá včas a pomocí dostatečně spolehlivých a rychlých komunikačních prostředků chráněných před úmyslným i neúmyslným rušením a poškozením.

2.2. Meteorologické informace

2.2.1. Údaje sloužící jako zdroj leteckých meteorologických informací mají dostatečnou kvalitu a jsou úplné a aktuální.

2.2.2. Letecké meteorologické informace jsou co nejvíce přesné, úplné, aktuální, dostatečně spolehlivé a jednoznačné, aby odpovídaly potřebám uživatelů vzdušného prostoru. Letecké meteorologické informace pocházejí z legitimního zdroje

2.2.3. Šíření těchto leteckých meteorologických informací mezi uživatele vzdušného prostoru probíhá včas a pomocí dostatečně spolehlivých a rychlých komunikačních prostředků chráněných před rušením a poškozením.

2.3. Letové provozní služby

2.3.1. Údaje sloužící jako zdroj pro poskytování letových provozních služeb jsou správné, úplné a aktuální.

2.3.2. Poskytování letových provozních služeb je dostatečně přesné, úplné, aktuální a jednoznačné, aby odpovídalo bezpečnostním potřebám uživatelů.

2.3.3. Automatizované nástroje poskytující informace nebo rady uživatelům jsou náležitě projektovány, vyrobeny a udržovány, aby byla zajištěna jejich vhodnost k zamýšlenému účelu.

▼B

2.3.4. Služby řízení letového provozu a s nimi související procesy zajišťují náležitý rozstup mezi letadly, na provozní ploše letiště zabraňují střetům letadel s překážkami a ve vhodných případech pomáhají zajišťovat ochranu před jinými nebezpečími ve vzduchu; současně zajišťují rychlou a včasnou koordinaci se všemi příslušnými uživateli a přilehlými částmi vzdušného prostoru.

2.3.5. Komunikace mezi letovými provozními službami a letadly a mezi příslušnými stanovišti letových provozních služeb je včasná, jasná, správná a jednoznačná, je chráněna před rušením a probíhá způsobem, kterému všichni zúčastnění aktéři běžně rozumějí, a pokud je to relevantní, potvrzují ji.

2.3.6. Jsou zavedeny prostředky pro detekci možných stavů nouze a pro případné zahájení účinné akce pátrání a záchrany. Tyto prostředky zahrnují přinejmenším vhodné výstražné mechanismy, koordinační opatření a postupy, prostředky a personál umožňující efektivní pokrytí oblasti odpovědnosti.

▼M3

2.3a. Služby údajů o letovém provozu

2.3a.1. Shromážděné údaje o letovém provozu jsou dostatečně kvalitní, úplné, aktuální, pocházejí z oprávněného zdroje a musí být poskytovány včas.

2.3a.2. U služeb údajů o letovém provozu je dosažena a udržována dostatečná výkonnost, pokud jde o jejich dostupnost, integritu, kontinuitu a včasnost z pohledu plnění potřeb uživatele.

2.3a.3. Systémy a nástroje poskytující služby údajů o letovém provozu jsou náležitě projektovány, vyrobeny a udržovány, aby byla zajištěna jejich vhodnost k zamýšlenému účelu.

2.3a.4. Šíření těchto údajů probíhá včas a pomocí dostatečně spolehlivých a rychlých komunikačních prostředků chráněných před úmyslným i neúmyslným rušením a poškozením.

▼B

2.4. Komunikační služby

U komunikačních služeb je dosažena a udržována dostatečná výkonnost, pokud jde o jejich dostupnost, integritu, kontinuitu a včasnost. Jsou rychlé a chráněné před poškozením a rušením.

2.5. Navigační služby

U navigačních služeb je dosažena a udržována dostatečná úroveň výkonnosti s ohledem na informace pro navádění, určování polohy a, pokud se poskytují, s ohledem na informace pro určování času. Kritéria výkonnosti zahrnují přesnost, integritu, legitimitu zdroje, dostupnost a kontinuitu služby.

2.6. Přehledové služby

Přehledové služby určují vzájemnou polohu letadel ve vzduchu a dalších letadel a pozemních dopravních prostředků na letištní ploše, a to s dostatečnou výkonností, pokud jde o jejich přesnost, integritu, legitimitu zdroje, kontinuitu a pravděpodobnost detekce.

2.7. Uspořádání toku letového provozu

Taktické uspořádání toků letového provozu na úrovni Unie používá a poskytuje dostatečně přesné a aktuální informace o objemu a charakteru plánovaného letového provozu s dopadem na poskytování služeb a koordinuje a projednává přesměrování či zpožďování toků letového provozu s cílem omezit riziko vzniku situací přetížení ve vzduchu nebo na letištích. Uspořádání toku se provádí s cílem optimalizovat při využívání

▼B

vzdušného prostoru dostupnou kapacitu a zlepšit postupy řízení toku letového provozu. Řídí se zásadami bezpečnosti, transparentnosti a efektivity a zajišťuje, aby byla kapacita poskytována pružně a včas v souladu s evropským navigačním plánem.

Opatření uvedená v článku 43 týkající se uspořádání toku letového provozu slouží k provozním rozhodnutím přijímaným poskytovateli letových navigačních služeb, provozovateli letišť a uživateli vzdušného prostoru a upravují tyto oblasti:

a) plánování letu;

b) využívání dostupné kapacity vzdušného prostoru během všech fází letu včetně přidělování traťových slotů;

c) užívání směrování tratí všeobecným letovým provozem včetně:

— vytvoření jednotné příručky pro směrování tratí a letového provozu;

— možností odklonu všeobecného letového provozu od oblastí silného letového provozu; a

— pravidel priority ohledně přístupu všeobecného letového provozu do vzdušného prostoru, zejména v době silného letového provozu a krizí; a

d) soulad mezi letovými plány a letištními sloty a nezbytná koordinace s přilehlými oblastmi, podle situace.

▼M3

2.8. Uspořádání vzdušného prostoru

Vymezování konkrétních částí vzdušného prostoru pro určité využití je sledováno, koordinováno a včas vyhlašováno, aby se za všech okolností omezilo riziko ztráty rozstupu mezi letadly. S ohledem na organizaci vojenských činností a související aspekty spadající pod pravomoc členských států podporuje uspořádání vzdušného prostoru rovněž jednotné uplatňování koncepce pružného využívání vzdušného prostoru, jak ji popsala organizace ICAO a jak je prováděna podle nařízení (EU) 2024/2803, za účelem usnadnění uspořádání vzdušného prostoru a uspořádání letového provozu v rámci společné dopravní politiky.

▼B

2.9. Návrh letových postupů

Letové postupy jsou před svým zavedením a využíváním letadly řádně navrženy, zhodnoceny a ověřeny.

3. SYSTÉMY A SLOŽKY

3.1. Obecně

Systémy ATM/ANS a složky ATM/ANS, které poskytují související informace letadlům, z letadel a na zemi, jsou řádně projektovány, vyrobeny, instalovány/zastavěny, udržovány, chráněny před neoprávněným rušením a provozovány, aby byla zajištěna jejich vhodnost k zamýšlenému účelu.

Jedná se zejména o systémy a postupy, jež jsou nutné pro podporu těchto funkcí a služeb:

a) uspořádání vzdušného prostoru;

b) uspořádání toku letového provozu;

▼B

c) letové provozní služby, zejména systémy zpracování leteckých údajů, systémy zpracování přehledových údajů a systémy rozhraní člověk/stroj;

d) komunikace, včetně komunikace typu země-země/vesmír, letadlo-země a letadlo-letadlo/vesmír;

e) navigace;

f) přehled;

g) letecké informační služby; a

h) meteorologické služby.

3.2. Integrita, výkonnost a spolehlivost systémů a složek

Integrita systémů a složek a jejich výkonnost v souvislosti s bezpečností odpovídá jejich zamýšlenému účelu, ať již jde o systémy a složky v letadle, na zemi nebo ve vesmírném prostoru. Dosahují požadované úrovně provozní výkonnosti za všech předvídatelných provozních podmínek a po celou dobu své provozní životnosti.

Systémy ATM/ANS a složky ATM/ANS musí být navrženy, vyrobeny, udržovány a provozovány pomocí vhodných a ověřených postupů, aby byl vždy a ve všech letových fázích zajištěn hladký a bezporuchový provoz evropské sítě uspořádání letového provozu (EATMN). Hladký a bezporuchový provoz je možné vyjádřit zejména jako předávání informací, včetně relevantních informací o provozním stavu, jednotný výklad informací, srovnatelné postupy při zpracování a související postupy umožňující společné provozní činnosti schválené pro síť EATMN.

Síť EATMN, její systémy a její složky musí na koordinovaném základě podporovat nově schválené a platné provozní koncepce, které zlepšují kvalitu, udržitelnost a efektivitu letových navigačních služeb, zejména pokud jde o bezpečnost a kapacitu.

Síť EATMN, její systémy a její složky musí podporovat postupné koordinování činností mezi civilním a vojenským sektorem v rozsahu, který je nutný pro efektivní řízení vzdušného prostoru a toku letecké dopravy a pro bezpečné a efektivní užívání vzdušného prostoru všemi uživateli na základě koncepce pružného využívání vzdušného prostoru.

V zájmu dosažení těchto cílů podporuje síť EATMN, její systémy a složky včasné předávání správných a ucelených informací o všech fázích letu mezi civilními a vojenskými účastníky, aniž jsou dotčeny bezpečnostní a obranné zájmy, včetně požadavků na důvěrnost.

3.3. Návrh systémů a složek

3.3.1. Systémy a složky jsou projektovány tak, aby splnily příslušné požadavky na bezpečnost a ochranu před protiprávními činy.

3.3.2. Systémy a složky, posuzované společně, zvlášť a ve vzájemném vztahu, jsou projektovány tak, aby existovala nepřímá úměrnost mezi pravděpodobností celkového selhání systému a závažností jeho důsledků pro bezpečnost služeb.

3.3.3. Systémy a složky, posuzované jednotlivě i ve vzájemné kombinaci, jsou projektovány s ohledem na omezení související s lidskými schopnostmi a lidskou výkonností.

▼B

3.3.4. Systémy a složky jsou projektovány tak, aby byly stejně jako údaje, jež přenášejí, chráněny před škodlivými interakcemi s vnitřními i vnějšími prvky.

3.3.5. Personálu jsou jasným, konzistentním a jednoznačným způsobem poskytovány informace nutné pro výrobu, instalaci/zástavbu, provoz a údržbu systémů a složek, jakož i informace o nebezpečných podmínkách.

3.4. Kontinuita úrovně služby

Úrovně bezpečnosti systémů a složek je třeba během poskytování služby i jakýchkoli modifikací služby zachovat.

4. KVALIFIKACE ŘÍDÍCÍCH LETOVÉHO PROVOZU

4.1. Obecně

Osoba podstupující výcvik jako řídící letového provozu nebo řídící letového provozu – žák je dostatečně vyzrálá po stránce vzdělání a tělesného a duševního stavu, aby mohla získat, udržet si a prokázat příslušné teoretické znalosti a praktické dovednosti.

4.2. Teoretické znalosti

4.2.1. Řídící letového provozu získá a udržuje si úroveň znalostí odpovídající vykonávaným úkolům a přiměřenou rizikům spojeným s daným typem služby.

4.2.2. Získání a udržení teoretických znalostí se prokazuje průběžným hodnocením během výcviku nebo vhodnými zkouškami.

4.2.3. Udržuje se odpovídající úroveň teoretických znalostí. Plnění tohoto požadavku se prokazuje pravidelným hodnocením nebo zkouškami. Četnost zkoušek je přiměřená úrovni rizika spojeného s daným typem služby.

4.3. Praktické dovednosti

4.3.1. Řídící letového provozu získá a udržuje své praktické dovednosti odpovídající úkolům, které vykonává. Tyto dovednosti jsou úměrné rizikům spojeným s daným typem služby a zahrnují přinejmenším tyto oblasti (pokud jsou třeba pro prováděné úkoly):

a) provozní postupy;

b) aspekty specifické pro vykonávané úkoly;

c) mimořádné a nouzové situace; a

d) lidské činitele.

4.3.2. Řídící letového provozu prokázal schopnost provádět příslušné postupy a úkoly se stupněm způsobilosti, který odpovídá jeho úlohám.

4.3.3. Udržuje se uspokojivá úroveň způsobilosti v praktických dovednostech. Plnění tohoto požadavku se ověřuje pravidelným hodnocením. Četnost těchto hodnocení je přiměřená složitosti a úrovni rizika, které souvisí s daným typem služby a plněných úkolů.

▼B

4.4. Jazykové znalosti

4.4.1. Řídící letového provozu prokázal schopnost hovořit a rozumět anglicky do té míry, aby mohl účinně komunikovat o konkrétních pracovních tématech, a to také v nouzových situacích, přičemž tato schopnost musí zahrnovat jak komunikaci pouze hlasem (telefonem/radiotelefonem), tak komunikaci při osobním styku.

4.4.2. Ve všech případech, kdy je to nutné pro účely poskytování letových provozních služeb (ATS) ve vymezeném vzdušném prostoru, je řídící letového provozu rovněž schopen ve výše uvedené míře hovořit národním jazykem nebo jazyky a rozumět jim.

4.5. Syntetická výcviková zařízení

Syntetické výcvikové zařízení, které se používá k praktickému výcviku v oblasti situačního povědomí a lidských činitelů nebo při prokazování, že dovednosti byly získány nebo udrženy, má úroveň výkonnosti umožňující dostatečně přesnou simulaci pracovního prostředí a provozních situací, které odpovídají prováděnému výcviku.

4.6. Výcvikový kurz

4.6.1. Výcvik se provádí prostřednictvím výcvikového kurzu, který může sestávat z teoretické a praktické výuky, ve vhodných případech včetně výcviku na syntetických výcvikových zařízeních.

4.6.2. Pro každý typ výcviku se vypracuje a schválí kurz.

4.7. Instruktoři

4.7.1. Teoretický výcvik provádějí náležitě kvalifikovaní instruktoři. Tito instruktoři:

a) mají odpovídající znalosti v oblasti, jež má být předmětem výcviku; a

b) prokážou, že jsou schopni používat vhodné metody výuky.

4.7.2. Výcvik praktických dovedností provádějí náležitě kvalifikovaní instruktoři, kteří splňují tyto předpoklady:

a) splňují požadavky na teoretické znalosti a zkušenosti odpovídající výcviku, který provádějí;

b) prokázali, že jsou schopni vyučovat a používat vhodné metody výuky;

c) mají zkušenosti s metodami výuky, které se týkají postupů, jež mají být předmětem výcviku; a

d) účastní se pravidelného opakovacího školení, aby bylo zajištěno udržení jejich způsobilosti k provádění výcviku.

4.7.3. U instruktorů vyučujících praktické dovednosti se rovněž vyžaduje, aby byli v současnosti nebo v minulosti oprávněni pracovat jako řídící letového provozu.

4.8. Hodnotitelé

4.8.1. Osoby odpovědné za posuzování dovedností řídících letového provozu splňují tyto podmínky:

a) prokázaly, že jsou schopny hodnotit výkonnost řídících letového provozu a provádět u těchto pracovníků zkoušky a přezkoušení; a

▼B

b) účastní se pravidelného obnovovacího školení, aby bylo zajištěno, že jsou standardy hodnocení stále aktuální.

4.8.2. U hodnotitelů posuzujících praktické dovednosti se rovněž vyžaduje, aby byli v současnosti nebo v minulosti oprávněni pracovat jako řídící letového provozu v těch oblastech, v nichž má být provedeno hodnocení.

4.9. Zdravotní způsobilost řídícího letového provozu

4.9.1. Všichni řídící letového provozu pravidelně prokazují, že jsou zdravotně způsobilí uspokojivě vykonávat své úkoly. Plnění tohoto požadavku se prokazuje pomocí odpovídajícího posouzení, při kterém se bere v potaz možné zhoršení duševních a tělesných schopností v důsledku stárnutí.

4.9.2. Prokázání zdravotní způsobilosti, která sestává z tělesné a duševní způsobilosti, zahrnuje prokázání skutečnosti, že osoba poskytující službu řízení letového provozu (ATC) netrpí žádnou nemocí či zdravotním postižením, které jí znemožňuje:

a) řádně vykonávat nezbytné úkoly při poskytování služby ATC;

b) kdykoli plnit přidělené povinnosti nebo;

c) správně vnímat podmínky okolního prostředí.

4.9.3. V případech, kdy zdravotní způsobilost nelze plně prokázat, mohou být zavedena zmírňující opatření, která zajistí rovnocennou bezpečnost.

5. POSKYTOVATELÉ SLUŽEB A VÝCVIKOVÉ ORGANIZACE

5.1. Služby je možné poskytovat pouze při splnění těchto podmínek:

a) provozovatel má přímo nebo prostřednictvím dohod s třetími stranami prostředky nezbytné pro rozsah a účel služby. K těmto prostředkům patří zejména: systémy, zařízení včetně zdroje energie, struktura řízení, personál, vybavení a jeho údržba, dokumentace úkolů, odpovědností a postupů, přístup k příslušným údajům a vedení záznamů;

b) poskytovatel služeb vypracuje a průběžně aktualizuje příručky pro řízení a provozní příručky, které se týkají poskytování jeho služeb, a těmito příručkami se během provozu řídí. Tyto příručky obsahují veškeré pokyny, informace a postupy potřebné pro provoz, systém řízení a pro vykonávání povinností provozního personálu;

▼M3

c) podle typu prováděné činnosti a velikosti organizace musí poskytovatel služeb zavést a udržovat systém řízení, který zajišťuje soulad s hlavními požadavky stanovenými v této příloze, řídit rizika spojená s bezpečností a ochranou a usilovat o trvalé zdokonalování tohoto systému;

▼B

d) poskytovatel služeb využívá pouze náležitě kvalifikovaný a vyškolený personál a pro tento personál zavede a udržuje programy výcviku a přezkoušení;

e) poskytovatel služeb zavede formální způsoby kontaktu se všemi zúčastněnými subjekty, které mohou přímo ovlivnit bezpečnost jeho služeb, s cílem zajistit plnění hlavních požadavků stanovených v této příloze;

▼B

f) poskytovatel služeb vypracuje a zavede plán pro nepředvídané události zahrnující nouzové a mimořádné situace, které mohou nastat v souvislosti s jeho službami, včetně událostí vedoucích k významnému zhoršení nebo přerušení jeho provozu;

g) poskytovatel služeb zřídí systém hlášení událostí v rámci systému řízení podle písmene c) s cílem přispět k trvalému zlepšování bezpečnosti. Systém hlášení událostí musí být v souladu s příslušnými právními předpisy Unie; a

h) poskytovatel služeb přijme opatření, jež mu umožní ověřovat, že všechny systémy a složky, které provozuje, neustále splňují výkonnostní požadavky související s bezpečností.

5.2. Službu ATC je možné poskytovat pouze při splnění těchto podmínek:

a) prevence únavy personálu poskytujícího službu ATC se provádí prostřednictvím systému rozpisu služeb. Tento systém musí zahrnovat celkovou pracovní dobu, dobu ve službě a odpovídající doby odpočinku. Omezení stanovená v rámci systému rozpisu služeb zohlední důležité faktory přispívající ke vzniku únavy, zejména nedostatek spánku, narušení cirkadiánních cyklů, práci v noci, kumulativní dobu ve službě v daných časových obdobích a také sdílení přidělených úkolů mezi personálem;

b) prevence stresu personálu poskytujícího službu ATC se provádí prostřednictvím vzdělávacích a preventivních programů;

c) poskytovatel služby ATC má zavedeny postupy pro ověřování, že personál poskytující službu ATC nemá zhoršený kognitivní úsudek nebo nedostatečnou zdravotní způsobilost; a

d) poskytovatel služby ATC bere při plánování a během provozu ohled na provozní a technická omezení, jakož i zásady související s lidskými činiteli.

5.3. Komunikační, navigační a přehledové služby je možné poskytovat pouze při splnění této podmínky:

Poskytovatel služeb informuje příslušné uživatele vzdušného prostoru a stanoviště ATS průběžně a včas o provozním stavu svých služeb poskytovaných pro účely ATS (a o jeho změnách).

5.4. Výcvikové organizace

Organizace provádějící výcvik personálu poskytujícího službu ATC splňuje tyto požadavky:

a) mít všechny prostředky nezbytné pro rozsah povinností spojených s jejich činností. Tyto prostředky zahrnují mimo jiné: zařízení, personál, vybavení, metodiku, dokumentaci úkolů, povinností a postupů, přístup k příslušným údajům a vedení záznamů;

b) podle typu poskytovaného výcviku a velikosti musí zavést a udržovat systém řízení, který zajišťuje soulad s těmito hlavními požadavky, řídit bezpečnostní rizika včetně rizik souvisejících se snížením úrovně výcviku a usilovat o trvalé zdokonalování tohoto systému; a

▼B

c) podle potřeby uzavírá dohody s jinými příslušnými organizacemi s cílem zajistit trvalé plnění hlavních požadavků stanovených v této příloze.

6. LETEČTÍ LÉKAŘI A LETECKÁ ZDRAVOTNÍ STŘEDISKA

6.1. Letečtí lékaři

Letecký lékař musí:

a) mít kvalifikaci a licenci k výkonu lékařské praxe;

b) absolvovat školení v oblasti leteckého lékařství a pravidelné opakovací školení v oblasti leteckého lékařství, aby se zajistilo, že budou normy pro posuzování zdravotní způsobilosti stále aktuální; a

c) získat praktické znalosti a zkušenosti, pokud jde o podmínky, v nichž řídící letového provozu plní své povinnosti.

6.2. Letecká zdravotní střediska

Letecká zdravotní střediska musí splňovat tyto podmínky:

a) mít všechny prostředky nezbytné pro rozsah povinností spojených s jejich právy. Tyto prostředky zahrnují mimo jiné: zařízení, personál, vybavení, nástroje a materiály, dokumentaci úkolů, odpovědností a postupů, přístup k příslušným údajům a vedení záznamů;

b) podle typu prováděné činnosti a velikosti organizace zavést a udržovat systém řízení, který zajišťuje soulad s hlavními požadavky stanovenými v této příloze, řídit bezpečnostní rizika a usilovat o trvalé zdokonalování tohoto systému; a

c) podle potřeby uzavřít dohody s jinými příslušnými organizacemi s cílem zajistit trvalé plnění požadavků stanovených v této příloze.

▼M3

7. FINANČNÍ STABILITA, ODPOVĚDNOST, POŽADAVKY NA POJISTNÉ KRYTÍ, VLASTNICKÁ A ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Poskytovatelé ATM/ANS s cílem zajistit bezpečné a nepřetržité poskytování služeb:

a) prokáží dostatečnou finanční stabilitu;

b) získají odpovídající pojištění odpovědnosti a pojištění s přihlédnutím ke svému právnímu postavení a úrovni dostupného komerčního pojistného krytí; a

c) splňují platné požadavky na vlastnickou a organizační strukturu s cílem předcházet střetům zájmů, a zajistit tak nediskriminační poskytování služeb.

▼B

*PŘÍLOHA IX*

**Hlavní požadavky na bezpilotní letadla**

1. HLAVNÍ POŽADAVKY NA PROJEKTOVÁNÍ, VÝROBU, ÚDRŽBU A PROVOZ BEZPILOTNÍCH LETADEL

1.1. Provozovatel a dálkově řídící pilot bezpilotního letadla musí znát platné předpisy Unie a vnitrostátní předpisy vztahující se na zamýšlený provoz, zejména pokud jde o bezpečnost, soukromí, ochranu údajů, právní odpovědnost, pojištění, ochranu před protiprávními činy a ochranu životního prostředí. Provozovatel a dálkově řídící pilot musí být schopni zajistit bezpečný provoz a bezpečný rozstup bezpilotního letadla od osob na zemi a od dalších uživatelů vzdušného prostoru. To zahrnuje dobrou znalost provozních pokynů výrobce, bezpečného a environmentálně šetrného používání bezpilotního letadla ve vzdušném prostoru a veškerých příslušných funkcí bezpilotního letadla, jakož i použitelných pravidel létání a postupů ATM/ANS.

1.2. Bezpilotní letadlo musí být navrženo a konstruováno tak, aby plnilo zamýšlenou funkci a mohlo být provozováno, seřizováno a udržováno, aniž by byli lidé vystaveni riziku.

1.3. Je-li nezbytné zmírňovat rizika týkající se bezpečnosti, soukromí, ochrany osobních údajů, ochrany před protiprávními činy nebo ochrany životního prostředí, která vznikají v souvislosti s provozem, musí mít bezpilotní letadlo odpovídající a specifické prvky a funkce, které zohledňují zásady soukromí a ochrany osobních údajů již na úrovni návrhu a na úrovni standardního nastavení ochrany údajů. Podle potřeby musí uvedené prvky a funkce zajišťovat snadnou identifikaci letadla a povahy a účelu provozu a musí zajišťovat dodržení použitelných omezení, zákazů nebo podmínek, zejména pokud jde o provoz v konkrétní zeměpisné oblasti, provoz nad určitou vzdálenost od provozovatele nebo v určitých nadmořských výškách.

1.4. Organizace odpovědná za výrobu nebo uvádění bezpilotního letadla na trh musí provozovateli bezpilotního letadla a případně organizaci údržby poskytnout informace o druzích provozu, pro něž je bezpilotní letadlo navrženo, spolu s omezeními a informacemi nezbytnými pro jeho bezpečný provoz, včetně provozní a environmentální výkonnosti, omezení letové způsobilosti a nouzových postupů. Tyto informace se poskytnou jasným, konzistentním a jednoznačným způsobem. Provozní možnosti bezpilotního letadla, které může být využíváno při provozu, jenž nevyžaduje osvědčení nebo prohlášení, musí umožnit zavedení omezení splňujících pravidla vzdušného prostoru použitelná pro takový provoz.

2. DODATEČNÉ HLAVNÍ POŽADAVKY NA PROJEKTOVÁNÍ, VÝROBU, ÚDRŽBU A PROVOZ BEZPILOTNÍCH LETADEL PODLE ČL. 56 ODST. 1 A 5

Vzhledem k cílům uvedeným v článku 1 je nutné, aby s cílem zajistit při provozu bezpilotního letadla bezpečnost osob na zemi a dalších uživatelů vzdušného prostoru byly podle potřeby s ohledem na úroveň rizika provozu splněny následující požadavky:

▼B

2.1. Letová způsobilost

2.1.1. Bezpilotní letadlo musí být navrženo takovým způsobem nebo musí vykazovat takové vlastnosti či detaily, aby mohla být uspokojivě prokázána bezpečnost osoby, která bezpilotní letadlo provozuje, nebo třetích stran ve vzduchu či na zemi, včetně majetku.

2.1.2. Bezpilotní letadla musí vykazovat integritu výrobku, jež je za všech předpokládaných letových podmínek úměrná riziku.

2.1.3. Bezpilotní letadlo musí být podle potřeby bezpečně řiditelné a manévrovatelné za všech předpokládaných provozních podmínek, a to i po případné poruše jednoho nebo případně více systémů. Musí být náležitě zohledněny otázky lidského faktoru, zejména dostupné znalosti o faktorech umožňujících bezpečný provoz technologií člověkem.

2.1.4. Bezpilotní letadla a jejich motory, vrtule, letadlové části, nezastavěné vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku musí fungovat tak, jak je určeno pro jakékoli předvídatelné provozní podmínky v rámci veškerého provozu, pro který bylo letadlo navrženo, a dostatečně mimo ně.

2.1.5. Bezpilotní letadla a jejich motory, vrtule, letadlové části, nezastavěné vybavení a vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, uvažovány samostatně a ve vztahu jednoho k druhému, musí být projektovány tak, aby pravděpodobnost poruchového stavu a závažnost jeho účinku na osoby na zemi a na další uživatele vzdušného prostoru byly zmírněny na základě zásad stanovených v čl. 4 odst. 2.

2.1.6. Veškeré vybavení pro řízení bezpilotních letadel na dálku, jež je zapojeno do provozu, musí usnadňovat jak letový provoz, tak možnosti situačního povědomí a zvládání jakékoli očekávané situace a nouzových stavů.

2.1.7. Organizace zapojené do projektování bezpilotních letadel, motorů a vrtulí musí přijmout preventivní opatření, aby minimalizovaly nebezpečí vznikající za podmínek – jak interních, tak externích vůči bezpilotním letadlům a jejich systémům – u nichž zkušenosti ukázaly, že mají dopad na bezpečnost. To zahrnuje ochranu proti rušení elektronickými prostředky.

2.1.8. Výsledkem výrobních postupů, materiálů a součástí použitých k výrobě bezpilotního letadla musí být přiměřené a opakovatelné vlastnosti a výkony, které jsou v souladu s konstrukčními vlastnostmi.

2.2. Organizace

Organizace zapojené do projektování, výroby, údržby a provozu bezpilotních letadel, souvisejících služeb a výcviku musí splňovat tyto podmínky:

a) Organizace musí mít veškeré prostředky nezbytné pro rozsah své činnosti a musí zajistit soulad s hlavními požadavky, akty v přenesené pravomoci podle článku 58 a prováděcími akty podle článku 57, které jsou relevantní pro její činnost.

▼B

b) Organizace musí zavést a udržovat systém řízení, který zajišťuje soulad s relevantními hlavními požadavky, řídit bezpečnostní rizika a usilovat o trvalé zdokonalování tohoto systému. Tento systém řízení musí být úměrný typu činnosti a velikosti dané organizace.

c) Organizace musí zřídit systém hlášení událostí v rámci systému řízení bezpečnosti s cílem přispět k trvalému zlepšování bezpečnosti. Tento systém hlášení musí být úměrný typu činnosti a velikosti dané organizace.

d) Je-li to na místě, musí organizace uzavřít dohody s jinými organizacemi s cílem zajistit trvalé dodržování relevantních hlavních požadavků.

2.3. Osoby zapojené do provozu bezpilotního letadla

Každá osoba zapojená do provozu bezpilotního letadla, včetně dálkově řídícího pilota, musí mít požadované znalosti a dovednosti nezbytné k zajištění bezpečnosti provozu a přiměřené riziku spojenému s daným typem provozu. Tato osoba rovněž prokázal zdravotní způsobilost, je-li to nezbytné pro zmírnění rizik spojených s daným provozem.

2.4. Provoz

2.4.1. Provozovatel bezpilotního letadla je odpovědný za provoz a musí přijmout veškerá vhodná opatření k zajištění bezpečnosti provozu.

2.4.2. Let musí být proveden v souladu s příslušnými právními a správními předpisy a postupy vztahujícími se k plnění jeho povinností, předepsanými pro oblast, vzdušný prostor, letiště či místa, jejichž využití se plánuje, a je-li to na místě, v souladu se souvisejícími systémy ATM/ANS.

2.4.3. Při provozu bezpilotních letadel musí být zajištěna bezpečnost třetích stran na zemi a dalších uživatelů vzdušného prostoru a musí být minimalizována rizika způsobená nepříznivými vnějšími nebo vnitřními podmínkami, včetně podmínek prostředí a to udržováním vhodné vzdálenosti rozstupu během všech fází letu.

2.4.4. Bezpilotní letadlo může být provozováno, pouze pokud je způsobilé k letu a vybavení a ostatní součásti a služby nezbytné pro zamýšlený provoz jsou k dispozici a provozuschopné.

2.4.5. Bezpilotní letadlo a provoz bezpilotního letadla musí dodržovat příslušná práva zajištěná právem Unie.

2.4.6. Provozovatel bezpilotního letadla musí zajistit, aby letadlo mělo nezbytné vybavení pro navigaci, komunikaci, přehled, detekci a vyhnutí, jakož i jakékoli jiné vybavení, které je považováno za nezbytné pro bezpečnost zamýšleného letu, s ohledem na povahu provozu, předpisy pro letecký provoz a pravidla létání použitelná během kterékoli fáze letu.

▼B

2.5. Hlavní požadavky ohledně elektromagnetické kompatibility a rádiového spektra týkající se bezpilotních letadel, jakož i příslušných motorů, vrtulí, letadlových částí a nezastavěného vybavení, jejichž návrh byl certifikován v souladu s čl. 56 odst. 1 a jež jsou určeny k provozu pouze na frekvencích přidělených na základě Radiokomunikačního řádu pro chráněné letecké použití vypracovaného Mezinárodní telekomunikační unií

2.5.1. Tato bezpilotní letadla, motory, vrtule, letadlové části a nezastavěné vybavení jsou s ohledem na stav techniky navrženy a vyrobeny tak, aby zajistily, že:

a) elektromagnetické rušení, které způsobují, nepřesáhne úroveň, za níž rádiová a telekomunikační zařízení nebo jiná zařízení nejsou schopna fungovat v souladu s určeným použitím; a

b) dosahují úrovně odolnosti vůči elektromagnetickému rušení, která jim umožňuje fungovat bez nepřijatelného zhoršení jejich zamýšleného použití.

2.5.2. Tato bezpilotní letadla, motory, vrtule, letadlové části a nezastavěné vybavení jsou s ohledem na stav techniky navrženy a vyrobeny tak, aby bylo zajištěno, že efektivně využívají rádiové spektrum a podporují jeho účinné využívání s cílem zabránit škodlivému rušení.

3. HLAVNÍ POŽADAVKY NA BEZPILOTNÍ LETADLA V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Bezpilotní letadla splňují požadavky na environmentální výkonnost stanovené v příloze III.

4. HLAVNÍ POŽADAVKY NA REGISTRACI BEZPILOTNÍCH LETADEL A JEJICH PROVOZOVATELŮ A NA OZNAČOVÁNÍ BEZPILOTNÍCH LETADEL

4.1. Aniž jsou dotčeny povinnosti členských států podle Chicagské úmluvy, musí být bezpilotní letadla, jejichž návrh podléhá osvědčování podle čl. 56 odst. 1, registrována v souladu s prováděcími akty podle článku 57.

4.2. Provozovatelé bezpilotních letadel musí být registrováni v souladu s prováděcími akty podle článku 57, pokud provozují:

a) bezpilotní letadla, která v případě nárazu mohou na člověka přenést kinetickou energii vyšší než 80 J;

b) bezpilotní letadla, jejichž provoz představuje riziko pro soukromí, ochranu osobních údajů, ochranu před protiprávními činy či životní prostředí;

c) bezpilotní letadla, jejichž návrh podléhá osvědčování podle čl. 56 odst. 1.

4.3. Je-li uplatněn požadavek na registraci podle bodů 4.1 nebo 4.2, dotčená bezpilotní letadla musí být individuálně označena a identifikována v souladu s prováděcími akty podle článku 57.

▼B

*PŘÍLOHA X*

**Srovnávací tabulka**

| Nařízení (ES) č. 216/2008 | Toto nařízení |
|---|---|
| Čl. 1 odst. 1 | Čl. 2 odst. 1 a 2 |
| Čl. 1 odst. 2 | Čl. 2 odst. 3 |
| Čl. 1 odst. 3 | Čl. 2 odst. 5 |
| Článek 2 | Článek 1 |
| Článek 3 | Článek 3 |
| Čl. 4 odst. 1 písm. a) | Čl. 2 odst. 1 písm. a) |
| Čl. 4 odst. 1 písm. b) | Čl. 2 odst. 1 písm. b) bod i) |
| čl. 4 odst. 1 písm. c) | Čl. 2 odst. 1 písm. b) bod ii) |
| — | Čl. 2 odst. 1 písm. b) bod iii) |
| Čl. 4 odst. 1 písm. d) | čl. 2 odst. 1 písm. c) |
| Čl. 4 odst. 2 | Čl. 2 odst. 2 |
| Čl. 4 odst. 3 | Čl. 2 odst. 1 písm. b) a c) |
| Čl. 4 odst. 3a | Čl. 2 odst. 1 písm. d), e) a odst. 2 |
| — | Čl. 2 odst. 4 |
| — | Čl. 2 odst. 6 |
| Čl. 4 odst. 3b | Čl. 2 odst. 7 |
| Čl. 4 odst. 3c | Čl. 2 odst. 1 písm. g) a odst. 2 |
| Čl. 4 odst. 4 a 5 | Čl. 2 odst. 3 písm. d) |
| Čl. 4 odst. 6 | — |
| — | Čl. 2 odst. 8 až 11 |
| — | Článek 4 |
| — | Článek 5 |
| — | Článek 6 |
| — | Článek 7 |
| — | Článek 8 |

▼B

| Nařízení (ES) č. 216/2008 | Toto nařízení |
|---|---|
| Čl. 5 odst. 1, 2 a 3 | Články 9 až 16 |
| Čl. 5 odst. 4 písm. a) a b) | Čl. 18 odst. 2 |
| Čl. 5 odst. 4 písm. c) | Čl. 18 odst. 1 písm. b) |
| — | Čl. 18 odst. 1 písm. a) |
| Čl. 5 odst. 5 | Články 17 a 19 |
| Čl. 5 odst. 6 | Článek 4 |
| Článek 6 | Čl. 9 odst. 2 a čl. 19 odst. 3 |
| Čl. 7 odst. 1 a 2 | Články 20 a 21 |
| Čl. 8 odst. 4 | Článek 22 |
| Článek 7 odst. 3 až 7 | Články 23 až 28 |
| Čl. 8 odst. 1 až 3 | Článek 29, čl. 30 odst. 1 až 3 |
| — | Čl. 30 odst. 4 až 7 |
| Čl. 8 odst. 5 | Články 31 a 32 |
| Čl. 8 odst. 6 | Článek 4 |
| Čl. 8a odst. 1 až 5 | Články 33 až 39 |
| Čl. 8a odst. 6 | Článek 4 |
| Čl. 8b odst. 1 až 6 | Články 40 až 47 |
| Čl. 8b odst. 7 | Článek 4 |
| Čl. 8c odst. 1 až 10 | Články 48 až 54 |
| Čl. 8c odst. 11 | Článek 4 |
| — | Články 55 až 58 |
| Článek 9 | Články 59 až 61 |
| Čl. 10 odst. 1 až 3 | Čl. 62 odst. 1 a 2 |
| — | Čl. 62 odst. 3 až 8 |
| Čl. 10 odst. 4 | Čl. 62 odst. 9 |
| — | Čl. 62 odst. 10 až 12 |
| Čl. 10 odst. 5 | Čl. 62 odst. 13 až 15 |
| — | Článek 63 |
| — | Článek 64 |
| — | Článek 65 |

▼B

| Nařízení (ES) č. 216/2008 | Toto nařízení |
|---|---|
| — | Článek 66 |
| Čl. 11 odst. 1 až 3 | Čl. 67 odst. 1 až 3 |
| Čl. 11 odst. 4 až 5b | — |
| Čl. 11 odst. 6 | Čl. 67 odst. 4 |
| Článek 12 | Článek 68 |
| Článek 13 | Článek 69 |
| Čl. 14 odst. 1 až 3 | Článek 70 |
| Čl. 14 odst. 4 až 7 | Článek 71 |
| Článek 15 | Článek 72 |
| Článek 16 | Článek 73 |
| — | Článek 74 |
| Článek 17 | Článek 75 |
| Článek 18 | Čl. 76 odst. 1 až 5 |
| Článek 19 | Čl. 76 odst. 1 až 5 |
| Článek 20 | Článek 77 |
| Článek 21 | Článek 78 |
| Čl. 22 odst. 1 | Čl. 76 odst. 6 |
| Čl. 22 odst. 2 | Čl. 76 odst. 7 |
| — | Článek 79 |
| Článek 22a | Článek 80 |
| Článek 22b | Článek 81 |
| Článek 23 | Čl. 82 odst. 1 a 2 |
| — | Čl. 82 odst. 3 |
| Články 24 a 54 | Článek 85 |
| Článek 25 | Článek 84 |
| Článek 26 | Čl. 86 odst. 1 až 4 |
| — | Čl. 86 odst. 5 |
| — | Článek 87 |
| — | Článek 88 |
| — | Článek 89 |

▼B

| Nařízení (ES) č. 216/2008 | Toto nařízení |
|---|---|
| Článek 27 | Čl. 90 odst. 1 až 3 |
| — | Čl. 90 odst. 4 až 6 |
| — | Článek 91 |
| — | Článek 92 |
| — | Článek 93 |
| Čl. 28 odst. 1 a 2 | Čl. 94 odst. 1 a 2 |
| — | Čl. 94 odst. 3 |
| Čl. 28 odst. 3 a 4 | Čl. 94 odst. 4 a 5 |
| Čl. 29 odst. 1 | Čl. 95 odst. 1 |
| Čl. 29 odst. 2 | Čl. 98 odst. 2 písm. m) a odst. 6 |
| Čl. 29 odst. 3 | — |
| — | Čl. 95 odst. 2 |
| Článek 30 | Článek 96 |
| Článek 31 | Článek 97 |
| Čl. 32 odst. 1 | Čl. 119 odst. 3 |
| Čl. 32 odst. 2 | Čl. 119 odst. 6 |
| Článek 33 | Čl. 98 odst. 1 až 5 |
| Čl. 34 odst. 1 | Čl. 99 odst. 1 a 2 |
| — | Čl. 99 odst. 3 |
| Čl. 34 odst. 2 a 3 | Čl. 99 odst. 4 a 5 |
| Článek 35 | Článek 100 |
| Článek 36 | Článek 101 |
| Čl. 37 odst. 1 až 3 | Čl. 102 odst. 1 až 3 |
| — | Čl. 102 odst. 4 |
| Čl. 38 odst. 1 až 3 | Čl. 104 odst. 1 až 3 |
| — | Čl. 104 odst. 4 |
| Článek 39 | — |
| — | Článek 103 |
| Článek 40 | Článek 105 |

▼B

| Nařízení (ES) č. 216/2008 | Toto nařízení |
|---|---|
| Čl. 41 odst. 1 | — |
| Čl. 41 odst. 2 a 3 | Čl. 106 odst. 1 |
| Čl. 41 odst. 4 | — |
| Čl. 41 odst. 5 | Čl. 106 odst. 6 |
| Článek 42 | Čl. 106 odst. 2 až 5 |
| Článek 43 | Článek 107 |
| Článek 44 | Článek 108 |
| Článek 45 | Článek 109 |
| Článek 46 | Článek 110 |
| Článek 47 | Článek 111 |
| Článek 48 | Článek 112 |
| Článek 49 | Článek 113 |
| Článek 50 | Čl. 114 odst. 1, 2 a 4 |
| Článek 51 | Čl. 114 odst. 3 |
| Čl. 52 odst. 1 až 3 | Článek 115 |
| Čl. 52 odst. 4 | Čl. 76 odst. 6 |
| Čl. 53 odst. 1 a 2 | Článek 116 |
| Čl. 53 odst. 3 | Čl. 76 odst. 6 |
| Článek 54 | Článek 85 |
| Článek 55 | Článek 83 |
| Článek 56 | Článek 117 |
| Článek 57 | Článek 118 |
| Čl. 58 odst. 1 a 2 | Čl. 119 odst. 1 a 2 |
| — | Čl. 119 odst. 4 |
| Čl. 58 odst. 3 | Čl. 119 odst. 5 |
| Čl. 58 odst. 4 | Čl. 132 odst. 2 |
| Čl. 59 odst. 1 až 4 | Čl. 120 odst. 1 až 4 |
| — | Čl. 120 odst. 5 |
| Čl. 59 odst. 5 až 11 | Čl. 120 odst. 6 až 12 |
| Článek 60 | Článek 121 |
| Článek 61 | Článek 122 |

▼B

| Nařízení (ES) č. 216/2008 | Toto nařízení |
|---|---|
| — | Článek 123 |
| Článek 62 | Článek 124 |
| Článek 63 | Článek 125 |
| Čl. 64 odst. 1 a 3 | Čl. 126 odst. 4 |
| Čl. 64 odst. 2 | — |
| Čl. 64 odst. 4 | Čl. 126 odst. 1 |
| Čl. 64 odst. 5 | Čl. 126 odst. 2 |
| — | Čl. 126 odst. 3 |
| Článek 65 | Článek 127 |
| Článek 65a | — |
| — | Článek 128 |
| Článek 66 | Článek 129 |
| — | Článek 130 |
| Článek 67 | — |
| Článek 68 | Článek 131 |
| — | Čl. 132 odst. 1 |
| Čl. 58 odst. 4 | Čl. 132 odst. 2 |
| Článek 69 | — |
| — | Článek 133 |
| — | Článek 134 |
| — | Článek 135 |
| — | Článek 136 |
| — | Článek 137 |
| — | Článek 138 |
| — | Článek 139 |
| — | Článek 140 |
| Článek 70 | Článek 141 |